

MIASTO LIMANOWA

RAPORT O STANIE MIASTA

LIMANOWA, MAJ 2022

Urząd Miasta Limanowa
ul. Jana Pawła II 9
34-600 Limanowa
tel. 18/ 337-20-54
fax. 18/ 337-23-49

sekretariat@miastolimanowa.pl

www.miastolimanowa.pl

www.facebook.com/MiastoLimanowa

Limanowa, maj 2022 r.

SPIS TREŚCI

I. Wstęp	3
II. Informacje ogólne	4
A. Ogólna charakterystyka miasta Limanowa	4
B. Informacje dotyczące Urzędu Miasta Limanowa	6
C. Informacje z Urzędu Stanu Cywilnego	7
D. Charakterystyka pozycji i rozwoju miasta Limanowa w 2021 r.	10
III. Informacje finansowe	11
A. Stan finansów miasta Limanowa	11
B. Struktura dochodów	12
C. Wysokość rocznych wydatków według głównych zadań miasta	13
D. Opinia RIO z wykonania budżetu Miasta Limanowa za 2021 r.	15
E. Wydatki inwestycyjne i opis inwestycji	18
IV. Informacje o stanie mienia komunalnego	24
V. Informacja o Miejskim Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z.o.o. w Limanowej	29
VI. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	32
A. Ład przestrzenny	32
B. Program rewitalizacji miasta	35
C. Infrastruktura komunalna	46
D. Ład, porządek i gospodarka odpadami	47
E. Program ochrony powietrza	55
F. Polityka społeczna	59
G. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	94
H. Oświata	99
I. Promocja, kultura, sport i turystyka	108
J. Zarządzanie kryzysowe	127
VII. Realizacja uchwał Rady Miasta Limanowa	131
VIII. Współpraca międzynarodowa	136

I. WSTĘP

Przekazuję na Państwa ręce Raport o stanie Miasta Limanowa za rok 2021 opracowany zgodnie z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym. Raport ten ma na celu podsumowanie działalności Burmistrza Miasta i podległych mu jednostek organizacyjnych w 2021 r. na tle zjawisk i wyzwań, przed którymi w minionym roku stanęło Miasto Limanowa.

Efekty działalności samorządu, zmiany, jakie zaszły w naszym mieście i szczegółowe informacje o finansach miasta Limanowa to najważniejsze filary „Raportu o stanie miasta za 2021 rok”. Dokument w sposób szczegółowy przedstawia dane z poszczególnych obszarów działalności, które ilustrują kierunki rozwoju samorządu, jak również pokazują aktywność instytucji miejskich. Raport stanowi podsumowanie najważniejszych działań uwzględniając realizację: polityk, programów i strategii, inwestycji miejskich, uchwał Rady Miasta. Przedstawia on aktualną sytuację w sferze gospodarczej, społecznej, demograficznej, ekologii, oświaty, jest także zbiorem informacji i danych umożliwiającym wskazanie dalszych kierunków rozwoju samorządu, pozwala na dokonanie porównań, analiz oraz skłania do rozważań i przemyśleń.

Osoby chcące uzyskać bardziej szczegółowe dane niż te zawarte w Raporcie, mają możliwość sięgnięcia do jego załączników - szczegółowych sprawozdań za 2021 rok. Są one przygotowywane co roku, przedstawiane Radzie Miasta, przyjmowane przez Radę i publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej miasta pod adresem www.miastolimanowa.pl. Są to następujące dokumenty:

- Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2021 r.*
- Informacja o stanie mienia za 2021 r.*
- Strategia rozwoju miasta*
- Miejski program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy*
- Miejski program wspierania rodziny na lata 2020 – 2022*
- Sprawozdanie ze współpracy z organizacjami pozarządowymi za 2021 r.*
- Gminny Program Rewitalizacji*

Wierzę, że niniejsza publikacja będzie źródłem sprawdzonej wiedzy o naszym samorządzie, ale także o życiu w Mieście Limanowa. Wszyscy współtworzymy naszą „małą ojczyznę”, a będąc wspólnotą pomimo pojawiających się różnic i odmiennych poglądów staramy się obierać wspólne kierunki działania, dążąc do ciągłego rozwoju i postępu - wszystkiego tego co sprawia, by w Limanowej żyło nam się dobrze, by Miasto Limanowa było miastem dobrego życia.

*/ - / Władysław Bieda
Burmistrz Miasta Limanowa*

II. INFORMACJE OGÓLNE

A. Ogólna charakterystyka Miasta Limanowa

Limanowa leży w południowo - wschodniej Polsce, w niewielkiej kotlinie otoczonej górami Beskidu Wyspowego należącego do Karpat Zewnętrznych. Potoki: Starowiejski, Jabłoniecki i Mordarka tworzą tutaj rzekę Sowlinę, która odprowadza wody do Łososiny, lewobrzeżnego dopływu Dunajca. Bezpośrednio nad miastem od strony północnej wznoszą się: Łysa Góra i Miejska Góra wchodzące w skład Pasma Łososińskiego. Zabudowę z pozostałych stron ograniczają stoki: Paproci, Dzielca, Lipowego i Jabłońca. Powierzchnia miasta wynosi 18,7 km², według GUS liczba mieszkańców na dzień 31.12.2021 r. wynosi 15 012 osób.

Administracyjnie Miasto Limanowa leży w województwie małopolskim, powiecie limanowskim i jest siedzibą władz powiatu limanowskiego. Miasto Limanowa, stanowi ważny ośrodek kulturalny, gospodarczy i edukacyjny zarówno dla mieszkańców miasta jak i mieszkańców otaczających go Gmin. Miasto Limanowa jest prawie w całości otoczone Gminą Limanowa a ponadto sąsiaduje: od południa z Gminami: Łukowica i Podegrodzie, od zachodu z Gminami: Słopnice, Tymbark i Jodłownik, od północy z Gminami: Łapanów, Trzciana i Żegocina, od północnego - wschodu z Gminami: Laskowa i Łososina Dolna, od wschodu z Gminą Chełmiec.

Miasto Limanowa przecina droga krajowa Nr 28 Zator - Wadowice - Rabka - Limanowa - Nowy Sącz - Gorlice - Jasło - Krosno - Sanok - Kuźmina - Bircza - Przemyśl - Medyka - granica państwa; droga wojewódzka Nr 965 Bochnia - Limanowa oraz drogi powiatowe Limanowa - Chełmiec, Limanowa - Kamienica, Limanowa - Łukowica, Limanowa - Tymbark, a ponadto przez miasto przebiega linia kolejowa Chabówka - Limanowa - Nowy Sącz.

Na terenie miasta działają następujące urzędy i instytucje publiczne:

1. Starostwo Powiatowe
2. Sąd Rejonowy
3. Prokuratura Rejonowa
4. Urząd Skarbowy
5. Powiatowy Urząd Pracy
6. Zakład Usług Społecznych
7. Komenda Powiatowa Policji
8. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
9. Cech Rzemiosła i Przedsiębiorczości
10. Szpital Powiatowy
11. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
12. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
13. Nadleśnictwo
14. Poczta Polska
15. Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.

Ponadto w mieście Limanowa zarejestrowanych jest 1569 podmiotów gospodarczych.

B. Informacje dotyczące Urzędu Miasta Limanowa

Organizację i zasady funkcjonowania Urzędu Miasta Limanowa określa Regulamin Organizacyjny, nadany przez Burmistrza Miasta Limanowa w drodze Zarządzenia nr 11/2021 z dnia 29 stycznia 2021 roku ze zmianami.

Zatrudnienie w Urzędzie Miasta Limanowa na dzień 01.01.2021 r. wynosiło 61 osób, natomiast na 31.12.2021 r. 66 osób, w tym:

- 6 osób przebywa na urloпах macierzyńskich i wychowawczych
- 10 pracowników to pracownicy przejęci z miejskich jednostek zajmujący się obsługą finansowo – kadrowo – księgową jednostek miejskich
- 2 osoby zatrudnione na zastępstwo za pracowników na urloпах macierzyńskich
- 2 osoby zatrudnione w ramach bonu zatrudnieniowego (dofinansowanie do wynagrodzenia z Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej)
- 1 osoba przebywa na świadczeniu rehabilitacyjnym
- zatrudniono 2 strażników miejskich.

Urząd Miasta Limanowa jest czynny: w poniedziałki od 7³⁰ do 17⁰⁰, we wtorki, środy i czwartki od 7³⁰ do 15³⁰, a w piątki od 7³⁰ do 14⁰⁰, przy czym Urząd Stanu Cywilnego udziela ślubów także w soboty, w godzinach uzgodnionych z osobami wstępującymi w związek małżeński.

Burmistrz Miasta Limanowa przyjmuje petentów w poniedziałek w godzinach 14³⁰ do 17⁰⁰.

W skład Urzędu wchodzi następujące wydziały i samodzielne stanowiska pracy:

WYDZIAŁY

1. Wydział Organizacyjny
2. Wydział Gospodarki Komunalnej
3. Wydział Inwestycji
4. Wydział Zagospodarowania Przestrzennego, Nieruchomości i Ochrony Środowiska
5. Wydział Finansowy
6. Wydział Oświaty Kultury, Sportu i Spraw Społecznych
7. Wydział Zarządzania Kryzysowego w ramach którego działa Straż Miejska
8. Urząd Stanu Cywilnego
9. Jednostka Realizująca Projekt

SAMODZIELNE STANOWISKA PRACY:

1. Radca Prawny
2. Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych
3. Stanowisko ds. zamówień publicznych
4. Audytor Wewnętrzny
5. Inspektor Ochrony Danych
6. Kontrola zarządcza
7. Stanowisko ds. informacji i promocji

W Urzędzie Miasta Limanowa działa elektroniczny system obiegu dokumentów. W 2021 roku wpłynęło 15 985 pism na dziennik podawczy, z czego 2 731 stanowiły faktury.

Od stycznia 2018 r. w Urzędzie Stanu Cywilnego oraz w Straży Miejskiej istnieje możliwość płacenia kartą płatniczą, co cieszy się dużą popularnością.

W Urzędzie Miasta Limanowa można również potwierdzić Profil Zaufany, w 2021 roku uczyniło to 280 petentów.

C. Informacje z Urzędu Stanu Cywilnego

Urząd Stanu Cywilnego jest jednostką organizacyjną wchodzącą w skład Urzędu Miasta realizującą zadania zlecone.

Do podstawowych zadań Urzędu Stanu Cywilnego należy prowadzenie spraw z zakresu akt stanu cywilnego i związanych z nimi spraw rodzinno-opiekuńczych. Jednostka realizuje również zadania z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych oraz zadania wynikające z ustawy kodeksu wyborczego.

Działalność urzędu stanu cywilnego, ewidencji ludności i dowodów osobistych obrazują poniższe statystyki:

Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego dokonane w formie:

- aktów stanu cywilnego, których w 2021 roku sporządzono łącznie **2075**, w tym:

Ogólna liczba sporządzonych aktów stanu cywilnego	2021
AKTY URODZEŃ	1280
AKTY MAŁŻEŃSTW	118
AKTY ZGONÓW	677

AKTY URODZEŃ:

Z ogólnej liczby aktów urodzeń sporządzonych w 2021 roku należy wyróżnić:

- **2027** to akty sporządzone na podstawie protokołów/lub elektronicznego zgłoszenia urodzenia
- **48** to liczba aktów sporządzonych w trybie szczególnym tzw. transkrypcji zagranicznych aktów do polskiego rejestru stanu cywilnego. W liczbie tej są akty stanu cywilnego pochodzące z: Austrii, Bułgarii, Chile, Czech, Danii, Grecji, Holandii, Niemiec, Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Szwajcarii, Wielkiej Brytanii i Włoch.

W 2021 roku urodziło się 153 mieszkańców miasta Limanowa, w tym: 80 dziewczynek i 73 chłopców.

Najpopularniejszymi imionami nadawanymi w tutejszym urzędzie w 2021 roku były imiona:

- **dla chłopców:** Jakub, Aleksander, Antoni, Filip, Hubert, Jan, Szymon,
- **dla dziewczynek:** Zofia, Alicja, Julia, Laura, Zuzanna.

Do rzadko nadawanych imion (pojedyncze przypadki) należą m.in.:

- **dla chłopców:** Remigiusz, Wojciech, Władysław, Katjan, Kazimierz, Jeremiasz,
- **dla dziewczynek:** Inga, Pola, Bianka, Damira, Kornelia.

AKTY MAŁŻEŃSTW:

Z ogólnej liczby **118** aktów małżeństw sporządzonych w 2021 roku należy wyróżnić akty sporządzone dla małżeństw:

- wyznaniowych/ konkordatowych - **77**
- zawartych w USC - **41**

AKTY ZGONÓW:

W 2021 roku zarejestrowano 677 zgonów, są to akty sporządzone dla osób zmarłych w limanowskim szpitalu i na terenie miasta Limanowa. Ogólna liczba zmarłych w 2021 roku mieszkańców miasta Limanowa, którzy zmarli zarówno w Limanowej, jak i poza jej terenem, wynosi **154 osoby**.

Dane statystyczne pozostałych czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego dokonywanych w 2021 roku w USC dotyczą zarówno mieszkańców Limanowej jak i osób zamieszkałych poza jej obszarem, są to wydane:

- decyzje i zezwolenia:
decyzje o zmianie imienia i nazwiska - **18**
zezwoleńia dotyczące skrócenia miesięcznego terminu na zawarcie małżeństwa - **5**

- zaświadczenia:
do małżeństw konkordatowych - **65**
o zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa za granicą - **4**
o stanie cywilnym - **5**
- inne czynności:
przyjmowanie zapewnień o braku okoliczności wykluczających zawarcie małżeństwa - **99**
przyjmowanie oświadczeń o (uznaniu ojcostwa, powrocie do nazwiska, zmianie imienia dziecka) - **121**
nanoszenie wzmianek dołączonych do aktów stanu cywilnego - **285**
sporządzanie przypisków przy aktach - **1583**
migracja aktów (przeniesień aktów z księgi papierowej do elektronicznego rejestru stanu cywilnego) – **8 291**
wydawanie odpisów aktu stanu cywilnego - **6665**

Łączna liczba spraw załatwionych w USC w 2021 roku wyniosła **19 254** spraw.

Czynności z zakresu ewidencji ludności i dowodów osobistych:

Liczba osób zameldowanych w mieście na pobyt stały - stan na dzień 31.12.2021 r.: **14 637** osób w tym:

- kobiet - **7481**
- mężczyzn – **7156**
- dzieci do lat 18 – **3054**

Liczba osób zameldowanych na pobyt czasowy na dzień 31.12.2021 r. - **285**

Łączna liczba spraw prowadzonych i załatwionych w ewidencji ludności i dowodach osobistych w 2021 roku wyniosła: **5718**, są to m.in.:

- zameldowania, wymeldowania, zgłoszenia wyjazdu na pobyt stały, zgłoszenia powrotu – **599**
- usuwanie niezgodności – **3 856**
- wydawanie decyzji meldunkowych – **7**
- nadawanie numeru PESEL – **69**
- wydawanie dowodów osobistych – **939**
- unieważnianie dowodów osobistych – **89**
- przyjmowanie zgłoszeń o utracie lub uszkodzeniu dowodów osobistych – **111**
- udostępnianie danych z rejestrów mieszkańców, rejestrów dowodów osobistych, z PESEL i akt zbiorowych – **418**
- wydawanie zaświadczeń – **266**
- udostępnianie danych z PESEL na wniosek upoważnionych osób – **314**

D. Charakterystyka pozycji i rozwoju miasta Limanowa w 2021 roku – nagrody i wyróżnienia

Wyróżnienia Miasta Limanowa w 2021 roku:

- Miasto Limanowa dwukrotnie wyróżnione zostało w Konkursie „MikroLider Pogranicza” - w kategorii „najlepsze wydarzenie transgraniczne” oraz w kategorii „najlepsza inwestycja w dziedzinie ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego”.** Organizatorem konkursu był Związek Euroregion „Tatry”. W konkursie wzięły udział podmioty realizujące mikroprojekty w ramach Programu Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020. Nagrody przyznano w kategoriach: najlepsza polsko-słowacka publikacja, najlepsze transgraniczne wydarzenie oraz najlepszy e-produkt lub e-wydarzenie. Miasto Limanowa wyróżniono za realizację mikroprojektu, który dotyczył przedsięwzięcia pn. „Ochrona tradycji i technik pożarniczych z przełomu wieków na obszarze pogranicza polsko-słowackiego”.
- Miasto Limanowa "LIDEREM Powiatu Limanowskiego" w Rankingu Gmin Małopolski.** Miasto Limanowa zostało wyróżnione w Rankingu Gmin Małopolski za 2020 rok zorganizowanym przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej i Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji, zdobywając tytuł „LIDERA Powiatu Limanowskiego”. Uzyskany wynik jest efektem osiągniętych przez Miasto Limanowa wskaźników, które brane były pod uwagę w Rankingu. Należały do nich m.in.: *średnioroczne wydatki majątkowe inwestycyjne budżetów gmin na 1 mieszkańca w latach 2017-2019, średnioroczne dochody własne budżetów gmin na 1 mieszkańca w latach 2017-2019, średnioroczne środki z UE i innych źródeł niepodlegające zwrotowi na finansowanie programów i projektów unijnych stanowiące dochód budżetów gmin na 1 mieszkańca w latach 2017-2019, wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 mieszkańca w 2019 r., udział środków przekazanych organizacjom pozarządowym i innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego w wydatkach bieżących budżetów gmin w 2019 r., wydatki na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu na 1 mieszkańca w 2019 r.* Realizowany od 2010 roku Ranking Gmin Małopolski to inicjatywa, której celem jest wyłonienie i promowanie gmin wyróżniających się pod względem rozwoju społeczno-gospodarczego.
- VI miejsce dla Miasta Limanowa w kat. "Wydatki inwestycyjne samorządów 2021" w Rankingu pisma "Wspólnota"** Miasto Limanowa zajęło VI miejsce w skali kraju w Rankingu Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota” w kategorii „Wydatki inwestycyjne samorządów 2021 – Miasta Powiatowe”, **podsumowującym wydatki inwestycyjne w latach 2018-2020.** Samorządowe Forum Kapitału i Finansów jest największą profesjonalną konferencją dla władz samorządowych w Polsce, podczas której dyskutuje się o problemach wykorzystania zasobów i aktywów

którymi samorząd dysponuje, do jak najskuteczniejszego realizowania polityk, strategii i zadań o charakterze lokalnym. Spotkanie liderów samorządu, finansów i biznesu jest także okazją do wręczenia wyróżnień w Rankingu Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”.

- **Miasto Limanowa na podium w Ocenie Aktywności Gmin Subregionu Sądeckiego II miejsce w ocenie końcowej Aktywności Gmin Subregionu Sądeckiego oraz I miejsce w module „Pozainwestycyjna działalność gospodarcza” zdobyło Miasto Limanowa w Rankingu oceniającym Aktywność Gmin Subregionu Sądeckiego za 2020 rok.**

Ranking Oceny Aktywności Gmin Subregionu Sądeckiego co roku wskazuje liderów wśród 39 samorządów z regionu (Nowy Sącz, powiat nowosądecki, limanowski oraz gorlicki). Wyniki gmin Subregionu Sądeckiego za rok 2020 przeanalizował zespół badaczy z Instytutu Ekonomicznego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu pod kątem pięciu modułów: generowanie dochodów, pozainwestycyjna działalność gospodarcza, aktywność inwestycyjna gminy, efekty polityki społecznej oraz dynamika. **W module pozainwestycyjna działalność gospodarcza Miasto Limanowa uzyskało najwyższą lokatę** (podobnie jak gminie Laskowa) II miejsce zdobyła Muszyna, a III – Krynica Zdrój, **natomiast wielkim sukcesem okazał się wynik końcowy – ogólna klasyfikacja Rankingu, gdzie Miasto Limanowa zdobyło II miejsce wyprzedzając Miasto Nowy Sącz, a ustępując jedynie gminie Sękowa.**

III. INFORMACJE FINANSOWE

A. Stan finansów miasta Limanowa

Wykonanie (w zł)	2020	2021
Dochody ogółem	108 354 977	113 486 141
-Dochody bieżące	86 519 053	92 900 240
-Dochody majątkowe	21 835 924	20 585 900
Wydatki ogółem	110 307 602	105 729 858
-Wydatki bieżące	81 396 936	83 441 493
-Wydatki majątkowe	28 910 666	22 288 365
Wynik budżetu	-1 952 625	7 756 282
Przychody budżetu ogółem (w zł)	12 384 459	11 087 952
Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy	254 790	244 644

Niewykorzystane środki pieniężne o których mowa w art.217 ust.2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych	232 472	4 343 307
Zaciągnięte w roku kredyty długoterminowe	4 100 000	3 500 000
Zaciągnięty w roku kredyt na prefinansowanie	7 797 197	3 000 000
Rozchody budżetu ogółem	5 919 167	10 000 126

Wysokość nadwyżki operacyjnej w kolejnych latach przedstawiała się następująco:
 - w roku 2020 – 5.122.117
 -w roku 2021 – 9.458.747

Wyszczególnienie/wykonanie roczne	2020	2021
Spląty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych ogółem	5 919 167	9 862 107
Zadłużenie	45 744 702	50 179 792
- z tytułu pożyczek długoterminowych	1 630 156	1 283 046
- z tytułu kredytów długoterminowych	44 114 546	48 896 746

B. Struktura dochodów

Wykonanie	2020	2021
Dochody bieżące	86 519 053	92 900 240
1. Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	17 044 027	19 594 027
2. Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	1 439 068	1 074 536
3. Podatki i opłaty:	18 321 784	20 034 465
w tym: wpływy z podatku od nieruchomości	10 078 860	10 817 504
4. Subwencja ogólna	16 668 049	16 850 111
5. Dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące	29 637 931	31 215 357
6. Pozostałe dochody	3 408 194	4 131 744
Dochody majątkowe, w tym:	21 835 924	20 585 901
1. Dochody ze sprzedaży majątku	2 779 032	2 450 292
2. Dotacje i środki przeznaczone na inwestycje	19 056 893	18 135 609

C Wysokość rocznych wydatków według głównych zadań miasta

Roczne wydatki na główne zadania realizowane przez miasto w poszczególnych działach	2020	2021
010 – Wydatki związane z dopłatami do paliwa dla rolników oraz wpłatami na izby rolnicze 2% wpływów z podatku rolnego	78 947	92 969
400 – Wydatki na rozbudowę sieci wodociągowej Miasta	6 540	516 009
500 – Wydatki na obsługę i bieżące utrzymanie obiektu dwupoziomowego placu targowego „Mój Rynek”	0	24 517
600 – Wydatki na utrzymanie i modernizację dróg oraz administrowanie parkingów	3 146 076	15 869 066
630 – Turystyka, organizacja turystyczna	2 489 741	103 485
700 - Gospodarka gruntami i nieruchomościami, remonty mieszkań komunalnych, wypłaty odszkodowań pod drogi	1 638 709	2 654 486
710 - Działalność usługowa w zakresie zagospodarowania przestrzennego	18 299 195	3 411 049
750 - Administracja publiczna z tego wydatki na obsługę zadań z zakresu administracji wojewódzkiej, Rady Miasta Urzędu Miasta składek członkowskich	5 800 762	6 217 991
751 – Wydatki na prowadzenie rejestru wyborców, organizację wyborów i pozostałe zadania funkcjonowania organów władzy publicznej	137 013	2 973
752 - Obrona narodowa w tym wydatki na szkolenia	400	11 797
754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa utrzymanie straży miejskiej oraz ochotniczych straży pożarnych, wsparcie policji i państwowych straży	480 769	424 757
757 – Wydatki na odsetki od długu publicznego	829 475	620 970
801 - Oświata i wychowanie wydatki na szkoły podstawowe publiczne i niepubliczne przedszkola, gimnazja, dokształcanie, stołówki szkolne	26 547 350	27 901 290

851 - Ochrona zdrowia wydatki na zadania związane z profilaktyką przeciwalkoholową	542 028	305 222
852 - Pomoc społeczna wydatki na zasiłki, organizację pracy socjalnej, świadczenia usługi opiekuńczych, organizowanie ochrony dzieci i rodzin, ubezpieczenia społeczne funkcjonowanie ośrodków wsparcia i domów pomocy społecznej	5 084 360	5 115 532
853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wydatki na funkcjonowanie miejskiego żłobka do roku 2016, zadania związane z integracją społeczności romskiej	49 517	125 103
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza, w tym wydatki na świetlice, wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, pomoc materialną dla uczniów	1 116 466	1 212 812
855 – Rodzina wydatki na świadczenia wychowawcze-z programu 500+, świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego, na kartę duże rodziny	25 287 644	24 698 795
900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, w tym wydatki na rozbudowę sieci sanitarno kanalizacyjnej, gospodarkę odpadami, utrzymanie zieleni na terenie miasta	11 702 462	12 432 505
921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego w tym wydatki na utrzymanie biblioteki, domu kultury muzeum stadionów	5 928 666	2 696 071
926 - Kultura fizyczna	1 141 482	1 292 451
Podsumowanie	110 307 602	105 729 850

D. Opinia RIO w sprawie wykonania budżetu Miasta Limanowa za 2021 r.

Poniżej skan uchwały Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie opinii o sprawozdaniu wykonania budżetu Miasta Limanowa za 2021 r.

Uchwała Nr S.O.XII.423.15.2022

**Składu Orzekającego Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Krakowie
z dnia 12 maja 2022 roku**

**w sprawie: opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta Limanowa
za 2021 rok.**

Działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j.: Dz. U. z 2019 r., poz. 2137 z późn. zm.) - Skład Orzekający Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie w osobach:

Przewodniczący:	- Marek Łopata
Członkowie:	- Marta Olech
	- Joanna Drzymała

po zbadaniu przedłożonego przez Burmistrza Miasta Limanowa sprawozdania z wykonania budżetu za 2021 rok

p o s t a n o w i ł:

**pozytywnie – z u w a g a m i - zaopiniować sprawozdanie z wykonania budżetu
Miasta Limanowa za 2021 rok.**

UZASADNIENIE

Do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie Zespół Zamiejscowy w Nowym Sączu wpłynęło w dniu 28 kwietnia 2022 r. sprawozdanie z wykonania budżetu za 2021 rok, przedstawione przez Burmistrza Miasta Limanowa na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j.: Dz. U. z 2021 r., poz. 305 z późn. zm.).

Wydając opinię o sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2021 rok Skład Orzekający zapoznał się z wynikami analizy sprawozdań budżetowych Miasta opracowanych w oparciu o rozporządzenia: Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1564 z późn. zm.) oraz Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 2396 z późn. zm.). Porównano także kwoty planu dochodów i wydatków budżetu oraz przychodów i rozchodów ujęte w powyższych sprawozdaniach z uchwałą budżetową na 2021 rok, po uwzględnieniu dokonanych zmian.

Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2021 rok sporządzono z uwzględnieniem wymogów z art. 267 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych. Prezentuje ono planowane dochody, wydatki, przychody i rozchody budżetu w kwotach

zgodnych z uchwałą budżetową (po zmianach), a kwoty wykonania powyższych wielkości nie odbiegają od zawartych w sprawozdaniach budżetowych sporządzonych na 31 grudnia 2021 r. Sprawozdanie przedstawia zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dokonane w trakcie roku, a także stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich.

Sprawozdanie zawiera również wymagane przepisami art. 6r ust. 2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz. U. z 2021 r., poz. 888 z późn. zm.) informacje o wysokości zrealizowanych w roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2–2c, wraz z objaśnieniami.

Dochody budżetu ogółem pozyskano w relacji do planu na wysokim poziomie - 105,24 %. Dochody budżetu zostały osiągnięte w kwocie 113.486.141,13 zł, w tym dochody bieżące w kwocie 92.900.240,16 zł. Należności wymagalne na koniec roku wyniosły 3.103.698,55 zł, co stanowi 2,73 % zrealizowanych dochodów.

Wydatki budżetu wykonano w kwocie 105.729.858,52 zł, a więc na poziomie 96,88 % planu, w tym wydatki bieżące w kwocie 83.441.493,01 zł (96,93 % planu). Wydatki majątkowe, zaplanowane w 2021 roku w wysokości 23.048.134,70 zł, zostały wykonane w kwocie 22.288.365,51 zł (96,70 % planu).

W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że wydatki na realizację zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi były wyższe, niż dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (odpowiednio 4.565.398,27 zł i 4.025.559,28 zł – str. 106). Jednocześnie Skład Orzekający stwierdził, że Rada Miasta Limanowa nie podjęła uchwały o której mowa w art. 6r ust. 2da ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz. U. z 2021 r., poz. 888 z późn. zm.) o pokryciu w 2021 roku części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Z przedłożonych sprawozdań nie wynika, aby na koniec roku wystąpiły przekroczenia limitów wydatków ustalonych w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej oraz zobowiązania wymagalne.

Różnica między dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi wyniosła na koniec 2021 roku 9.458.747,15 zł. Tym samym spełniono wymogi aktualnie obowiązującego przepisu art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Budżet Miasta Limanowa za 2021 rok zamknął się nadwyżką w kwocie 7.756.282,61 zł (przy planowanym deficycie w wysokości 1.087.825,30 zł).

Łączna kwota długu Miasta Limanowa na koniec 2021 roku, obejmująca zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wyniosła 50.179.792,48 zł, co stanowi 44,21 % wykonanych dochodów.

Skład Orzekający zauważa, że niniejsza opinia oparta jest na wynikach analizy przedłożonych przez Burmistrza Miasta Limanowa dokumentów i dotyczy formalno-prawnych aspektów wykonania budżetu. Jednocześnie Skład Orzekający wskazuje, że ocena wykonania budżetu z uwzględnieniem kryterium gospodarności i celowości należy do kompetencji Rady Miasta.

Uwzględniając powyższe, Skład Orzekający postanowił, jak w sentencji.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 20 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, od niniejszej opinii Składu Orzekającego Burmistrzowi Miasta Limanowa przysługuje możliwość wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Marek Łopata

E. Wydatki inwestycyjne i opis inwestycji

1. Zakres wykonanych zadań w roku 2021:

- a) **Tworzenie i odnowienie zdegradowanej zieleni przy potoku Jabłonieckim wraz z kompleksem parku miejskiego w Limanowej oraz budowa infrastruktury do jej udostępnienia** zadanie realizowane przy udziale środków z Unii Europejskiej w ramach projektu „Rewitalizacja Miasta Limanowa poprzez zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele społeczne”. Zadanie realizowane w formule „Zaprojektuj i wybuduj”. Zrealizowano prace projektowe w celu uzyskania pozwolenia na budowę oraz zrealizowano część robót budowlanych w zakresie rozlewiska, robót ziemnych, alejek parkowych oraz nasadzeń drzew i krzewów. Termin wykonania zadania inwestycyjnego to kwiecień 2021r.
- b) **Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż potoku Jabłonieckiego** - zadanie realizowane przy udziale środków z Unii Europejskiej w ramach projektu „Rozbudowa szlaków wielofunkcyjnych wokół Góry Mogielica i szlaków łącznikowych w Gminach Limanowa, Słupnice, Kamienica i Mieście Limanowa wraz z połączeniem z trasą główną VeloDunajec”. Liderem projektu jest Powiat Limanowski, a gminy uczestniczące w projekcie – partnerami. Zadanie Miasta Limanowa realizowane w formule „Zaprojektuj i wybuduj”. Termin wykonania zadania to lipiec 2021 r.

- c) **Przebudowa centrum Miasta dla usprawnienia jego funkcji oraz poprawy estetyki wraz z parkingiem dwupoziomym** – zadanie realizowane przy udziale środków z Unii Europejskiej w ramach projektu „Rewitalizacja Miasta Limanowa poprzez

zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele społeczne”.
Zadanie realizowane w formule „Zaprojektuj i wybuduj”.

Przebudowa i rozbudowa parkingu przy ul. Łazarskiego - zakończono wykonywanie konstrukcji żelbetowej, zamontowano windę, wykonano instalację elektryczną, wod.-kan., hydrantową. Zamontowano ślusarkę wewnętrzną i zewnętrzną oraz wykonano: posadzki, nawierzchnie w obiekcie i na parkingach zewnętrznych, elewacje obiektu. Zabezpieczono i wzmocniono mur kościelny. Zamontowano system parkingowy. Oddany do użytkowania: marzec 2021r.

- d) **Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 1 w Limanowej - zadania w zakresie kultury fizycznej - koszt: 408 697,03 zł.** Wykonano przebudowę boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Limanowej. W ramach zadania wykonano przebudowę istniejącego boiska o nawierzchni asfaltowej na nowe boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej o wymiarach 30x16 m, wykonano skocznnię do skoków w dal, rzutnię do pchnięcia kulą, bieżnię 3-torową o długości 30 mb oraz ogrodzenie z dwóch stron boiska, montaż piłkochwyłów oraz chodników pomiędzy boiskiem i urządzeniami lekkoatletycznymi. Miasto złożyło wnioski do Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w ramach Programu „Sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej” - edycja 2021 wnioski o dofinansowanie pn.: "Przebudowa boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół Samorządowych nr 1 w Limanowej". Termin wykonania zadania to listopad 2021 r.

2. Remonty, rozbudowy, przebudowy i budowy dróg w roku 2021:

a) **Przebudowa drogi wewnętrznej do gruntów rolnych „Na Wolę” w m. Limanowa w km 0+000-0+260- koszt: 84 631,05 zł.**

Miasto Limanowa otrzymało z Urzędu Marszałkowskiego dotację w wysokości 30 000,00 zł na modernizację/remont dróg dojazdowych. Wartość zadania po przeprowadzeniu zapytania ofertowego: 83 131,05 zł. W ramach zadania przebudowano drogę dojazdową do gruntów rolnych, położono masę mineralno - asfaltową o długości 0,150 km i szerokości 2,60 m. Opłacono: usługę nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania w wysokości 1 500,00 zł.

b) **Przebudowa, modernizacja i remont dróg miejskich - koszt: 147 758,08 zł.** Wykonano: utwardzenie drogi dojazdowej do zbiornika wody na działce 454/1 w miejscowości Koszary, remont istniejącej drogi wewnętrznej przy bloku mieszkaniowym nr 29 na osiedlu Z. Augusta w Limanowej, remont fragmentu drogi w rejonie osuwiska przy ul. Paderewskiego w Limanowej, remont fragmentu drogi ul. Kolejowej w Limanowej.

c) **Budowa drogi o parametrach drogi publicznej miejskiej wraz z infrastrukturą na terenie Strefy Aktywności Gospodarczej w Limanowej - koszt: 2 441 378,25 zł.** Miasto Limanowa otrzymało z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie dofinansowanie ze Środków Rządowego Rozwoju Dróg w wysokości 50% kosztów kwalifikowanych. Zadanie było realizowane we współfinansowaniu z Powiatem Limanowskim zostało podzielone na dwa etapy, przy czym udział własnych środków do etapu I przekazywał Powiat Limanowski. Budowa drogi o parametrach drogi publicznej miejskiej wraz z

infrastrukturą na terenie Strefy Gospodarczej w Limanowej- odcinek I, najkorzystniejszy wykonawca wyłoniony w przetargu za kwotę 2 287 065,84 zł. W ramach zadania wykonano nowy odcinek drogi o długości 305 m oraz z wykonaniem zjazdu z DW 965 (ul. Witosy). Zadanie obejmowało także budowę kanalizacji deszczowej w budowanym odcinku drogi wraz z odprowadzeniem do Potoku Starowiejskiego, przełożenie kolidujących sieci zewnętrznych, wykonanie murów oporowych, barier energochłonnych, ekranów akustycznych i ogrodzenia. Zadanie zostało zakończone i rozliczone. Pokryto koszty związane z nadzorem inwestorskim na kwotę 17 220,00 zł. Wykonano również roboty dodatkowe na kwotę 137 092,41 zł. obejmujące w zakresie zwiększenie wysokości ekranów akustycznych do 4 m, dostawę i montaż dwóch progów zwalniających płytowych, ogrodzenie o długości 60m.

- d) **Przebudowa, modernizacja i remont dróg miejskich: koszt: 147 758,08 zł. Przebudowa drogi gminnej nr 340281 K- ul. Fabryczna - koszt: 921 447,44 zł.** Budowa drogi gminnej nr 340281K- ul. Fabryczna w km 0+014-0+-289 – odcinek II w Limanowej, Najkorzystniejsza oferta wyłoniona w przetargu wyniosła: 885 600,00 zł. W ramach zadania wykonano przebudowę ul. Fabrycznej na odcinku o długości 275 m od ul. Krakowskiej do bramy Strefy Aktywności Gospodarczej. Zakres robót obejmował wzmocnienie podbudowy i wykonanie nowej nawierzchni asfaltowej jezdni, wykonanie krawężników i chodnika, budowę kanalizacji deszczowej, wymianę słupów i lamp oświetlenia ulicznego oraz montaż wyniesionego przejścia dla pieszych. Zadanie zostało zakończone i rozliczone. Pokryto również koszty związane z nadzorem inwestorskim na kwotę 7 380,00 zł. Wykonano roboty

- dotatkowe na kwotę 26 767,44 zł obejmujące w swym zakresie wykonanie podbudowy z kruszywa łamanego o grub. 20 cm wraz z wykonaniem warstwy seperacyjnej z geowłókniny- 228 m², wykonanie sączka francuskiego- 60m, rozebranie kolidującej e) kanalizacji deszczowej i studni rewizyjnych, wykonanie dodatkowej studni rewizyjnej, nawierzchnię z kostki betonowej na wjazdach – 26,40 m², ułożenie rury ochronnej na kablu energetycznym, zmianę ścieku przykrawężnikowego z kostki granitowej na kostkę betonową.

3. Przedsięwzięcia związane z bezpieczeństwem i zaopatrzeniem mieszkańców w wodę i kanalizację:
- a) **Przebudowa przejścia dla pieszych w obszarze oddziaływania- ul. Reymonta - koszt: 32 741,63 zł i ul. Jordana - koszt: 31 545,44 zł.**
Zadanie dofinansowywane z Rządowego Funduszy Rozwoju Dróg w kwocie 25 925,00 zł - ul. Reymonta i 24 968,00 zł - ul. Jordana. W ramach zadania wykonana została przebudowa przejścia dla pieszych. Zakres robót obejmował wyniesienie przejścia dla pieszych, oznakowanie oraz doświetlenie przejścia. Pokryto również koszty zakupu tablicy informacyjnej. Zadanie zostało zakończone i rozliczone.
  - b) **Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na przejściach dla pieszych zlokalizowanych w ciągu DK28 w Limanowej - koszt: 411 200,87 zł.**
Miasto Limanowa przystąpiło wspólnie z GDDKiA do Programu Bezpiecznej Infrastruktury Drogowej „Doświetlenie istniejących przejść dla pieszych w ciągach dróg krajowych województwa małopolskiego”. Miasto zawarło porozumienie z GDDKiA na wykonanie doświetlenia 14 przejść dla pieszych w ciągu DK28 i 2

przejsć na drogach podporządkowanych. Doświetlone zostały przejścia od przejścia przy Kościele w Sowlinach na ul. Krakowskiej do przejścia na ul. Kościuszki przy sklepie BricoMarche. Miasto Limanowa było inwestorem zastępczym zadania i do jego obowiązków należało opracowanie dokumentacji, wybór wykonawcy, odbiór wykonanych oświetleń i ich utrzymanie. W postępowaniu przetargowym została wybrana najkorzystniejsza oferta na realizację tego zadania na kwotę: 260 648,87 zł. Pokryto koszty nadzoru inwestorskiego na kwotę 4 920,00 zł. Wykonanie dokumentacji projektowej wyniosło 145 632,00 zł. Roboty zostały odebrane i zakończone 21.12.2021 r. GDDKiA w całości zwróciła koszty poniesionego zadania Miastu Limanowa.

c) **Rozbudowa sieci wodociągowej - koszt: 493 589,14 zł.**

Wykonano roboty budowlane polegające na:

- 1) Remontcie (wymianie) odcinka sieci wodociągowej przy ul. J. Marka w Limanowej za kwotę 157 440,00 zł, zakres robót obejmował wodociąg z rur PE fi 280 mm o długości 171m, wodociąg z rur PE fi 110 mm o długości 14m, zasuwki fi 250mm - 2 szt., zasuwki fi 100mm - 2 szt., przełączenie przyłączy - 8 szt.
- 2) Rozbudowie sieci wodociągowej w Limanowej przy ul. Młyńskiej za kwotę 53 628,00 zł, zakres robót obejmował wodociąg z rur PE fi 90mm o długości 158m, hydrant 1 st.
- 3) Budowie sieci wodociągowej w rejonie ul. Ks. Rachwała w Limanowej za kwotę 15 612,56 zł, zakres robót obejmował wodociąg z rur PE fi 63mm o długości 147 m.
- 4) Rozbudowie sieci wodociągowej przy ul. Polnej w miejscowości Limanowa za kwotę 22 140,00 zł, zakres robót obejmował wodociąg z rur PE fi 63 mm o długości 95m.
- 5) Przekładka wodociągu na ul. Kolejowej za kwotę 49 200,00 zł.
- 6) Przekładka wodociągu na ul. Starowiejskiej za kwotę 110 700,79 zł.
- 7) Wymiana wodociągu w parku miejskim przy ul. Spacerowej za kwotę 108 335,79 zł.
- 8) Wykonano projekt robót geologicznych wraz z wykonaniem odwiertu studni głębinowej na działce 542/2 w miejscowości Koszary za kwotę 16 000,00 zł.

f) **Kanalizacja ul. Biedronia - koszt: 168 005,52 zł.**

Wykonano kanalizację sanitarną przy ul. Biedronia w Limanowej do dz. ew. nr 398 obr. 4 zakres robót obejmował kanalizację sanitarną z rur PCW i PE fi 200 mm o długości 160m, studnie rewizyjne- 9 szt.- koszt: 107 010,00 zł. Wybudowano kanalizację deszczową przy ul. Biedronia w Limanowej, zakres robót obejmował kanalizację deszczową z rur PE fi 315 mm o długości 112 m, kanalizację deszczową z rur PCW fi 200 mm o długości 6,7 m, studnie rewizyjne- 7 szt., studzienki z wypustem ulicznym- 3 szt, korytka ściekowe betonowe- 37 m, umocnienie skarpy płytami betonowymi- 1 m², przepust z rur PP fi 40 cm - 6m koszt: 69 005,52 zł.

Zestawienie wykonanych robót

	2020r.	2021r.
<i>budowa dróg</i>	0,09 km	0,305 km
<i>remont dróg</i>	0,40 km	0,425 km

IV. INFORMACJE O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

1. Gmina Miasto Limanowa na dzień 31.12.2021r. posiada w zasobie mieszkaniowym 61 mieszkań o pow. użyt. 2503,55m². W 10 budynkach komunalnych znajduje się 27 mieszkań, w tym 5 lokali z najmem socjalnym. W 18 budynkach wspólnot mieszkaniowych znajduje się 34 mieszkań w tym 5 lokali z najmem socjalnym.
2. W zasobach mieszkaniowych gmina posiada 10 lokali z najmem socjalnym o łącznej pow. użytkowej 448,81m², co stanowi blisko 18% ogółu lokali. Umowę najmu socjalnego lokalu zawiera się na czas oznaczony nie dłuższy niż 5 lat. Lokale na najem socjalny wydzielane są z mieszkań komunalnych w przypadku konieczności przyznania najmu socjalnego dla wnioskodawcy, który posiada pierwszeństwo w przyznaniu lokalu. Prognoza realizacji potrzeb mieszkaniowych na lokale najmu socjalnego dla przyszłych najemców, zarówno umieszczonych na listach jak i wynikających z orzeczeń sądowych, będzie realizowana poprzez możliwość zwalniania obecnie zajmowanych lokali w wyniku zamiany na lokal mieszkalny o lepszym standardzie lub większej powierzchni użytkowej oraz z tzw. „naturalnego ruchu ludności”.

Zasób mieszkaniowy gminy Miasto Limanowa stan na 31.12.2021r.

Wyszczególnienie	Liczba budynków	Liczba lokali ogółem	Pow. użytkowa w m ²	W tym:			
				Lokale mieszkalne		Lokale socjalne	
				liczba	Pow. Użyt. w m ²	liczba	Pow. Użyt. w m ²
Budynki komunalne	10	27	1228,65	22	1063,82	5	164,83
Budynki wspólnot	18	34	1274,90	29	990,92	5	283,98
Razem	28	61	2503,55	51	2054,74	10	448,81

Potrzeby remontowe i modernizacyjne pod względem stanu technicznego przewyższały możliwości finansowe gminy. Z tego też względu, poza wykonywaniem bieżących napraw, konserwacji i usuwaniem awarii, wykonywano głównie remonty zapewniające należyte utrzymanie stanu technicznego mieszkań. Na remonty mieszkań komunalnych wydano kwotę **48 397,05 zł** z budżetu gminy. W ramach tej kwoty wykonano remont lokali mieszkalnych nr 7 i nr 8 w budynku przy ul. Spacerowa 8 w Limanowej przed wydaniem ich na rzecz nowych najemców, wykonanie remontu instalacji elektrycznej i wodnej w związku z wystąpieniem awarii w mieszkaniu komunalnym ul. Rynek 17/7 w Limanowej, zamontowanie okna w mieszkaniu komunalnym ul. Br. Czecha 6B/8 w Limanowej w związku z uszkodzeniem okna przez nieznaną sprawcę (dochodzenie prowadzi policja), remont instalacji elektrycznej wraz z montażem grzejników elektrycznych do mieszkania nr 3 i 9 przy ul. Fabrycznej 194 w Limanowej oraz zamontowanie pieca akumulacyjnego w mieszkaniu komunalnym przy ul. Piłsudskiego 45 w Limanowej, wykonanie centralnego ogrzewania gazowego w mieszkaniu komunalnym ul. Willowa 4/3 w Limanowej, przebudowę przewodu wentylacyjnego w mieszkaniu komunalnym nr 5 przy ul. Słonecznej 1A w Limanowej.

Podejmowane remonty miały na celu utrzymanie zasobu mieszkaniowego na poziomie technicznym gwarantującym:

- 1) sprawną instalację elektryczną;
- 2) sprawną instalację gazową;
- 3) sprawne instalacje grzewcze (piece, c.o);
- 4) wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.

Miasto Limanowa w roku 2021 zakupiło 3 lokale mieszkalne w budynku przy ul. Fabrycznej 4 w Limanowej o łącznej powierzchni użytkowej 134,15 m², na ten cel została wydatkowana kwota 691 612,40 zł w tym kwota **328 398,25 zł** z Funduszu Dopłat.

Miasto Limanowa w roku 2021 zakończyło budowę dwóch budynków mieszkalnych jednorodzinnych przy ulicy Żwirki i Wigury w Limanowej, w których powstały lokale zamienne dla rodzin zamieszkujących budynek przy ul. Wąskiej 8 w Limanowej. W roku 2021 na ten cel została wydana kwota 656 750,99 zł, w tym kwota **536 445,00 zł** z dotacji przyznanej przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w ramach Programu integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014 – 2020.

Miasto Limanowa w roku 2021 kontynuowało sprzedaż lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy, na zasadach określonych uchwałami Rady Miasta Limanowa. Zbyto 2 lokale mieszkalne o łącznej pow. użytkowej 67,47 m².

Informacje o stanie mienia komunalnego

Miasto Limanowa posiada na dzień 31.12.2021 r.:

- 60012 udziałów o wartości nominalnej 74,00 zł każdy, o łącznej wartości 4 440 888,00 zł w Miejskim Zakładzie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z o.o. powstałej w wyniku likwidacji z dniem 31.08.2011 r. Zakładu Budżetowego – Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Limanowej w celu przekształcenia w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 2678 udziałów o wartości nominalnej 50,00 zł każdy, o łącznej wartości 133 900,00 zł w LimWot Spółka z o.o. powstałej w dniu 9.08.2021 r. aktem założycielskim, spółka została zawiązana dla budowy na terenie Miasta Limanowa infrastruktury przeznaczonej dla Sił Zbrojnych w ramach współpracy z jednostkami organizacyjnymi Skarbu Państwa.

Miasto Limanowa nie oddało ani nie przyjęło majątku w formie leasingu finansowego.

Powierzchnia gminnego zasobu nieruchomości na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosi 173,3377 ha.

Powierzchnia nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosi 19,4962 ha.

Wszystkie lokale mieszkalne i użytkowe komercyjne administrowane są przez Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Limanowej, z tym że lokale wyszczególnione do zbycia – do czasu ich sprzedaży. Pozostałe budynki komunalne administrowane są bezpośrednio przez Urząd Miasta Limanowa.

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Zgodnie z art. 24 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity z 2018 r. Dz.U. poz. 2204 ze zmianami) do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy. Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje Burmistrz Miasta Limanowa.

Na podstawie art. 25 ust. 2a ustawy cytowanej wyżej przyjmuje się plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na okres 3 lat.

Plan zawiera:

- 1) Zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste.
- 2) Prognozę:
  - a) udostępniania nieruchomości zasobu oraz nabywania nieruchomości do zasobu,
  - b) poziomu wydatków związanych z udostępnieniem nieruchomości zasobu oraz nabywaniem nieruchomości do zasobu,
  - c) wpływów osiąganych z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu,

- d) aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu;
- 3) Program zagospodarowania nieruchomości zasobu.

Udostępnianie nieruchomości z zasobu 2021 rok

lp.	Sposób udostępniania nieruchomości	Powierzchnia
		dochody
1	Sprzedaż nieruchomości	0,7014 ha
		2 439 119,96 zł
2	Dzierżawa nieruchomości/ Najem lokali użytkowych	7,1276 ha/799,64 m ²
		1 626 505,89 zł
3	Użytkowanie wieczyste	19,4962 ha
		118 614,88 zł
4	Trwały zarząd	4,0813 ha
		0 zł
5	Użyczenie terenu/użyczenie lokali	1,0514 ha/407,27 m ²
		0 zł

Z tytułu trwałego zarządu nie uzyskano wpływu, gdyż placówkom oświaty otrzymują nieruchomości w trwały zarząd nieodpłatnie na podstawie art. 81 ustawy o systemie oświaty.

Nabycie do gminnego zasobu nieruchomości w roku 2021 na rzecz Miasta Limanowa nastąpiło:

1. **o pow. 0,0242 ha** w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez Wojewodę Małopolskiego (ustawy z dnia 13 października 1998 r. przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną - Dz. U. nr 133 poz. 872 z późn. zm.),
2. **o pow. 1,2322 ha** w drodze umowy cywilnoprawnej darowizny nieruchomości od osób fizycznych i prawnych,
3. **o pow. 0,0104 ha** w drodze decyzji zatwierdzających podział nieruchomości z przejęciem dróg na rzecz Miasta Limanowa na podstawie ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce

nieruchomościami (tekst jednolity z 2021r. Dz.U. poz. 1899 ze zmianami).

Miasto Limanowa gospodaruje gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, z uwzględnieniem potrzeb społeczności lokalnej i realizacją zadań publicznych. Nieruchomości, które wchodzą w skład gminnego zasobu nieruchomości są wykorzystywane na cele rozwojowe gminy i zorganizowaną działalność inwestycyjną.

Udostępnienie nieruchomości zasobu następowało poprzez m.in. sprzedaż lub zamianę nieruchomości, użyczenie, najem i dzierżawę bądź sprzedaż prawa własności na rzecz użytkownika wieczystego.

Podstawowym trybem sprzedaży nieruchomości gruntowych jest sprzedaż w drodze przetargu oraz sprzedaż w drodze bezprzetargowej (w ramach realizacji składanych wniosków w sprawie ich nabycia w przypadku spełnienia warunków przewidzianych prawem).

Sprzedaż lokali mieszkalnych wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej następowała na rzecz ich najemców, którzy złożyli wnioski o sprzedaż tych lokali.

W roku 2021 dokonano sprzedaży:

1. w drodze przetargu ustnego nieograniczonego działki ewid. 455/12 o pow. 0,1141 ha obr. 5 m. Limanowa położonej przy ul. Bulwary w Limanowej;
2. w drodze przetargu ustnego nieograniczonego działki ewid. 941 o pow. 0,0469 ha obr. 7 m. Limanowa położonej przy ul. Żwirki i Wigury w Limanowej;
3. w drodze przetargu ustnego nieograniczonego działki ewid. 673/1 o pow. 0,5234 ha obr. 4 m. Limanowa położonej przy ul. Józefa Marka w Limanowej;
4. w drodze bezprzetargowej działkę ewid. 889/1 o pow. 0,0093 ha obr. 7 m. Limanowa na polepszenie działki ewid. 885 obr. 7 m. Limanowa;
5. w drodze bezprzetargowej działkę ewid. 271/13 o pow. 0,0014 ha obr. 5 m. Limanowa na polepszenie działki ewid. 272/3 obr. 5 m. Limanowa;
6. 2 mieszkań komunalnych w trybie bezprzetargowym na rzecz ich najemców.

Przeniesiono własność nieruchomości tytułem wkładu niepieniężnego (aportu) do LimWot spółki z ograniczoną odpowiedzialnością udział 1/100 w prawie własności działki ewid. 53/10 o pow. 2,5555 ha, działki ewid. 53/12 o pow. 0,1445 ha, działki ewid. 903 o pow. 0,0449 ha, działki ewid. 904 o pow. 0,0472 ha, działki ewid. 905 o pow. 0,0705 ha, działki ewid. 907 o pow. 0,0103 ha, działki ewid. 908 o pow. 0,0575 ha, działki ewid. 909 o pow. 0,0564 ha, działki ewid. 910 o pow. 0,0577 ha, działki ewid. 911 o pow. 0,0442 ha, działki ewid. 913 o pow. 0,0251 ha, działki ewid. 906 o pow. 0,0642 ha, działki ewid. 583 o pow. 3,9863 ha, działki ewid. 584 o pow. 0,7548 ha, działki ewid. 585 o pow. 0,6245 ha, działki ewid.

586 o pow. 0,4631 ha, działki ewid. 591/1 o pow. 0,1504 ha, działki ewid. 591/2 o pow. 0,0320 ha, działki ewid. 649 o pow. 0,4134 ha, działki ewid. 653 o pow. 0,0181 ha, działki ewid. 654 o pow. 0,3589 ha, działki ewid. 655 o pow. 0,1059 ha, działki ewid. 656 o pow. 0,0944 ha, działki ewid. 657 o pow. 0,1900 ha, działki ewid. 661 o pow. 0,5174 ha, działki ewid. 662 o pow. 0,4699 ha, działki ewid. 663 o pow. 0,2815 ha, działki ewid. 664 o pow. 0,4901 ha obr. 7 m. Limanowa.

Na podstawie decyzji Starosty Limanowskiego znak:GN.683.6.2019 z dnia 13 lipca 2021 r. przyznano nieruchomości zamienną działkę ewid. 109/3 o pow. 0,0063 ha, obr. 7 m. Limanowa.

V. INFORMACJA O MIEJSKIM ZAKŁADZIE GOSPODARKI KOMUNALNEJ I MIESZKANIOWEJ SPÓŁKA Z.O.O. W LIMANOWEJ

1. MZGKiM Sp. z o.o. została utworzona na mocy Uchwały Rady Miasta Limanowa nr XIII/64/2011 z dnia 04.07.2011 r. poprzez przekształcenie z zakładu budżetowego i działa w tej formie prawnej nieprzerwanie już przez 11 lat.

2. Spółka za okres 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. wypracowała zysk w wysokości **1.091.100,45 zł**. Bilans sporządzony na dzień 31.12.2021 r. po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę bilansową 18.633.106,85 zł.

Poszczególne składniki bilansu na dzień 31.12.2021 r. wynoszą:

- aktywa trwałe	13.821.142,39 PLN
- aktywa obrotowe	4.811.964,46 PLN
- kapitał podstawowy	7.400.222,00 PLN
- kapitał zapasowy	1.198.373,70 PLN
- kapitał rezerwowy	0,00 PLN
- zobowiązania	9.608.959,91 PLN
- WYNIK finansowy netto	1.091.100,45 PLN

3. W okresie sprawozdawczym Spółka inwestowała w zakupy :

a) środków trwałych:

1) śmieciarka VOLVO -	99 590,10 zł,
2) samochód FORD TRANSIT CONNECT -	32 790,00 zł,
3) zwiększenie wartości MINERALIZATORA -	3 682,00 zł,
4) nadwozia do piaskarki 2 szt. -	82 200,00 zł,
5) samochód MERCEDES BENZ -	120 000,00 zł,
6) silnik do piaskarki -	18 000,00 zł,

7) KOMATSU ładowarka -	110 000,00 zł,
8) WIATA stalowa duża -	151 099,67 zł,
RAZEM:	617 361,77 zł

b) wyposażenia- m.in. zakupiono:

1) myjka Karcher -	7 000,00 zł
2) sprężarka -	5 393,00 zł
3) kontener do wywozu śmieci -	4 800,00 zł
4) geofon -	4 720,00 zł
5) klucz udarowy -	3 400,00 zł
6) kompresor -	1 666,67 zł
7) suszarka BEKO -	1 381,30 zł
8) komputer -	1 226,91 zł
9) wózek paletowy -	1 097,56 zł
10) kosiarka spalinowa -	1 016,26 zł
11) szlifierka kątowna -	967,48 zł
12) opryskiwacz -	730,89 zł

4. Informacje dotyczące rachunku zysków i strat:

Przychody netto ze sprzedaży	21.463.194,86 zł
Koszty netto	20.208.165,12 zł
Przychody operacyjne	184.247,72 zł
Koszty operacyjne	72.019,98 zł
Przychody finansowe	104.550,02 zł
Koszty finansowe	99.376,05 zł
Zysk brutto	1.372.431,45 zł
Podatek dochodowy	281.331,00 zł

Zysk netto **1.091.100,45 zł**

5. Struktura przychodów Spółki z podziałem na poszczególne zakłady.

Lp.	Dział Spółki	Wartość przychodów	Udział %
1	Wodociągi	3.999.368,46	19%

2	Kanalizacja	5.306.634,30	25%
Σ:	Razem WOD-KAN	9.306.002,76	43%
3	Laboratorium	944.928,24	4%
4	Zakład Oczyszczania Miasta	7.045.998,62	33%
5	Zakład Transportowo – Drogowy	2.335.907,43	11%
6	Zakład Pogrzebowy	808.485,06	4,01%
7	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej	924.684,68	4,55%
8	Przychody z tyt. DZIERŻAWY placów, magazynów	93.997,67	0,43%
9	Sprzedaż pozostała	3.190,40	0,01%
	Razem przychody	21.463.194,86	100%

6. Koszty w układzie rodzajowym:

Koszty wg rodzajów	31-12-2020	31-12-2021
Amortyzacja	570 476,55	564 605,78
1. Zużycie materiałów, energii	3 497 416,48	3 727 952,55
2. Usługi obce	6 790 013,18	7 201 328,73
3. Podatki i opłaty	1 686 384,13	1 885 143,46
4. Wynagrodzenia	4 692 134,02	5 201 592,69
5. Ubezpieczenia społeczne	1 065 579,03	1 174 142,06
6. Rezerwy na zobowiązania	93 794,91	137 474,40
7. Pozostałe koszty rodzajowe	269 454,58	287 403,78
RAZEM	18 665 252,88	20 179 643,45

7. W 2021 roku przeciętne zatrudnienie wynosiło **102 osoby**.

8. W 2021 r. na podstawie umowy odkupu z dnia 29 października 2021 r. od Funduszu okupiono **1.837** udziałów za kwotę. **641.996,66 zł**.
W związku z tym zmianie uległy wysokości udziałów posiadanych przez Wspólników.

Stan udziałów na dzień 31.12.2021 r. był następujący :

- **Miasto Limanowa:** **60.012** udziałów tj. **63,5%**,
- **Fundusz FIZAN:** **34.486** udziałów tj. **36,5%**.

9. Spółka posiada długoterminową pożyczkę w kwocie **4.242.617,50 zł** otrzymaną na podstawie Umowy Pożyczki z dnia 24 kwietnia 2019 r. na realizację programu „Mieszkać w Limanowej”.

Zadłużenie na dzień 31.12.2021 r. z tego tytułu wynosiło **3.796.808,58 zł**.

10. Sprawozdanie finansowe Spółki za okres 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. było badane przez niezależnego biegłego rewidenta, który w swoim sprawozdaniu stwierdził, że sprawozdanie Spółki jest zgodne z księgami rachunkowymi, dokumentami i ze stanem faktycznym.

11. Podsumowując powyższą informację należy stwierdzić, że dobra współpraca pomiędzy Zgromadzeniem Wspólników w osobach Pana Burmistrza Władysława Biedy, Polskiego Funduszu Rozwoju, Rady Nadzorczej, Zarządu Spółki oraz Zakładowej Organizacji Związkowej Solidarność oraz zatrudnionych pracowników spółki przyczyniła się do osiągnięcia dobrych wyników finansowych oraz realizacji planów inwestycyjnych w 2021 roku.

VI. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

A. Ład przestrzenny

Ostatnia ocena aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa została przyjęta uchwałą Rady Miasta Limanowa Nr XXIV.176.2016 z dnia 29.03.2016 roku.

Zgodnie z w/w oceną cele i wizja rozwoju określone w Studium pozostają aktualne, stanowiąc ogólny kierunek dążenia do wytyczonych celów, jednakże z uwagi na konieczność dostosowania formy graficznej rysunku Studium, wynikającą ze zmiany przepisów, to jest rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie zakresu projektu Studium i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, konieczność wprowadzenia osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych wyznaczonych przez Państwowy Instytut Geologiczny – tzw. SOPO, *obszarów zagrożenia powodziowego w oparciu o opracowane Mapy Zagrożenia Powodziowego*, obszarów Europejskiej Sieci Natura 2000 „Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego” i „Łososina”, konieczność skorygowania zasięgu Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, granic udokumentowanego złoża piaskowca „Łososina Górna”, zmianę planu zagospodarowania przestrzennego woj. małopolskiego – między innymi w aktualnym planie zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego zrezygnowano z projektowanej realizacji zbiornika wodnego

w miejscowości Młynne, co daje możliwość odblokowania terenów pod inwestycje także na terenie miasta Limanowa, trwające prace projektowe tzw. dużej obwodnicy Limanowej i wynikającą z powyższego możliwość odblokowania terenów pod zabudowę w ciągu małej obwodnicy, potrzeby rozwojowe miasta (wynikające między innymi ze złożonych wniosków o zmianę planu zagospodarowania przestrzennego oraz koniecznością wyznaczenia nowych obszarów na terenie miasta Limanowa pod działalność gospodarczą, w tym produkcyjną) - istniała potrzeba sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa, uchwalonego uchwałą Nr XXIII/168/2000 Rady Miasta Limanowa z dnia 28.06.2000 roku (zmienionego uchwałą Nr XXIV/170/2008 r. Rady Miasta Limanowa z dnia 31.10.2008 roku).

W związku z powyższym w dniu 10.12.2021 roku w celu częściowej aktualizacji „Studium” Rada Miasta Limanowa podjęła uchwałę Nr LI.330.21 o przystąpieniu do częściowej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa w zakresie obszarów, które mogą zostać przeznaczone pod zainwestowanie z uwagi na zmienione uwarunkowania, w tym:

- zmianę planu zagospodarowania przestrzennego woj. małopolskiego – rezygnację z projektowanej realizacji zbiornika wodnego w miejscowości Młynne,
- trwające prace projektowe przy tzw. dużej obwodnicy Limanowej i wynikające z powyższego możliwości odblokowania terenów pod zabudowę w ciągu tzw. małej obwodnicy (przez osiedle Działy),
- w/w uchwała obejmuje także tereny, których potrzeba przeznaczenia pod zainwestowanie wynika z wyczerpania się obszarów przeznaczonych pod działalność gospodarczą, w tym produkcyjną na terenie miasta Limanowa, tereny objęte wnioskami o zmianę planu zagospodarowania przestrzennego oraz tereny pod budowę linii energetycznej 110 kV relacji Muchówka – Łososina.

Obecnie po zarezerwowaniu środków na opracowanie zmiany „Studium” trwa wybór firmy projektowej, która opracuje projekt zmiany „ Studium”.

Z uwagi na niestabilność stanu prawnego, w związku z projektowaną zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zakładającą między innymi wyeliminowanie z obrotu prawnego studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, nie ma uzasadnienia sporządzenia całościowej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa.

Ostatnia ocena aktualności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie Miasta Limanowa została przyjęta uchwałą Rady Miasta Limanowa Nr XXIV.176.2016 z dnia 29.03.2016 roku.

Zgodnie z w/w oceną ustalenia mpzp Miasta Limanowa w obrębie granic administracyjnych miasta z wyłączeniem osiedla „Marsa” z 2004 roku wraz z późniejszymi zmianami są w przeważającej części aktualne i nie naruszają ustaleń Studium, jednakże plan będzie wymagał częściowej zmiany polegającej na:

- konieczność wprowadzenia osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych wyznaczonych przez Państwowy Instytut Geologiczny – tzw. SOPO,
- wyznaczenia aktualnych obszarów szczególnego zagrożenia powodzią w oparciu o „Studium” RZGW,
- wprowadzenia granic obszarów Europejskiej Sieci Natura 2000 „Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego” i „Łososina”,
- skorygowania granic Południowomałopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- wyznaczenia prawidłowych granic udokumentowanego złoża piaskowca „Łososina Górna”.

Zgodnie z w/w oceną nie wymaga zmiany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Miejskiej Góry” w Limanowej, który został opracowany i uchwalony w 2015 roku.

Stopień pokrycia obszaru gminy mpzp wynosi 99%.

Program opracowywania prac planistycznych:

1. Zmiany mpzp Miasta Limanowa w obrębie granic administracyjnych miasta z wyłączeniem osiedla „Marsa” w zakresie nie naruszającym ustaleń Studium.
2. Zmiana (częściowa) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa.
3. Opracowanie nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu osiedla Marsa.
4. Zmiana mpzp miasta Limanowa w obrębie granic administracyjnych miasta z wyłączeniem osiedla „Marsa”.

W 2021 roku zgodnie z uchwałami Rady Miasta Limanowa zatwierdzono niżej wymienione zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Limanowa:

- U.R.M.L. Nr XLII.277.21 z dnia 23.06.2021 roku (teren realizowanego dworca przesiadkowego),
- U.R.M.L. Nr XLV.295.21 z dnia 27.08.2021 roku, Nr XLV.296.21 z dnia 27.08.2021, Nr XLVI.303.21 z dnia 24.09.2021 roku, Nr XLVI.304.21 z dnia 24.09.2021 w zakresie określonym w 31 załącznikach graficznych do w/w uchwał (tereny wnioskowane przez osoby fizyczne lub firmy w celu wyznaczenia nowych obszarów pod zabudowę mieszkaniową, produkcyjną i usługową).

B. Program rewitalizacji miasta

REWITALIZACJA PRZESTRZENI MIEJSKIEJ - Cel strategiczny -

Wzrost aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców

Cel operacyjny 1 - Uporządkowanie funkcjonalności przestrzeni publicznej, gospodarczej i środowiska

Realizowany jest przez:

Działania i inicjatywy w zakresie: Adaptację obiektów infrastruktury do funkcji społecznych, zwiększenie jej estetyki przestrzeni miejskiej oraz podniesienie jakości infrastruktury komunalnej. Poprawa dostępności do opieki zdrowotnej.

Cel operacyjny 2 - Podniesienie standardu komunikacyjnego i transportowego w mieście.

Realizowany jest przez:

Działania i inicjatywy w zakresie: Reorganizację i poprawę układu komunikacyjnego tworzenie wysokiej jakości systemu organizacji transportu i zarządzania ruchem. Wspieranie inicjatyw i lobbing na rzecz budowy infrastruktury umożliwiającej lepszą dostępność do dużych aglomeracji Miejskich.

Cel operacyjny 3 - Zmniejszenie negatywnych zjawisk społecznych towarzyszących procesowi starzenia się społeczeństwa

Realizowany jest przez:

Działania i inicjatywy w zakresie: Podniesienie standardu opieki nad osobami starszymi, wprowadzanie nowego modelu form i metod tej opieki. Tworzenie infrastruktury i atrakcji przestrzennych dla osób starszych.

POLITYKA ROZBUDOWY INFRASTRUKTURY WODNO-KANALIZACYJNEJ

1) Informacja o stanie i zakresie istniejącej sieci wodno – kanalizacyjnej:

Na terenie miasta Limanowa działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków prowadzi Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Spółka z o.o. w Limanowej.

Dla celów zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie miasta Limanowa są zlokalizowane 2 powierzchniowe ujęcia wody i 2 ujęcie podziemne.

Łączna długość sieci wodociągowej na terenie miasta – 152 km, z której korzysta 13.800 osób.

Łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta – 129,7 km, z której korzysta 12.915 osób.

2) Informacja na temat obszaru aglomeracji miejskiej w Limanowej:

- Powierzchnia utworzonej aglomeracji - 13,00 km²

- Zmiany obszaru aglomeracji – aktualny obszar Aglomeracji Limanowa został wyznaczony w roku 2016 r. uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28.10.2016 r. Pierwotnie Aglomeracja obejmowała część miasta Limanowa i cztery wsie z terenu Gminy Limanowa. W związku ze zmianą koncepcji odprowadzania ścieków z terenu Gminy Limanowa, w roku 2015 obszar Aglomeracji został ograniczony do terenu Miasta Limanowa. W celu zwiększenia możliwości pozyskania środków zewnętrznych na rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej Miasta Limanowa, w roku 2016 obszar Aglomeracji został rozszerzony o przewidziane tereny na których w pierwszej kolejności planowana jest budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

3) Źródła finansowania infrastruktury wodno – kanalizacyjnej:

Główne źródła finansowania infrastruktury wodno-kanalizacyjnej miasta Limanowa były w ostatnich latach: budżet Miasta Limanowa oraz dotacje ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

4) Dane ilościowe infrastruktury wodno – kanalizacyjnej (procentowy udział uzbrojenia obszaru Miasta Limanowa w sieć wodno – kanalizacyjną):

Łączna długość sieci wodociągowej na terenie miasta – 152 km, z której korzysta 13.800 osób co stanowi 92% mieszkańców miasta.

Łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta – 129,7 km, z której korzysta 12.915 osób co stanowi 85% mieszkańców miasta.

REALIZACJA PROGRAMU REWITALIZACJA MIASTA LIMANOWA

Krótką informacja o programie

Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem wieloletnim. Określa kierunki działań w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej, a także technicznej w taki sposób, by uzyskać efekt minimalizacji zdiagnozowanych problemów, a zarazem doprowadzić do wzmocnienia lokalnych potencjałów. Gminny Program Rewitalizacji pozwoli na osiągnięcie poprawy standardu życia mieszkańców obszarów objętych rewitalizacją w aspekcie środowiskowym, estetycznym, społecznym i gospodarczym, za pomocą realizacji działań zwiększających potencjał do życia, pracy i rozwoju, jak również pozwoli na przemianę terenów zdegradowanych w obszarze społecznym, gospodarczym, przestrzenno – funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym na tereny wspierające mieszkańców w każdym wieku w budowaniu więzi społecznych, rozwijaniu kwalifikacji zawodowych, prowadzeniu zyskowej

działalności gospodarczej w zadbanej, bezpiecznej i estetycznej przestrzeni publicznej i zdrowym środowisku przyrodniczym.

Obszar rewitalizacji wyznaczony Uchwałą nr XXXIV.221.20 z 18 grudnia 2020 roku w sprawie zmiany Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Limanowa na lata 2016- 2023, objął trzy podobszary:

1. Rynek (jednostka nr 1),
2. Śródmieście (jednostka nr 2),
3. Zygmunta Augusta (jednostka nr 6).

Całkowity obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 129,05 ha (6,90%), zamieszkiwany jest przez 4 037 mieszkańców, co stanowi 26,40% ludności. Tym samym obszar ten spełnia kryteria wielkościowe dla obszarów rewitalizacji, jakie zostały określone w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2015 poz. 1777) i wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji. Cały obszar rewitalizacji jest spójny pod względem przestrzenno-funkcjonalnym, gdzie różne funkcje wzajemnie się przenikają i dopełniają. Jego charakterystyka dokonana została w oparciu o szczegółowe wyniki procedury delimitacji oraz na podstawie przeprowadzonych badań terenowych. Powyższe podobszary obszaru zdegradowanego zostały wskazane jako obszar rewitalizacji z uwagi na znaczne nasilenie problemów społecznych (są to cztery najbardziej kryzysowe jednostki w sferze społecznej) oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

I. Podobszar Rynek

Podobszar ten jako jednostka urbanistyczna zajmuje powierzchnię 27,19 ha, co stanowi 1,45% powierzchni gminy, zamieszkiwany jest przez 994 osób (6,50% mieszkańców gminy).

Na kryzys w sferze społecznej w omawianej jednostce największy wpływ miały następujące zjawiska:

- przestępczość,
- edukacja.

W sferze technicznej, omawiany obszar został sklasyfikowany jako zdegradowany.

II. Podobszar Śródmieście

Podobszar ten jako jednostka urbanistyczna zajmuje powierzchnię 77,71 ha, co stanowi 4,16% powierzchni gminy, zamieszkiwany jest przez 1301 osób, co stanowi 8,51% mieszkańców gminy.

Na kryzys w sferze społecznej w omawianej jednostce największy wpływ miały następujące zjawiska:

- przestępczość,
- edukacja.

Na omawianym obszarze odnotowano kryzys w sferze środowiskowej, na który wskazuje występowanie miejsc, gdzie średnie dobowe stężenie pyłu PM10 przekracza wartość dopuszczalną 50 µg/m³.

III. Podobszar Zygmunta Augusta

Podobszar ten jako jednostka urbanistyczna zajmuje powierzchnię 24,15 ha, co stanowi 1,29% powierzchni gminy, zamieszkiwany jest przez 1742 osób, co stanowi 11,39% mieszkańców gminy.

Największy wpływ na wystąpienie kryzysu w sferze społecznej na omawianym obszarze miały następujące zjawiska:

- bezrobocie,
- ubóstwo,
- przestępczość,
- niska aktywność społeczna i obywatelska.

Obszar ten, podobnie jak dwa wcześniejsze należy do grupy zdegradowanej w zakresie sfery środowiskowej

Opis zadań:

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne podstawowe:

Bezpieczeństwo i dostępność ruchu drogowego Miasta Limanowa:

a) **Most w ciągu ul. Lipowej wraz z odcinkiem drogi ul. Lipowa** – Most w ciągu ul. Lipowej będzie mostem jednoprzęsłowym bez podpory w korycie potoku Starowiejskiego w celu uniknięcia dodatkowego spiętrzenia wód powodziowych.

Podstawowe dane mostu:

- rozpiętość teoretyczna mostu: 50,11 m
- rozpiętość teoretyczna łuku: 45,85 m
- szerokość całkowita pomostu: 12,20 m

- szerokość jezdni: 7,00 m
- szerokość chodników: 2x2,00 m
- konstrukcja ustroju nośnego: pojedynczy łuk stalowy z jazdą dołem z podwieszonym pomostem o konstrukcji zespolonej stalowo-żelbetowym.

Skrzyżowanie Piłsudskiego, Kopernika, Jana Pawła II, Kolejowa – zadanie zostało wykonane i rozliczone w 2021 r. Przedsięwzięcie obejmowało przebudowę istniejącego skrzyżowania drogi krajowej nr 28 z drogami gminnymi ul. Kopernika i ul. Kolejową w Limanowej wraz z przebudową infrastruktury technicznej. Przebudowane rondo jest w kształcie jaja – rondo podłużne, obejmujące wszystkie wloty ulic: Piłsudskiego, Jana Pawła II, Kopernika, Kolejowa.

Niskoemisyjny transport w Limanowej.

Projekt wieloletni realizowany w latach 2018 - 2022, dofinansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 kwotą: **11 351 609,72 zł**. Wartość projektu to: **14 416 894,99**.

W roku 2021 wykonano zakres:

Zamontowano 29 autobusowych fotowoltaicznych wiat przystankowych, do których w 2022 roku zostaną zamontowane dachy z paneli fotowoltaicznych. Rozpoczęto doprowadzanie prądu i światłowódów do tych wiat oraz rozpoczęto montaż systemu informacji pasażerskiej i płatności elektronicznej, która zostanie zakończona do listopada 2022r. Zamontowano również serwer tymczasowy do obsługi w/w systemów. Dostarczone zostało 5 autobusów pasażerskich.

Wykonano dokumentację projektową i uzyskano pozwolenie na budowę dworca przesiadkowego oraz przekazany został plac budowy.

Zgodnie z harmonogramem dotychczas zrealizowano przebudowę placu manewrowego węzła przesiadkowego przy ul. Targowej w Limanowej w ramach którego wykonano roboty budowlane branży drogowej, elektrycznej, sanitarnej i teletechnicznej.

Obejmują one roboty rozbiórkowe i ziemne, chodnik z kostki betonowej, zatoki postojowe i wyspy dzielące, plac manewrowy, jezdnie, zjazdy i odwodnienie placu, przebudowę sieci elektrycznej, przebudowę sieci wodociągowej, demontaż zbędnych elementów linii telekomunikacyjnej, Montaż słupów i kabla napowietrznego, budowę kanalizacji teletechnicznej i kabli kanałowych oraz roboty wykończeniowe.

W 2020 r. w wyniku przetargu zostały podpisane umowy z Wykonawcami robót na:

- Dostawę dla Miasta Limanowa 5 sztuk fabrycznie nowych ekologicznych autobusów miejskich.
- Budowę dworca przesiadkowego

- Zabudowę 29 autobusowych fotowoltaicznych wiat przystankowych wraz z dostawą i uruchomieniem systemów informatycznych,
- Dostawę systemu informacji pasażerskiej (SIP), organizacja i zarządzanie ruchem,
- Dostawę i montaż wyposażenia dla 3 parkingów „Park&Ride” dla 100 miejsc parkingowych łącznie.

Zdrowie , rekreacja- zagospodarowanie czasu wolnego:

a) **Tworzenie i odnowienie zdegradowanej zieleni przy potoku Jabłonieckim wraz z kompleksem parku miejskiego w Limanowej oraz budowa infrastruktury do jej udostępnienia – zadanie zostało zrealizowane i rozliczone w 2021 r.** Zagospodarowanie terenu w sumie o powierzchni ok. 8 ha, zlokalizowanego w południowej części Miasta Limanowa wzdłuż Potoku Jabłonieckiego. Teren posiada przede wszystkim funkcje poznawczo - edukacyjno - rekreacyjną. Zagospodarowanie różnorodnymi formami roślinności poprawiło jakość środowiska miejskiego oraz przyczyniło się do rozwoju terenów zielonych w mieście, z którego

będą korzystać mieszkańcy i turyści. Teren parku oprócz funkcji edukacyjno - dydaktycznych pełni zarówno czynną jak i bierną formę rekreacji (tj. aktywność fizyczna, spacer). Stworzenie zielonej przestrzeni w mieście z układem komunikacyjnym, z interesującymi rozwiązaniami projektowymi, atrakcyjnymi elementami małej architektury, ale przede wszystkim odnową istniejącej zieleni i zróżnicowanymi nasadzeniami. Projekt o wartości 7 166 172,92 zł realizowany był przy dofinansowaniu w wysokości 5 444 023,04 zł z Unii Europejskiej ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

b) **Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż potoku Jabłonieckiego** - zadanie zostało zrealizowane i rozliczone w 2021 r. Budowa ścieżki rowerowej jako pętli wzdłuż pot. Jabłonieckiego jest uzupełnieniem jego zagospodarowania.

Długość ścieżki pieszo rowerowej nad potokiem Jabłonieckim to około 1,3 km. Szerokość 3,7 m z dwoma kładkami przekraczającymi potok. Wzdłuż trasy jest usytuowanie wiat wypoczynkowych oraz parkingu i stanowisk na rowery. Budowa ścieżki przyczyniła się do możliwości atrakcyjnego i ciekawego spędzania czasu wolnego. Rekreacja na wolnym powietrzu zwiększyła aktywność fizyczną, a przez to i zdrowie dla znacznej grupy mieszkańców. Projekt o wartości 3 496 382,54 zł realizowany przy dofinansowaniu w wysokości 1 293 500,00 zł, ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Budżetu Państwa w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego.

c) Zagospodarowanie terenu Góry Miejskiej i Centrum wypoczynku i sportów ekstremalnych – przygotowana koncepcja zagospodarowania terenu. Przedmiotem projektu będzie rozbudowa i modernizacja istniejącej infrastruktury rekreacyjnej Góry Miejskiej w Limanowej, w celu utworzenia kompleksowego produktu turystycznego w postaci Centrum Wypoczynku i Sportów Ekstremalnych. Góra Miejska jest miejscem o wielkim potencjale turystycznym, dzięki swoim walorom przyrodniczym. Ze względu na ukształtowanie powierzchni Góra jest bardzo atrakcyjnym miejscem dla amatorów i sportowców rozwijających się dynamicznie dyscyplin: kolarstwa grawitacyjnego i akrobacyjnego, biegów ekstremalnych, a także turystów górskich, spacerowiczów, pielgrzymów. Centrum Wypoczynku i Sportów Ekstremalnych w Limanowej będzie oferowało bardzo różnorodną infrastrukturę w zakresie turystyki aktywnej, całość infrastruktury głównie związana będzie z turystyką rowerową tj. trasy rowerowe zjazdowe dla wielu dyscyplin kolarstwa górskiego

i akrobatycznego, rowerowy park umiejętności, park linowy, miejsca biwakowe, zaplecze do organizacji imprez sportowych, trasy jezdzieckie i sportowe.

d) Remont infrastruktury w miejscu spotkań i integracji-kamieniołomu przy ul. Kasprowicza w Limanowej w tym obiektów rekreacyjnych – Przygotowano dokumentację remontu obiektów i dokonano zgłoszenia do jego realizacji. Poprzez Lokalną Grupę Działania „Przyjazna Ziemia Limanowska” Miasto Limanowa stara się o pieniądze na modernizację infrastruktury Lokalnej Grupy Działania „Przyjazna Ziemia Limanowska”.

Projektowane zadanie ma obejmować swoim zakresem przebudowę zadaszenia miejsc siedzących (altany), budowę stanowiska grillowego wraz z pozostałymi obiektami małej architektury, takimi jak stoły, ławki czy śmietniki. Tradycja spotkań w kamieniołomie sięga prawdopodobnie lat 70 ubiegłego wieku. Współcześnie wykorzystywano to miejsce m.in. do organizacji biura zawodów imprez downhillowych. Przez kamieniołom przebiega pieszy szlak turystyczny oznaczony żółtym kolorem, prowadzący w kierunku starego i nowego krzyża.

Historia tego miejsca związana jest z Bazyliką Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej – to m.in. stąd wydobywano surowiec potrzebny do wzniesienia świątyni. Gdy kamieniołom przestał być eksploatowany, teren w pobliżu nieczynnego wyrobiska z czasem został zagospodarowany do celów organizacji imprez plenerowych, które cieszyły się sporą popularnością.

e) Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 1 w Limanowej - zadania w zakresie kultury fizycznej - koszt: 408 697,03 zł.

Zadanie zostało wykonane i rozliczone w 2021 r. W ramach zadania wykonano przebudowę istniejącego boiska o nawierzchni asfaltowej na nowe boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej o wymiarach 30x16 m, wykonano skocznię do skoków w dal, rzutnię do pchnięcia kulą, bieżnię 3-torową o długości 30 mb oraz ogrodzenie z dwóch stron boiska, montaż piłkochwyłów oraz chodników pomiędzy boiskiem i urządzeniami lekkoatletycznymi. Miasto złożyło wniosek do Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w ramach Programu „Sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej” - edycja 2021 wniosek o dofinansowanie pn.: "Przebudowa boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół Samorządowych nr 1 w Limanowej". Wniosek nasz został pozytywnie oceniony i przyznano nam dofinansowanie w wysokości 124 660 zł.

Po przeprowadzonej procedurze przetargowej najkorzystniejsza oferta wyniosła 402 349,40 brutto.

W ramach zadania opłacono usługę nadzoru inwestorskiego w kwocie 6 000,00 zł oraz wykonanie tablicy informacyjnej w kwocie 347,60 zł

Kultura:

Odbudowa i modernizacja przestrzeni publicznej:

Przebudowa centrum Miasta dla usprawnienia jego funkcji oraz poprawy estetyki wraz z parkingiem dwupoziomym – zadanie zrealizowane i rozliczone w 2021 r. Inwestycyjne zagospodarowania terenu w sumie o powierzchni ok. 1,7 ha zlokalizowanego w samym centrum Miasta Limanowa. Stworzenie harmonijnej przestrzeni miejskiej oraz wprowadzenie nowych funkcji jak np. infrastruktura dla cyklistów, skwer do rekreacji indywidualnych, przestrzeń zabaw dla dzieci. Otwarcie na nowe technologie tzn. elementy audiowizualne przyczyniły się do wzrostu atrakcyjności danej przestrzeni. Zaprojektowany teren poprawia istniejącą komunikację kołową, pieszą oraz rozwiązuje problem z niedostateczną ilością miejsc parkingowych przez budowę dwupiętrowego parkingu przy Bazylice Parafii Rzymsko - Katolickiej. Zostały przebudowane stare i nieefektywne sieci energetyczne, kanalizacyjne, wodociągowe oraz wymienić przyłącza. Zwiększenie aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców. Poprawa estetyki rynku poprzez wymianę istniejącej nawierzchni, stworzenie miejsc do wypoczynku, zwiększenie ilości zieleni wysokiej oraz niskiej, budowę fontanny, uporządkowanie kolorystyki elewacji oraz ujednolicenie szyldów reklamowych. Dużą rolę przywiązuje się do ekologii, gdyż poprzez zagospodarowanie przestrzeni różnorodnymi formami roślinności, zmianą pieców węglowych, można poprawić nie tylko jakość środowiska miejskiego, ale również przyczynić się wzrostu atrakcyjności danego obszaru zarówno dla mieszkańców jak i turystów. Stworzenie przestrzeni w mieście z lepszym układem komunikacyjnym, z interesującymi rozwiązaniami projektowymi, atrakcyjnymi elementami małej architektury, ale przede wszystkim odnową istniejącej tkanki miejskiej oraz wprowadzeniem nowej jakości w daną przestrzeń. uporządkowanie kolorystyki elewacji oraz ujednolicenie szyldów reklamowych.

W ramach zadania rewitalizacji zostały poddane trzy obiekty: Park Miejski, Rynek oraz parking. Projekt o wartości 28 528 660,71 zł realizowany przy dofinansowaniu w wysokości 13 668 033,01 zł, ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Budżetu Państwa w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego.

C. Infrastruktura komunalna

Publiczny transport miejski

Miasto Limanowa podjęło działania w celu utworzenia publicznego transportu zbiorowego realizując projekt pn: „Niskoemisyjny Transport Miejski”

Jest to projekt inwestycyjny.

Obecnie został zrealizowany plac manewrowy węzła przesiadkowego przed budynkiem dworca, którego budowa rozpoczęła się w 2021 r. Zakupiono również 5 sztuk ekologicznych autobusów.

Równocześnie rozpoczęto realizację dostawy Systemu Informacji Pasażerskiej (SIP), systemu organizacja i zarządzanie ruchem wraz z montażem wiat przystankowych wraz z wyposażeniem w monitoring i system informacji pasażerskiej.

W ramach projektu w 2021 roku zostało zamontowanych 29 nowych wiat przystankowych na terenie Miasta Limanowa.

Pozostałe działania dotyczące transportu zbiorowego wykonywane przez Miasto Limanowa:

Miasto Limanowa zarządza 44 przystankami komunikacji zbiorowej zlokalizowanymi na terenie miasta przy drogach miejskich i przy drodze krajowej nr 28 przebiegającej przez miasto Limanowa. Większość przystanków wyposażone jest w wiaty przystankowe. Służby miejskie dbają o utrzymanie: wiat przystankowych w odpowiednim stanie technicznym i porządku w obrębie przystanków.

Burmistrz Miasta wydaje również uzgodnienia i zgody na korzystanie z przystanków którymi zarządza dla 19 przewoźników realizujących linie komunikacyjne na terenie powiatu limanowskiego i województwa małopolskiego łączących sąsiadujące gminy z miastem Limanowa – siedzibą powiatu oraz ze stolicą województwa. Przez Miasto Limanowa przebiega około 40 linii komunikacyjnych realizowanych przez tych przewoźników. W tym zakresie Urząd Miasta współpracuje ze Starostwem Powiatowym oraz Urzędem Marszałkowskim.

D. Ład, porządek i gospodarka odpadami

Bieżące utrzymanie miasta obejmuje działania z zakresu utrzymania zieleni, porządku i czystości terenów miejskich, oraz bieżące remonty i prace konserwacyjne wykonywane przy drogach miejskich w tym również bieżące naprawy i usuwanie awarii na sieci oświetlenia ulicznego. Realizowano następujące działania związane z bieżącym utrzymaniem Miasta:

- Utrzymanie placu targowego Mój Rynek z parkingiem podziemnym dwupoziomowym na około 70 miejsc. Zapewniono pokrycie bieżących kosztów funkcjonowania obiektu i obsługę.
- W miesiącu marcu 2021 r. został oddany do użytkowania parking dwupoziomowy „Św. Krzysztofa” przy ul. Łazarskiego na około 250 miejsc. Zapewniono pokrycie bieżących kosztów funkcjonowania obiektu i obsługę.
- Zapewniono funkcjonowanie cmentarza komunalnego i jego bieżące utrzymanie. W roku 2021 były kontynuowane pochówki w kwaterach oraz udostępnione kolejne kwatery.
- Zapewniono bieżące utrzymanie stadionu KS Płomień i KS Limanovia. Ponadto służby miejskie utrzymują boisko zlokalizowane przy ul. Kusocińskiego poniżej szpitala powiatowego.
- Rozbudowana została część rekreacyjna miasta. Obecnie funkcjonuje na terenie miasta 15 placów zabaw i 11 siłowni plenerowych a także nowo powstały wodny plac zabaw i dwie fontanny.

- W lipcu 2021 został oddany do użytkowania park miejski. Składa się z dwóch siłowni zewnętrznych oraz ogrodzonego placu zabaw. Zgodnie z projektem architektonicznym zostały zamontowane następujące urządzenia gimnastyczne: pylon, koła tai chi, biegacz, orbitrek, twister, wahadło, prasa nożna, rowerek, wioślarz, narciarz, wyciąg górny, narciarz biegowy, stepper a także urządzenia do placów zabaw: huśtawka sprężynowa, trampolina, karuzela, huśtawka typu Giant Swing, bloki wspinaczkowe, karuzela typu multispinner, hamak, zjazd linowy, urządzenie zabawowe typu Miram, stoły do gry w tenisa, stół z krzesłami do gier planszowych.

Natomiast nowo oddany wodny plac zabaw na bazie koła o średnicy 25m jest wyposażony w następujące urządzenia wodne: Shrek, Muchomor, Żyrafa, Motyl Mały, Rosiczka, Słoń oraz tunel z kręgów.

W związku z panującą pandemią do obiektów miejskich takich jak: miasteczko ruchu drogowego, place zabaw, siłownie plenerowe, został wprowadzony ograniczony dostęp.

W 2021 roku realizowano zadania związane z usuwaniem awarii oświetlenia ulicznego, stanowiącego własność Miasta Limanowa na podstawie umowy w kwocie 32 775,70 zł Wykonywano naprawy elementów lub ich wymiany na nowe.

Miasto Limanowa z uwagi na zaistniałą sytuację gospodarczą związaną z Covid – 19 zmuszone było wprowadzić od dnia 15 maja 2020 r. ograniczenia w oświetleniu ulicznym w godzinach nocnych. W związku z licznymi prośbami mieszkańców od 01 września 2021 r. Miasto Limanowa zleciło dwóm firmom przywrócić włączenie oświetlenia ulicznego w godzinach nocnych.

Wykonano również prace związane z demontażem i montażem oświetlenia świątecznego na ulicach miasta, na słupach oświetlenia ulicznego, budynkach miejskich. W roku 2021 zamontowano ponad 275 elementów świątecznych na latarniach, elementy przestrzenne zlokalizowane na rondzie ul. Targowej i przy budynku żłobka. Na nowo wybudowanym rondzie (skrzyżowanie ul. Piłsudskiego, ul. Kopernika i ul. Kolejowej) zostały zakupione i zamontowane nowe ozdoby świąteczne.

Bieżące utrzymanie dróg to między innymi:

- Utrzymanie przejezdności dróg w okresie zimy tzw. akcja zimowa realizowana corocznie przez MZGKiM Sp. z o.o. Średni roczny koszt akcji zimowej prowadzonej na terenie miasta zamyka się w kwocie 1.102.000,00 zł;
- Bieżące naprawy dróg po okresie zimowym obejmuje: usuwanie przełomów, głębokich ubytków w nawierzchni. Ponadto utrzymywane jest oznakowanie pionowe dróg, drożność rowów, przepustów, kanalizacji opadowej. Roczne koszty tych prac to kwota około 600 tys. zł;
- Realizowano porozumienie z Województwem Małopolskim w sprawie przekazania zadań z zakresu utrzymania DW 965 na terenie Miasta Limanowa na cztery sezony utrzymania. W okresie zimowym prowadzono odśnieżanie jezdni i chodników ze zwalczaniem śliskości, a w okresie letnim sprzątanie ulic i utrzymanie przyległej zieleni;
- Corocznie realizowane są zadania wskazane przez Zarządy Osiedli, których na terenie miasta jest 8. Zarządy mają corocznie do dyspozycji łącznie kwotę 160 tys. zł. Jest to w zasadzie „budżet obywatelski” – środki dysponowane są na zadania ważne z punktu widzenia mieszkańców osiedla, wybrane przez nich na zebraniach osiedlowych. Każde osiedle realizuje wybrane przez siebie zadania na łączną kwotę 20 tys. zł. Często te kwoty są większe, gdyż niektóre wnioski mieszkańców wskazane przez Zarząd Osiedla do realizacji wymagające większych nakładów finansowych i wówczas są wspomagane z wydatków bieżących budżetu miasta. I tak w roku 2021 zakupiono dodatkowo materiały do remontów odcinków dróg wskazanych przez Zarządy Osiedli (kliniec, korytka, przepusty drogowe, płyty ażurowe). Wykonano zadania remontowe wskazane do realizacji przez Zarządy Osiedla.

Sfinansowane zostały działania obejmujące gospodarke odpadami:

- Zapewniono bieżące utrzymanie zrekultywowanego składowiska odpadów w Słopnicach oraz pokryto koszty dzierżawy terenu pod to składowisko;
  - Zapewniono funkcjonowanie Gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych prowadzonego przez MZGKiM Sp z oo.;
  - Zorganizowano odbiór i utylizację odpadów komunalnych z terenu miasta odebranych z nieruchomości zamieszkałych przez mieszkańców;
- Miasto Limanowa - objęło wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie miasta systemem gospodarowania odpadami komunalnymi oraz zorganizowało odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy;

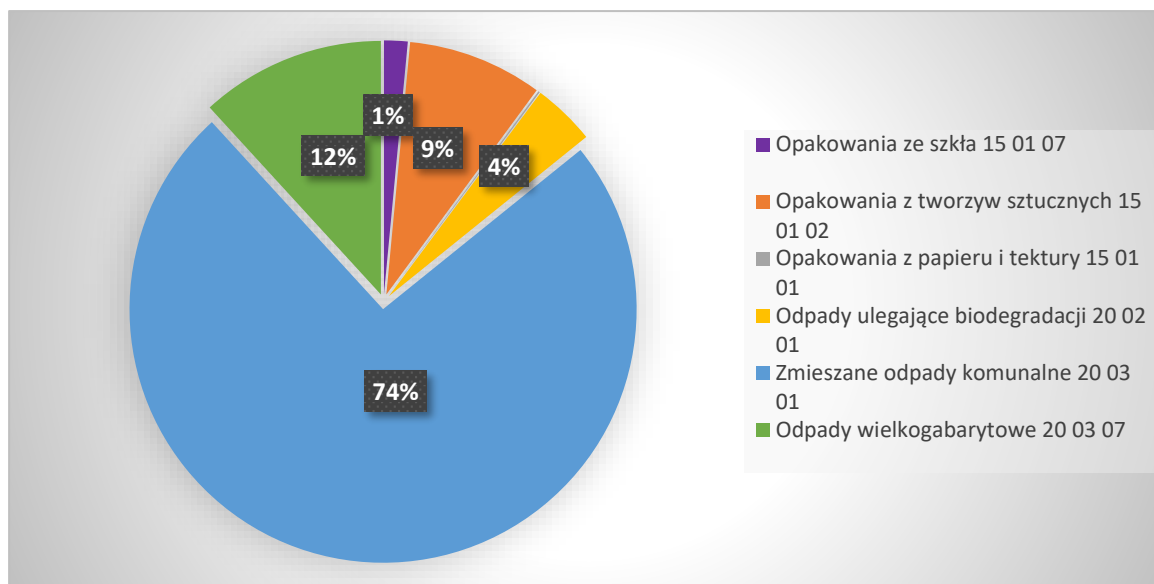

Usługę realizował Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej Sp. z o. o. z Limanowej, na podstawie *art. 67 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1129)* – usługa realizowana w ramach własnego przedsiębiorstwa (*in house*) w trybie zamówienia z wolnej ręki.

W roku 2021 z terenu miasta zebrano 4.231,76 Mg odpadów, koszt całkowity zagospodarowania odpadów wyniósł około: 4.545.000,00 zł.

Struktura zagospodarowanych odpadów przedstawia się następująco:

Kod	Nazwa frakcji	Masa [Mg]	Udział [%]
15 01 07	Opakowania ze szkła	64,16	1,5
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	365,06	8,6
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	5,48	0,1
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	165,62	4,0
20 03 01	Zmieszane odpady komunalne	3130,84	74,0
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	500,6	11,8
Ogółem:		4231,76	100,0

Obowiązującą w roku 2021 metodą ustalenia opłaty był iloczyn: liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość i stawki opłaty na osobę. Rada Miasta Limanowa kwestie związane z ustaleniem wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi uregulowała stosownymi uchwałami.

Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiły odpowiednio:

W okresie od 01.01 do 31.12.2021 r.

- zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny: 28 zł/os/m-c,
- bioodpady stanowiące odpady komunalne zagospodarowane we własnym zakresie –kompostownik przydomowy: 26,50 zł/os./m-c.

Sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości, Rada Miasta Limanowa określiła szczegółowo w uchwale i tak ustalono że od właścicieli nieruchomości odbiera się każdą ilość wytworzonych odpadów komunalnych, a w 2021 r. były one odbierane z następującą częstotliwością:

- bioodpady z terenu o zabudowie jednorodzinnej - nie rzadziej niż raz na miesiąc, za wyjątkiem okresu od kwietnia do października, kiedy odbiór miał miejsce nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie,
- odpady jak wyżej ale z terenów o zabudowie wielolokalowej – nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, a w okresie od kwietnia do października, nie rzadziej niż raz na tydzień,
- odpady zebrane selektywnie nie rzadziej niż raz na miesiąc,
- opady wielkogabarytowe nie rzadziej niż jeden raz na pół roku.

W roku 2021 na terenie miasta Limanowa działał (nieprzerwanie od 2013 r.) Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych [GPSZOK] zlokalizowany na terenie oczyszczalni ścieków przy ul. Moczarki. GPSZOK czynny jest przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku w godzinach od 9⁰⁰ do 14⁰⁰. Zarządcą jest Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. w Limanowej. GPSZOK przyjmuje nieodpłatnie od mieszkańców miasta posegregowane odpady:

- przeterminowane leki,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- chemikalia,
- odpady wielkogabarytowe,
- meble,
- gruz budowlany,
- materiały rozbiórkowe,
- zużyte opony,

- odpady zielone,
- odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji,
- niebezpieczne,
- niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- tekstylia, odzież.

W 2021 r. w GPSZOK zgromadzono **46,419 ton** odpadów komunalnych, o 267 % więcej niż w 2020 r.

Szczegółowa specyfikacja zebranych odpadów przez GPSZOK w 2021 r.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odpadów [Mg]
16 01 03	Zużyte opony	3,220
17 01 01	Odpady z betonu oraz gruz budowlany z rozbiórek i remontów	0,000
17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	0,000
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	7,660
17 01 80	Usunięte tynki, tapety, okleiny itp.	0,500
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	0,000
20 01 21	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,029
20 01 23	Urządzeni zawierające freony	0,619
20 01 27	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,000
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	0,000
20 01 31	Leki cytotoksyczne i cytostatyczne	0,000

20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,064
20 01 34	Baterie i akumulatory	0,094
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające niebezpieczne składniki	1,411
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	5,700
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	26,960
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20.01.21 i 20.01.23 zawierające niebezpieczne składniki	0,162

Na dzień 31.12.2021 r. w Urzędzie Miasta Limanowa było zarejestrowanych **2832** bieżących deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, z tego: **2677** od właścicieli nieruchomości, **76** od zarządców nieruchomości wspólnych, **34** od nieruchomości mieszanych i **45** od domków letniskowych.

Liczba mieszkańców zamieszkałych na terenie miasta Limanowa, według złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosła - **11.963 osób** z tego:

Liczba mieszkańców zameldowanych na stałe na terenie miasta Limanowa, na dzień 31.12.2021 r. według rejestru mieszkańców wyniosła - **14.637 osób.**

W przypadku zaistnienia rozbieżności pomiędzy liczbą zamieszkałych, a liczbą osób zameldowanych na nieruchomości, dla której składana jest deklaracja, właściciel nieruchomości zamieszcza w deklaracji informacje o przyczynie rozbieżności dołączając stosowne udokumentowanie.

Najczęściej wymienianymi przyczynami są:

- praca za granicą bez zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej,
- praca i nauka (studia) w innej miejscowości bez zameldowania czasowego.

Zestawienie kosztów funkcjonowania systemu:

- koszt odbioru i zagospodarowania odpadów – 4 544 998,27 zł.
- koszt funkcjonowania PSZOK - 20 400,00 zł.
- inne (ulotki informacyjne) - 1 002,45 zł.

Razem: 4 566 400,72 zł.

3. Bilans funkcjonowania systemu na dzień 31.12.2021r.:

- Dochody otrzymane - 4 039 133,26 zł.
- Wydatki wykonane - 4 544 998,27 zł.

Wynik bilansu (ujemny): **-505 864,91 zł.**

Na terenie miasta zakupiono i zamontowano 2 wiaty na odpady dla budynków wielomieszkańczych przy ul. Krakowskiej 10 oraz ul. Willowej 4.

Zapewniono czystość i porządek na terenie miasta poprzez:

Wywóz śmieci z cmentarza komunalnego, utrzymania czystości i porządku na terenie miasta. MZGKiM Sp. z o.o. dokonuje dwa razy w tygodniu objazd ulic i opróżnia kosze uliczne. W razie potrzeby ulice są sprząwane sprzętem mechanicznym będącym na wyposażeniu spółki.

W ramach działań związanych z utrzymaniem czystości na terenie miasta wykonywane są codzienne prace porządkowe przez pracowników Centrum Utrzymania Miejskich Obiektów, zbierane śmieci do kontenerów zlokalizowanych w różnych częściach miasta. Na wyposażeniu pracownicy CUMO posiadają samochód dostawczy oraz sprzęt mechaniczny służący do utrzymania terenów zielonych (kosiarki, piły nożyce, dmuchawy itp.) Do zadań tej grupy należy również utrzymanie czystości na stadionie KS Limanovia oraz sztucznej murawy boiska.

W okresie wiosennym obsadzone zostało około 90 donic kwiatowych oraz skwery przy pomnikach. Należy również zaznaczyć iż w ciągu każdego roku dosadza się około 100 nowych drzew. W trakcie rewitalizacji parku miejskiego wzdłuż potoku Jabłonieckiego, w ramach nasadzeń zastępczych zostało nasadzone około 1.000 drzew.

E. Program Ochrony Powietrza (POP)

Program Ochrony Powietrza

Działania i długoterminowa strategia miasta w zakresie ochrony powietrza wynika bezpośrednio z dokumentów:

- Uchwała antysmogowa dla Małopolski-obowiązuje od 1 lipca 2017 r.
- Uchwała Nr XXV/373/20 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego.

Powyższe dokumenty zakładają szereg zadań dla samorządów gminnych, m.in.:

1. utworzenie i utrzymanie punktów obsługi programu Czyste Powietrze,
2. zatrudnienie ekodoradcy w każdej gminie, którego zadaniem będzie doradztwo dla mieszkańców, prowadzenie edukacji ekologicznej oraz obsługa programu Czyste Powietrze,
3. prowadzenie akcji informacyjnych o wymaganiach uchwały antysmogowej z dotarciem do każdego punktu adresowego w gminie opalanego węglem lub drewnem oraz obowiązek zamieszczenia na stronie internetowej gminy informacji o jakości powietrza i możliwości zgłoszenia ekointerwencji,
4. inwentaryzacja co najmniej 70% budynków w gminie do końca 2021 roku, w tym co najmniej 90% do 30 czerwca 2022 roku. Współpraca gmin z kominiarzami i nadzorem budowlanym przy inwentaryzacji do krajowej bazy CEEB. Przekazywanie co pół roku informacji o postępie wymiany kotłów i inwentaryzacji w gminie,
5. kontrole interwencyjne palenisk w ciągu 12 godzin od zgłoszenia. Możliwe będzie prowadzenie kontroli przez straże gminne bądź międzygminne, pracowników urzędu lub przy współpracy z Policją. W przypadku co najmniej 10% prowadzonych kontroli interwencyjnych w skali roku konieczne będzie pobranie próbki popiołu z paleniska,
6. analiza skali ubóstwa energetycznego, potrzeb w zakresie termomodernizacji i wymiany ogrzewania u tych osób oraz wsparcie dla osób dotkniętych ubóstwem energetycznym i rekomendowane wprowadzenie programów osłonowych dla najuboższych,
7. identyfikacja, w ramach aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, potencjalnych obszarów, które ze względów technicznych i prawnych mogą być przeznaczone pod instalacje OZE o mocy powyżej 100 kW wytwarzające energię elektryczną,
8. zapewnienie przez jednostki samorządu wykorzystania w budynkach użyteczności publicznej energii elektrycznej pochodzącej z OZE. Od 2023 roku co najmniej 50%, a od 2025 roku 100% zużywanej przez nie energii elektrycznej w ciągu roku będzie pochodziło z OZE,
9. rekomendacja przeznaczenia co najmniej 1% dochodów własnych gminy (bez uwzględniania subwencji i dotacji) na finansowanie: realizacji programów dotacyjnych i osłonowych, prowadzenia kontroli, zatrudnienia ekodoradców, realizacji programów rządowych, termomodernizację budynków użyteczności publicznej, inwentaryzację źródeł ogrzewania budynków oraz akcji edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza,
10. osiągnięcie poprzez prowadzone działania liczby urządzeń grzewczych niespełniających wymagań uchwały antysmogowej (dla Małopolski), która nie przekroczy od 1 stycznia 2023 roku 15%, a od 1 stycznia 2027 roku 3% wszystkich zainstalowanych urządzeń grzewczych w gminie.

Zgodnie z zapisami programu Ochrony Powietrza z dnia 28 września 2020 r., w roku 2021 Miasto Limanowa wykonało następujące zadania:

1. Od 29 lipca 2019r funkcjonuje Punkt Informacyjny programu „Czyste Powietrze”. Punkt obsługiwany jest przez ekodoradcę. W rankingu gmin aktywności w programie Czyste Powietrze, w III kwartale 2021 roku Miasto Limanowa znalazło się na 43 pozycji spośród 100 najaktywniejszych gmin Polski.

Ekodoradca złożył 27 wniosków w imieniu mieszkańców i rozliczył 13 inwestycji. Odbyły się 2 spotkania informacyjne oraz trzy punkty informacyjne w przestrzeni publicznej.

2. Ekodoradca zatrudniony jest od roku 2016 .W zakresie zadań ekodoradcy mieści się między innymi: realizacja ,koordynowanie i raportowanie z programu Life ,Czyste Powietrze, Program Ochrony Powietrza, Stop Smog, Regionalna Polityka Energetyczna (RPO); obsługa punktu Czyste Powietrze; pomoc mieszkańcom w składaniu i rozliczaniu wniosków o dotacje; inwentaryzacja źródeł ogrzewania, kontrole kotłowni ,dystrybucja materiałów informacyjnych; organizacja wydarzeń z zakresu ochrony powietrza, prowadzenie warsztatów w szkołach, organizacja konkursów, wykonywanie termowizji budynków, obsługa bazy CEEB (Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków)

Podsumowanie w liczbach:

Realizacja LIFE w Mieście Limanowa	Rok 2021
Akcje informacyjne o uchwale antysmogowej i dostępnych dotacjach do wymiany kotłów	6
Pozostałe akcje informacyjne i edukacyjne tj. warsztaty edukacyjne i spotkania z mieszkańcami	35
Dystrybucja materiałów informacyjnych i edukacyjnych (ulotki, broszury, plakaty, ankiety, itp.)	8867
Konkursy	2
Artykuły w prasie i mediach (kwartalniki, lokalne pisma, spoty radiowe)	10 artykułów i 98 spotów
Informacje na stronach internetowych	203
Kontrole kotłowni	102
Analiza prób popiołów z kontroli palenisk	15
Liczba przeprowadzonych termowizji budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej	1
Liczba wspartych gospodarstw dotkniętych ubóstwem energetycznym (zestawy energooszczędne)	21
Monitoring jakości powietrza w mieście	

	bez zmian-10 sensorów na terenie Miasta
Zakup innych urządzeń (np. do kontroli palenisk itp.)	brak zakupów inwestycyjnych
Liczba zinwentaryzowanych budynków pod względem ogrzewania	999

3. Inwentaryzacje źródeł ogrzewania do małopolskiej bazy na potrzeby POP. Do końca roku 2021 uzyskano 99% wymaganej inwentaryzacji, która w Mieście Limanowa trwa już od początku 2017 r.
4. Inwentaryzacja do krajowej bazy CEEB.
Od lipca 2021 roku istnieje ustawowy obowiązek zgłaszania bezpośrednio przez mieszkańców, źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Stan na koniec roku wskazywał 367 złożonych deklaracji co stanowi 10,85% docelowego poziomu.
5. Kontrole kotłowni.
Przeprowadzono 102 kontrole kotłowni: 22 ze zgłoszeń ekointerwencji, 80 kontroli planowych. Wykonano 15 analiz prób popiołów, z czego w 8 przypadkach wykryto naruszenie.
6. Analiza skali ubóstwa energetycznego .
Miasto zgodnie z zapisami Programu Ochrony Powietrza zbiera dane o gospodarstwach, które mogą być ubogie energetycznie tzn. takie, które nie mogą sobie pozwolić na energię lub usługi energetyczne, w celu zapewnienia sobie podstawowych, codziennych potrzeb.
W celu pomocy takim gospodarstwom, Miasto podpisało 28 października 2021 r. porozumienie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację programu STOP SMOG. Programem zostanie objętych 100 budynków jednorodzinnych, 100% inwestycji objętych programem uwzględniać będzie wymianę źródła ciepła , w tym w 70 przypadkach zostanie przeprowadzona termomodernizacja obiektu. Program będzie realizowany w 4 rocznych etapach (w latach 2022-2025). Wysokość środków na realizację Programu wynosi 4 893 292,68zł zł.
7. Wykorzystanie OZE w budynkach użyteczności publicznej wyniosło 11,7%. Planowane są działania celowe w celu uzyskania poziomu 50%.
8. Miasto przeznaczyło 1,23% dochodów własnych gminy na działania związane z ochroną powietrza w tym: na finansowanie realizacji programów dotacyjnych i osłonowych, prowadzenia kontroli, zatrudnienia ekodoradców, realizacji programów rządowych oraz akcji edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza.

F. Polityka społeczna

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA MIASTA LIMANOWA NA LATA 2021 - 2026

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Limanowa na lata 2021-2026 została przyjęta Uchwałą Rady Miasta Limanowa Nr LI.327.21 z dnia 10 grudnia 2021 r.

W strategii określono główne kierunki działań strategicznych:

Cel strategiczny

1. Wspieranie rodzin, w tym młodzieży, osób starszych i z niepełnosprawnością w przewyżnianiu problemów

1.1 Diagnostowanie i monitorowanie problemów społecznych

1.2 Reagowanie na problemy w rodzinach

1.3 Budowanie warunków dla rozwoju dzieci i młodzieży

1.4 Wspieranie osób starszych i z niepełnosprawnością

1.5 Realizacja działań profilaktycznych i edukacyjnych

Cel strategiczny.

2. Tworzenie bezpiecznego miejsca do zamieszkania i gospodarowania

2.1 Aktywna reakcja na problemy przestępczości i zagrożeń w ruchu drogowym

2.2 Wspieranie poprawy poziomu zdrowia

2.3 Dążenie do poprawy sytuacji w zakresie mieszkalnictwa

2.4 Zapewnienie odpowiedniej jakości prac instytucji wspierających budowę bezpiecznego miasta

Cel strategiczny.

3. Kreowanie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i zatrudnienia

3.1 Wspieranie wychodzenia z bezrobocia

3.2 Pobudzanie rozwoju przedsiębiorczości

Cel strategiczny

4. Rozwój aktywności społecznej, obywatelskiej i kulturalnej

4.1 Rozwój ogólnej oferty kulturalnej i spędzania czasu wolnego dla mieszkańców

4.2 Rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla grup o szczególnych potrzebach

4.3 Aktywizacja społeczna i współpraca z organizacjami pozarządowymi

Cele strategiczne określone w strategii realizowane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta Limanowa, miejskie jednostki oświatowe i instytucje kultury, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowy Urząd Pracy, PCPR, Policję, poradnię psychologiczno-pedagogiczną, organizacje pozarządowe i kluby sportowe.

ZADANIA REALIZOWANE W 2021 R. PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W LIMANOWEJ

ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej powołany został

(Uchwała Nr VII/46/92 Rady Miejskiej w Limanowej z dnia 26 czerwca 1992 r. w sprawie: utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej) do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz innych zadań zleconych przez Miasto Limanowa na podstawie delegacji wynikających z innych ustaw, niż ustawa o pomocy społecznej. Główną przyczyną trudnej sytuacji rodzin zamieszkujących na terenie Limanowej jest długotrwała lub ciężka choroba. Z tej przyczyny 232 rodziny objęte były różnymi formami pomocy społecznej w 2021 r. Następną przyczynę korzystania ze świadczeń pomocy społecznej stanowi bezrobocie. Świadczeniami z pomocy społecznej z tej przyczyny objętych było 141 rodzin tj. o ponad 18 % mniej niż w poprzednim roku sprawozdawczym. Spadek bezrobocia miał również wpływ na ograniczenie skali ubóstwa na terenie miasta Limanowa tj. z 195 rodzin korzystających z tej przyczyny w 2018 r. do 176 rodzin w 2019 r., 168 rodzin w 2020 r. oraz 158 rodzin w 2021 r. Pozytywnym zjawiskiem zauważalnym na terenie miasta Limanowa jest znaczna aktywizacja zawodowa osób młodych, co wpływa na zmniejszenie zapotrzebowania na pomoc, w szczególności w formie zasiłków okresowych. Również odnotowano spadek zapotrzebowania na pomoc w formie zasiłków stałych. Wynika to z uzyskiwania uprawnień do emerytur i wyborze korzystniejszego świadczenia. W roku 2021 występowały również przypadki rezygnacji z zasiłku stałego i podejmowanie zatrudnienia w związku z ofertami pracy dla osób z ustalonym stopniem niepełnosprawności. Z roku na rok następuje natomiast wzrost zapotrzebowania na pomoc dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych w szczególności w formie usług opiekuńczych lub umieszczenia w domu pomocy społecznej. Potrzeby te wynikają z braku możliwości opieki ze strony osób bliskich – w szczególności dotyczy to osób samotnych. W wielu przypadkach bliscy nie są w stanie zapewnić takiej opieki z uwagi na np. zły stan zdrowia własnego, brak możliwości rezygnacji z pracy w związku z koniecznością utrzymania własnej rodziny, zamieszkiwanie w odległych miejscowościach itp. Obowiązek zapewnienia tej formy pomocy wynika z art. 50, 51 oraz 54 ustawy o pomocy społecznej. W 2021 r. liczba osób korzystających z pomocy społecznej w związku z niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą utrzymała się na tym samym poziomie co w roku 2020. Inne przyczyny korzystania z pomocy to: wielodzietność – 1 rodzina, alkoholizm – 19 rodzin, rodziny niepełne – 5 rodzin, trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego – 1 oraz problemy opiekuńczo-wychowawcze - 9 rodzin. Rzeczywista liczba osób objętych różnymi formami pomocy wyniosła w 2021 r. 423 rodziny, w skład których wchodzi 995 osób. Z powyższej liczby rodzin, 339 korzysta z zasiłków w formie pieniężnej oraz 179 ze świadczeń niepieniężnych, oraz 54 rodziny i 132 ich członków korzystało z pracy socjalnej. Działania w zakresie pracy socjalnej w dużej mierze

zostały ograniczone w związku z wprowadzonymi obostrzeniami na czas pandemii COVID-19.

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej – zwany dalej MOPS realizował następujące zadania:

1/ świadczenia pieniężne tj.:

- a) zasiłki stałe,
- b) zasiłki okresowe,
- c) zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe,
- d) wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej z tytułu sprawowania opieki nad tą osobą - przyznane przez sąd oraz kuratorowi osoby częściowo ubezwłasnowolnionej.

2/ świadczenia niepieniężne tj.:

- a) praca socjalna,
- b) składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- c) pomoc rzeczowa,
- d) poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa,
- e) posiłek,
- f) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
- g) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej oraz ośrodkach wsparcia.

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE

Zasiłki stałe

Tą formą pomocy w 2021 r. objęto na terenie miasta Limanowa 55 osób i wypłacono im 525 świadczeń. Spośród wyżej wymienionych osób 43, to osoby samotne, a pozostałe 12 to osoby pozostające w rodzinie. Łączny koszt realizacji tego zadania wyniósł za 2021 r. 276 865 zł.

Koszt realizacji tego zadania został pokryty w całości z dotacji celowej na wspieranie zadań własnych gminy, przyznanej z budżetu wojewódzkiego. Spadek liczby świadczeń zrealizowanych w 2021 r. jest spowodowany nabywaniem uprawnień do emerytury przez świadczeniobiorców zasiłków stałych, co wiąże się ze wstrzymaniem tej formy pomocy oraz zgonami świadczeniobiorców.

Zasiłki okresowe

W 2021 r. pomoc w formie zasiłków okresowych otrzymało 158 rodzin, w których liczba członków rodziny wynosiła 407 osób. Liczba wypłaconych im świadczeń wyniosła 1189 i została zrealizowana na kwotę 434 865 zł, w tym: dotacja celowa na wspieranie zadań własnych gminy w wysokości 434 431 zł oraz środki własne gminy 434 zł. Zapotrzebowanie na ten rodzaj pomocy w 2021 r. było mniejsze niż w roku poprzednim. Pomoc w tej formie udzielana jest osobom i rodzinom o najniższych dochodach, dotkniętym ubóstwem. Wysokość zasiłku okresowego zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej stanowi bowiem różnicę pomiędzy posiadanym dochodem, a kryterium określonym ustawą.

Najczęściej z pomocy w formie zasiłku okresowego korzystają osoby i rodziny dotknięte bezrobociem. Z tego też powodu 116 osób otrzymało w 2021 r. 862 świadczenia na kwotę 400 724 zł.

Pozostałe 44 osoby korzystały z zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby i wypłacono im 327 świadczeń na kwotę 34 141 zł.

Zasiłki celowe i celowe specjalne

MOPS w 2021 r. przyznał pomoc w postaci zasiłków celowych dla 320 osób na łączną kwotę 247 499 zł, w tym dla 198 osób na zakup żywności z wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na kwotę 138 418 zł.

Z powyższej ilości objętych tą formą pomocy 130 osób otrzymało zasiłki celowe specjalne na łączną kwotę 82 516 zł. Pomocy tej udzielano najczęściej osobom dotkniętym ciężką chorobą oraz bardzo wysokimi kosztami leczenia przekraczającymi możliwości osoby chorej czy też jej rodziny.

Wynagrodzenie dla opiekunów prawnych

Zgodnie z art. 53a ustawy o pomocy społecznej MOPS realizował wypłatę wynagrodzenia dla opiekunów prawnych za sprawowanie opieki nad osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi. Realizacja wypłat następowała na podstawie postanowienia wydanego przez sąd. Powyższe wynagrodzenie w 2021 r. otrzymało 27 osób, a koszty realizacji zadania wyniosły 148 813 zł. Wynagrodzenie dla opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej jest zadaniem zleconym finansowanym z budżetu państwa.

Na podstawie postanowienia wydanego przez sąd MOPS w 2021 r. wypłacał wynagrodzenie dla 2-ch kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych. Koszt tego wynagrodzenia w okresie sprawozdawczym wyniósł 9 600 zł.

Zadanie to jest zadaniem własnym i finansowane jest w całości z budżetu Miasta Limanowa.

MOPS w 2021 r. nie realizował takich form pomocy jak zapewnienie niezbędnego ubrania, zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej oraz zdarzeń losowych. W roku sprawozdawczym wystąpiła również konieczność sprawienia 1-go pogrzebu. Koszt realizacji tego świadczenia wyniósł 3 155 zł.

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ UDZIELONE W LATACH 2020-2021

Rodzaj świadczenia	2020			2021		
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	kwota wypłaconych świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	kwota wypłaconych świadczeń
zasiłki stałe	61	96	331 159	55	89	276 865
zasiłki okresowe	184	446	498 272	158	407	434 865
zasiłki celowe i celowe specjalne	332	756	290 728	320	714	247 499
w tym na zakup żywności	226	545	153 851	198	438	138 418

wynagrodzenia dla opiekunów prawnych osób ubezwłasnowolnionych	28	x	137 629	27	x	148 813
wynagrodzenia dla kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych	2	x	9 600	2	x	9 600
Razem:			1 421 239			1 256 060

ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE

Schronienie

W 2021 r. MOPS zgodnie z art. 48 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej zapewnił schronienie dla 1 osoby bezdomnej, będącej mieszkańcem miasta Limanowa. Koszt realizacji tego zadania wyniósł 6 764 zł. Schronienie zostało zabezpieczone poprzez umieszczenie osoby w Schronisku Brata Alberta w Nowym Sączu na mocy podpisanej umowy.

Posiłek

Na mocy uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. ustanowiony został nowy wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”. Program wprowadzono w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. i zastąpił on dotychczas realizowany program „Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania”.

Kryterium dochodowe dla świadczeń przyznawanych w ramach Rządowego Programu „Posiłek w szkole i domu” ustalone zostało w wysokości 150% kwot określonych art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Powyższy program został wdrożony w życie.

Z Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2021 r. zakupiono posiłki dla 166 dzieci. Dożywianie prowadzone było w formie gorącego posiłku (obiad dwudaniowy) dla wszystkich dzieci, które korzystały z posiłków zakupionych w szkołach i przedszkolach, do których dzieci te uczęszczają.

W okresie sprawozdawczym wydano ogółem 17 438 posiłków zakupionych dla dzieci na kwotę 123 632 zł, w tym pokrytych w kwocie 98 905 zł z dotacji celowej i 24 726 zł ze środków własnych budżetu Miasta Limanowa.

W okresie zawieszenia zajęć dydaktyczno - wychowawczych w szkołach, dla dzieci z rodzin pozostających w trudnej sytuacji materialnej przyznawane były zasiłki celowe na zakup żywności.

Dodatkowo z Miejskiego programu osłonowego przyznano dofinansowanie do 2 294 obiadów dla 33 dzieci na kwotę 4 552 zł.

Pomoc w powyższej formie otrzymały wszystkie osoby, które zwróciły się o jej udzielenie.

Usługi opiekuńcze nad chorym w domu

W 2021 r. MOPS świadczył na rzecz mieszkańców Miasta Limanowa usługi opiekuńcze nad chorym w domu. Z tej formy pomocy korzystało 78 osób, na rzecz których wykonano 14 576 godzin usług. Koszt realizacji tego zadania wyniósł w 2021 r. 568 081 zł. Wzrost zapotrzebowania na tę formę pomocy uzasadnia korzystanie z Programu Rządowego „Opieka 75 +”. W ramach tego programu udzielono pomocy na rzecz 21 osób świadcząc usługi w ilości 3 673 godzin. Koszt realizacji programu w 2021 r. wyniósł 84 490 zł ogółem. Koszty realizacji tego programu są dofinansowywane z budżetu państwa w wysokości 50% zrealizowanych godzin.

W 2021 r. MOPS realizował również specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób psychicznie chorych. Usługi te świadczone były na rzecz 5 dzieci, u których został zdiagnozowany autyzm oraz u 1 osoby dorosłej. Liczba świadczonych godzin usług na rzecz tych osób wyniosła 1 415 godzin, a koszt realizacji zadania wyniósł 64 401 zł. Specjalistyczne usługi opiekuńcze stanowią zadanie zlecone finansowane w całości z budżetu wojewody. Usługi te realizowane są przez 4 zatrudnione osoby z wykształceniem wyższym pedagogicznymi i 1 osobę po fizjoterapii w ramach umów zlecenia.

Praca socjalna

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym (art. 45 ustawy o pomocy społecznej). Pracownicy socjalni MOPS w 2021 r. prowadzili pracę socjalną z 54 rodzinami, w skład których wchodziły 132 osoby. Praca socjalna prowadzona jest w stosunku do każdej rodziny korzystającej z pomocy tutaj. Ośrodka z wyjątkiem osób, z którymi nie można jej prowadzić ze względu na wiek, chorobę np. psychiczną czy niepełnosprawność intelektualną w stopniu znacznym.

Z pomocy w formie pracy socjalnej może korzystać każdy mieszkaniec miasta Limanowa w celu rozwiązania problemów, uzyskania porady w sprawach, w których sam nie może sobie poradzić bez konieczności korzystania z innych świadczeń. Z takiej pomocy w 2021 r. korzystała 1 rodzina, w skład której wchodziły 3 osoby.

Poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa

Poradnictwem specjalistycznym objęto w 2021 r. 51 rodzin, w tym 7 dotkniętych przemocą domową. Poradnictwo specjalistyczne udzielane było przez psychologa (m. in. w ramach współpracy z PCPR) oraz prawnika (w MOPS). Działania na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie podejmowane były przez Zespół Interdyscyplinarny powołany przez Burmistrza Miasta Limanowa oraz Grupy Robocze w związku ze sporządzeniem Niebieskiej Karty. W 2021 r. zwołano 15 posiedzeń grup roboczych, które podejmowały działania pomocowe na rzecz ofiar przemocy domowej, jak również działania wobec sprawców przemocy, których celem było doprowadzenie do zaprzestania stosowania przez nich przemocy. Pracownicy socjalni MOPS przy udziale funkcjonariuszy policji prowadzą bieżący monitoring sytuacji w tych rodzinach.

Pobyt i usługi w domu pomocy społecznej

W 2021 r. w domach pomocy społecznej przebywało 27 mieszkańców Miasta Limanowa, na rzecz których zrealizowano 302 świadczenia w formie pokrycia części kosztów pobytu w DPS. Roczny koszt pobytu w/w osób wyniósł 889 745 zł.

W związku z pobytem mieszkańców w DPS w 2021 r. uzyskano dochody w kwocie 141 972 zł stanowiące odpłatność osób zobowiązanych do alimentacji za pobyt członków rodzin w Domach Pomocy Społecznej.

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej skierował również 16 osób do Środowiskowego Domu Samopomocy w Limanowej, który jest ośrodkiem wsparcia dla osób chorych psychicznie i niepełnosprawnych intelektualnie. W czasie dziennego pobytu, skierowane osoby uczestniczą w różnego rodzaju terapiach, a w szczególności: terapii zajęciowej, gastroterapii, muzykoterapii, zajęciach kulturalno – rekreacyjnych, zajęciach z psychologiem, terapeutą itp.

W 2021 r. MOPS skierował także 8 osób do Dziennego Domu „Senior +”, który jest ośrodkiem wsparcia dla osób w wieku 60+.

Działalność powyższych ośrodków wsparcia została ograniczona w związku z sytuacją epidemiczną w kraju.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne

MOPS w 2021 r. opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 46 osób pobierających zasiłek stały z pomocy społecznej i nieposiadających ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Liczba świadczeń na opłacenie ubezpieczenia zdrowotnego wyniosła 456, a roczny koszt tego świadczenia wyniósł 23 135 zł.

ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ UDZIELONE W LATACH 2020-2021

Rodzaj świadczenia	2020		2021	
	liczba osób którym przyznano świadczenie	liczba rodzin	liczba osób którym przyznano świadczenie	liczba rodzin
zakup posiłków z wprowadzonych programów ogółem, w tym:	223	110	199	97
dla uczniów w szkołach	223	110	199	97
dla osoby dorosłej	0	0	0	0
usługi opiekuńcze nad chorym w domu	71	69	78	76
specjalistyczne usługi opiekuńcze	6	6	6	6
praca socjalna	x	136	x	54
poradnictwo specjalistyczne i interwencja kryzysowa	x	81	x	15

pokrycie części kosztów za pobyt w domach pomocy społecznej	30	30	27	27
opłata składek na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających zasiłek stały z pomocy społecznej i nieposiadających ubezpieczenia zdrowotnemu z innego tytułu	54	54	46	46
zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych	2	2	1	1

ZADANIA Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

W 2021 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej zrealizował zadania z zakresu: świadczeń rodzinnych, opiekuńczych oraz funduszu alimentacyjnego.

Koszt realizacji powyższych zadań wyniósł 4 783 418,68 zł (wraz z kosztami obsługi). Powyższe świadczenia obejmują zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna, zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie rodzicielskie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej w 2021 roku odprowadził składki społeczne, w łącznej kwocie 193 667,74 zł oraz składki zdrowotne, w łącznej kwocie 47 595,96 zł, za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna.

ŚWIADCZENIA RODZINNE I OPIEKUŃCZE ORAZ ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO W LATACH 2020-2021

Wyszczególnienie		2020		2021	
		Liczba osób uprawnionych do świadczeń	Koszty realizacji zadania	Liczba osób uprawnionych do świadczeń	Koszty realizacji zadania
ogółem, w tym:	1	x	4 919 058,68	X	4 783 418,68
świadczenia rodzinne	2	2 605	4 489 248,76	2 370	4 372 147,01
zasiłki rodzinne pobierane na:	3	870	1 124 792,72	830	1 015 995,08
dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia	4	240	270 044,43	226	248 907,18
dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do	5	580	768 255,78	544	687 482,16

ukończenia 18 roku życia					
dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia	6	50	86 492,51	60	79 605,74
dotatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	7	1168	544 367,68	940	498 243,38
urodzenia dziecka	8	70	55 821,53	77	41 210,09
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	9	86	125 455,55	45	100 371,91
samotnego wychowania dziecka	10	20	45 738,62	23	49 002,84
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	11	36	48 338,06	40	50 479,66
rozpoczęcia roku szkolnego	12	760	53 970,44	556	48 081,35
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	13	14	10 672,94	16	9 838,63
wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	14	182	204 370,54	183	199 258,90
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	15	120	120 000,00	108	108 000,00
świadczenia opiekuńcze	16	368	1 971 969,90	415	2 105 986,00
zasiłek pielęgnacyjny	17	302	896 672,00	341	870 482,00
specjalny zasiłek opiekuńczy	18	17	106 354,80	20	118 580,00
świadczenie pielęgnacyjne	19	49	968 943,10	54	1 116 924,00

składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenie pielęgnacyjne	20	20	143 259,56	27	160 865,00
składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące specjalny zasiłek opiekuńczy	21	12	21 931,51	13	24 784,00
koszty obsługi świadczeń rodzinnych (z wyłączeniem kosztów obsługi od świadczenia rodzicielskiego)	22	x	107 942,54	X	113 942,84
świadczenie rodzicielskie	23	47	453 874,85	37	343 520,71
koszty obsługi od świadczenia rodzicielskiego	24	x	1110	X	810,00
świadczenie z funduszu alimentacyjnego w tym:	25	64	365 930,32	65	354 100,79
świadczenie z funduszu alimentacyjnego	26	64	355 272,15	65	343 810,48
koszty obsługi wypłat świadczenia z funduszu alimentacyjnego	27	x	10 658,17	X	10 290,31
zasiłek dla opiekuna w tym:	28	12	63 879,60	10	57 170,88
zasiłek dla opiekuna	29	7	52 080,00	7	47 740,00
składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące	30	5	10 237,00	3	8 019,14

zasilek dla opiekunów					
koszty obsługi wypłat dla opiekuna	31	x	1 562,40	X	1 411,74

Ośrodek realizował również zadania wynikające z ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Koszty realizacji tego zadania przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj świadczenia	Rzeczywista liczba świadczeń	Wykorzystana dotacja
Jednorazowe świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu wraz z kosztami obsługi OGÓŁEM, w tym:	2	8 240,00
wydatki na świadczenia	X	8 000,00
wydatki na koszty obsługi	X	240,00

W roku 2021 do tutejszego Ośrodka wpłynęło 46 wniosków o wydanie zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej w celu ubiegania się wnioskodawcy o przyznanie powyższego dofinansowania. Wszyscy wnioskodawcy otrzymali stosowne zaświadczenie.

Świadczenie wychowawcze (500+)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej od 1 kwietnia 2016 roku realizuje ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W ramach realizacji ustawy przyznawane jest świadczenie wychowawcze, w wysokości 500 zł miesięcznie na dziecko do ukończenia 18 roku życia. Program „Rodzina 500+” ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Realizacja zadania przyczyniła się do znacznej poprawy sytuacji materialnej rodzin. Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje niezależnie od dochodu.

W 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej wypłacił 36 375 świadczeń na kwotę 18 068 807,89 zł, a koszty obsługi wyniosły 153 584,86 zł.

1.	Koszty realizacji programu, z tego:	18 222392,75
1.1.	- na wypłaty świadczenia wychowawczego	18 068 807,89
1.2.	- na koszty obsługi	153 584,86
2.	Liczba złożonych wniosków	2154
3.	Liczba wydanych informacji	2009
4.	Liczba wypłaconych świadczeń	36 375
5.	Liczba wniosków przekazanych do Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego	145

ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE W LATACH 2020-2021

Rodzaj świadczenia	2020		2021	
	liczba rodzin uprawnionych do świadczeń	łączna kwota wypłaconych świadczeń	liczba rodzin uprawnionych do świadczeń	łączna kwota wypłaconych świadczeń
świadczenia wychowawcze	1759	18 068 849,73	1870	18 222 392,75

Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy świadczoną na rzecz osób/rodzin, które nie są w stanie pokryć w całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania. Dodatki mieszkaniowe stanowią zadania własne i w całości są finansowane z budżetu Miasta Limanowa.

W 2021 r. z dodatków mieszkaniowych skorzystało 110 rodzin z terenu miasta Limanowa, na łączną kwotę 227 628,53 zł.

DODATKI MIESZKANIOWE W LATACH 2020-2021

Rodzaj świadczenia	2020		2021	
	liczba rodzin uprawnionych do świadczeń	łączna kwota wypłaconych świadczeń	liczba rodzin uprawnionych do świadczeń	łączna kwota wypłaconych świadczeń
dodatek mieszkaniowy	104	208 057	110	227 629

POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW ORAZ RODZIN WIELODZIETNYCH

Stypendia szkolne

W 2021 r. ze stypendium szkolnego skorzystało: w okresie od stycznia do czerwca – 44 uczniów na łączną kwotę 23 633,01 zł, natomiast od września do grudnia – 33 uczniów na łączną kwotę 15 293,64 zł.

Roczne koszty realizacji zadania w okresie od stycznia do grudnia 2021 r. wyniosły 38 926,65 zł i są o 16,35 % niższe w stosunku do roku 2020. Stypendium szkolne otrzymało 50 uczniów.

Zasiłki szkolne

W 2021 r. zostały wypłacone 3 zasiłki szkolne w łącznej kwocie 1 860 zł. Świadczenie to było wypłacone z powodu zdarzenia losowego w rodzinie ucznia.

Na przestrzeni ostatnich lat zaobserwowano znaczny spadek zapotrzebowania na tę formę pomocy.

Karta Dużej Rodziny

Jednym z działań wspierających rodziny wielodzietne z terenu Miasta Limanowa jest realizacja ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ (co najmniej troje dzieci). Karta Dużej Rodziny funkcjonuje zarówno w instytucjach publicznych, jak i w prywatnych firmach.

W 2021 r. w tutejszym Ośrodku złożono 123 wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny, w ramach czego wydano 285 kart. Łączna kwota poniesionych kosztów za wydanie powyższych kart wyniosła 1 266,21 zł.

Inne działania podejmowane na rzecz mieszkańców miasta

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej od października 2021 r. realizował Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej pn.

„Wspieraj Seniora”. Celem programu było zapewnienie usługi wsparcia dla Seniorów w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii wywołanej rozprzestrzenieniem się wirusa COVID’19 zdecydowali się na pozostanie w domu i nie byli w stanie np. poprzez wsparcie rodziny zabezpieczyć sobie dostępu do artykułów pierwszej potrzeby. Do programu zgłosiła się tylko 1 osoba z terenu miasta Limanowa, a koszty wsparcia w skali roku wyniosły 12 804,02 zł.

W 2021 r. MOPS realizował również Program „Opieka Wytchnieniowa”.

Działania tego programu skierowane są do opiekunów osób niepełnosprawnych i stanowią wsparcie w odciążeniu ich od obowiązków opiekuńczych w celu realizacji innych działań nie związanych z opieką. Do powyższego programu zakwalifikowano 4 osoby na rzecz których zrealizowano 800 godzin. Koszt realizacji programu w 2021 r. wyniósł 32 680 zł. Program w całości finansowany jest z budżetu państwa.

MIEJSKI PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej w roku 2021 r. realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2020 r., poz. 821), która reguluje kwestie związane z pomocą dziecku i rodzinie przez państwo i samorządy. W świetle ustawy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej (art. 3 ust.1 wyżej wymienionej ustawy). Obowiązek, o którym mowa, jednostki samorządu terytorialnego realizują we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Miejski

Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej realizował zadania wynikające z „Miejski Program Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022” (Uchwała Nr XXIII.145.20 Rady Miasta Limanowa z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022). Powyższy program adresowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie Miasta Limanowa, dotkniętych problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, rodzin, które podejmą współpracę na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi oraz osób i rodzin wymagających wsparcia wynikającego z ustawy o wspieraniu kobiet i rodzin „Za Życiem”. Celem głównym programu jest utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej bądź jego powrót do rodziny.

Cele szczegółowe to:

I. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych celem przywrócenia w tej rodzinie prawidłowych relacji

II. Podniesienie kompetencji i umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, które umożliwiają wychowywanie się dzieci w rodzinie naturalnej.

III. Poprawa socjalno-bytowa rodzin .

IV. Zapewnienie infrastruktury i dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego.

Wobec rodziny, która przeżywała trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Limanowej zapewniał rodzinie pomoc, której głównym celem jest zapewnienie wsparcia i pomocy poprzez:

- wzmocnienie roli funkcji rodziny,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo wychowawczych rodziny,
- pomoc w integracji rodziny,
- przeciwdziałanie marginalizacji oraz degradacji społecznej rodziny,
- dążenie do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jako zespół zaplanowanych działań ma na celu przywrócenie w rodzinie funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

- pracę z rodziną m. in. konsultacje, poradnictwo specjalistyczne, pomoc prawną, przydzielenie asystenta rodziny,
- pomoc w opiece i wychowaniu dzieci poprzez placówki wsparcia dziennego oraz rodziny wspierające, może odbywać się przy udziale lokalnych instytucji, organizacji działających na potrzebę rodziny i dziecka. Pomoc rodzinie ma charakter czasowy z wykorzystaniem potencjału rodziny oraz ich zasobów własnych.

Rodziny, których dzieci postanowieniem sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych objęte są działaniami pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej oraz asystenta rodziny, mającymi na celu takie wsparcie rodziny oraz wzmocnienie jej kompetencji opiekuńczo-wychowawczych w celu umożliwienia powrotu dzieci do środowiska rodzinnego.

Głównym celem asystentury rodziny jest odzyskanie przez osoby przyjmujące wsparcie asystenta rodziny kontroli nad własnym życiem, które pozwala im stać się samodzielnymi oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Praca asystenta rodziny jest procesem długofalowym, a prowadzone działania, aby odniosły zamierzony skutek muszą być cały czas utrwalane, dlatego w celu osiągnięcia zamierzonych efektów wskazane jest podejmowanie dalszych działań profilaktycznych i wspomagających. Asystent rodziny pomaga rodzinie przy wdrażaniu prawidłowych postaw życiowych wszystkich jej członków. Współpraca z asystentem odbywa się za zgodą rodziny i przy aktywnym jej udziale. Asystent wspólnie z rodziną określa sposób wyjścia z trudnej sytuacji życiowej.

Asystent podejmował działania na rzecz 19 rodzin w tym 34 dzieci. Działania podejmowane przez asystenta rodziny miały zapewnić rodzinie taką pomoc, aby w jej efekcie wyeliminowane zostało zagrożenie zabrania dziecka z rodziny biologicznej, a w przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zapewniony został ich szybki powrót do rodziny biologicznej, z których z uwagi na ich dobro okresowo zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Do zadań asystenta rodziny należy m. in. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, udzielanie rodzinom pomocy w poprawie ich sytuacji życiowej oraz w rozwiązywaniu problemów: socjalnych, psychologicznych, wychowawczych.

Asystent rodziny:

- pomagał w odrabianiu zadań domowych, udzielał wsparcia rodzicom i dzieciom,
  - przypominał jak dbać o higienę i zdrowie, aby zapobiegać zakażeniu koronawirusem,
  - przekazywał informację, co robić, gdy któryś z członków rodziny będzie miał objawy choroby,
  - omawiał z rodziną organizację dnia codziennego, w tym podziału obowiązków między członkami rodziny,
  - przedstawiał pomysły na spędzanie czasu z dziećmi,
  - instruował jak pomagać dzieciom w odrabianiu lekcji w postaci e-learningu,
  - współpracował ze służbami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu dzieci, wymagających czynności zaradczych lub interwencyjnych,
  - konsultował się ze specjalistą w danej dziedzinie, np. prawnikiem, psychologiem,
  - motywował rodziców do kontaktu z pediatrą, psychologiem lub psychiatrą dziecięcym, oferowanie pomocy, w ustaleniu terminu wizyt.
- Asystent rodziny poza wizytami w miejscu zamieszkania rodziny uczestniczył również w:
- opiniowaniu zasadności pobytu dziecka u rodziców biologicznych podczas urlopowania,
  - zespołach dot. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz oceny rodziny zastępczej,

- organizował interdyscyplinarne spotkania ze specjalistami w celu omówienia sytuacji rodziny objętej wsparciem asystenta rodziny,
- uczestniczył w spotkaniach, bądź wizytach w placówkach służby zdrowia tj. Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie, Szpital Dziecięcy im. Św. Ludwika w Krakowie–Oddział Psychiatrii Dzieci, Szpital Powiatowy w Limanowej – Oddział ratunkowy oraz oddział Opieki Całodobowej,
- uczestniczył w sprawach karnych, rodzinnych, cywilnych.

Asystent rodziny pełni również funkcję Przewodniczącego Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mieście Limanowa.

Decyzje o przydziale asystenta rodziny podejmuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej na podstawie wniosku pracownika socjalnego z rejonu osoby objętej wsparciem asystenta. Współpraca asystenta rodziny może odbywać się również w związku z postanowieniem Sądu Rejonowego w Limanowej. W 2021r. do takiej współpracy zostały zobowiązane 8 rodziny.

Szczegółowe dane dotyczące rodzin, które współpracowały z asystentem rodziny w latach 2020-2021 przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2020	2021
Liczba rodzin	18	19
Liczba osób w rodzinach:	54	61
- dorośli	25	27
- dzieci	29	34
Liczba rodzin, z którymi rozpoczęto współpracę w danym roku	1	8
Rodziny pełne	7	6
Rodziny niepełne	11	13
Liczba rodzin z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej	4	6
Liczba osób dorosłych wykazujących dysfunkcje rozwojowe, zaburzenia zachowania, niepełnosprawność	7	8
Liczba dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi, zaburzeniami zachowania lub niepełnosprawnością	5	6
Liczba osób z problemem alkoholowym	5	9
Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora	12	15
Liczba rodzin, w których została zakończona współpraca z asystentem rodziny	5	7

Dane dotyczące problemów występujących w rodzinach w latach 2020-2021

Problemy występujące w rodzinie	Liczba rodzin dotkniętych problemem	
	2020	2021
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	18	19
Niskie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego	8	8
Trudne warunki mieszkaniowe	3	7
Niska dbałość o higienę	6	6
Ubóstwo	0	0
Przemoc w rodzinie	3	4
Alkoholizm (liczba rodzin)	5	7
Niepełnosprawność (liczba rodzin)	4	7

Miasto Limanowa ponosi koszty umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, zarówno w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, jak i w rodzinach zastępczych.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz 821) w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Wydatki z tego tytułu w roku 2021 wyniosły 133 376, 33 złotych.

W roku 2021 r. asystent zakończył współpracę z 7 rodzinami. Dwie rodziny osiągnęły zamierzone efekty, sytuacja opiekuńczo-wychowawcza poprawiła się i współpraca została zakończona. Z trzema rodzinami współpraca została zakończona z powodu rezygnacji rodziny ze współpracy. Ze względu na brak współpracy ze strony rodziny praca została zakończona z dwoma rodzinami. Po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny, rodzina przez pewien okres podlega monitoringowi. Monitoring prowadzony był w siedmiu rodzinach.

MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2023 został uchwalony Uchwałą nr XXIII.146.20 Rady Miasta Limanowa z dnia 28 lutego 2020 r.

Cel główny programu, tj. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ograniczenie skali i skutków stosowania przemocy został zrealizowany w 2021 roku poprzez cele szczegółowe, tj.:

- zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym wzmocnienie rodzin w odbudowie prawidłowych relacji,
- poszerzanie wiedzy oraz stosowania dobrych praktyk w zakresie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie przez osoby realizujące te zadania,
- zwiększenie bezpieczeństwa ofiar przemocy poprzez izolację od sprawców przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności dla mieszkańców Miasta Limanowa do niezbędnej informacji o formach pomocy i wsparcia.

W mieście Limanowa działa Miejski Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który realizował cele szczegółowe w przedstawionych poniżej działaniach.

W skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele (stan na 31.12.2021):

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej – 3 osoby (pracownik socjalny, asystent rodziny, obsługa administracyjno-techniczna),
- Sądu Rejonowego w Limanowej – 1 osoba (kurator zawodowy),
- Komendy Powiatowej Policji w Limanowej – 1 osoba (kierownik wydz. Dzielnicowych),
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Limanowej – 1 osoba (przewodnicząca MKRPA),
- Miejskich placówek oświatowych – 1 osoba (pedagog szkolny),
- Szpitala Powiatowego w Limanowej – 1 osoba (pracownik socjalny).

Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywały się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Liczba posiedzeń Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w roku 2021 wyniosła 5.

Funkcję Przewodniczącego pełni obecnie przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej natomiast funkcje Zastępcy przedstawiciel Sądu Rejonowego w Limanowej.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego (np. sporządzanie zaproszeń, wezwań, formularzy Niebieska Karta C i D, protokołów z posiedzeń grup roboczych oraz Zespołów itp.) zapewniał Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Limanowej.

W przypadku wystąpienia w rodzinie zjawiska przemocy w rodzinie następowało wszczęcie procedury przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” – A przez przedstawiciela jednego z podmiotów. W 2021 r. liczba sporządzonych formularzy „Niebieska karta – A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę (liczone tylko

pierwsze formularze wszczynające procedurę w 2021 roku) wyniosła 21, w tym sporządzonych przez:

- Policję - 13
- MOPS - 7
- oświatę – 1.

W wielu rodzinach procedura „Niebieskie Karty” była uruchamiana wielokrotnie, i tak na przestrzeni roku 2021:

- w 1 rodzinie zamknięto i ponownie uruchomiono Niebieską Kartę,
- w 2 rodzinach założono 2 Niebieskie Karty,
- w 1 rodzinie założono 4 Niebieskie Karty.

W rodzinach, w których prowadzona jest Procedura NK zdarzają się sytuacje, że przemoc w rodzinie rozszerza się na kolejnych jej członków, w roku 2021 miał miejsce jeden taki przypadek. Zdarzają się też przypadki, kiedy ofiara po pewnym czasie staje się sprawcą przemocy w stosunku do innego członka rodziny – również 1 przypadek.

Zespół Interdyscyplinarny tworzył grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych wykonywali zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych. W okresie sprawozdawczym w ramach powołanych przez Przewodniczącego Zespołu grup roboczych odbyło się 12 osobistych posiedzeń tych grup oraz 3 grupy w miejscu zamieszkania rodziny, ze względu na sytuację zdrowotną oraz potrzebę podjęcia niezwłocznie działań w rodzinie w celu rozwiązywania konkretnych, rzeczywistych problemów wynikających z przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

Liczba osób oraz rodzin objętych pomocą Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w roku 2021 to 140 osób w 42 rodzinach.

We wszystkich rodzinach objętych Procedurą NK członkowie Zespołu oraz grup roboczych przeprowadzali monitoringi, podczas których sprawdzali obecną sytuację w tych rodzinach oraz motywowali do podejmowania zdecydowanych działań na rzecz poprawy ich sytuacji.

Członkowie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego złożyli 3 wnioski do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o rozpoczęcie procedury leczenia odwykowego w poszczególnych rodzinach oraz 5 wniosków do Sądu Rejonowego w Limanowej o wgląd w sytuację opiekuńczą dziecka.

LICZBA SPORZĄDZONYCH "NIEBIESKICH KART" W LATACH 2020-2021

Liczba sporządzonych "Niebieskich Kart"		Lata	
		2020	2021
1.	Ogółem, z tego sporządzonych przez:	22	21
2.	Komendę Powiatową Policji	19	13
3.	pracowników socjalnych MOPS	3	7
4.	jednostki oświaty	0	1

Nadmienia się, że procedura Niebieskiej Karty rozpoczęta w latach ubiegłych była w 2021 roku kontynuowana w 22 rodzinach.

Podkreślić należy, że dzięki instrumentowi prawnemu funkcjonującemu od 30 listopada 2020 r. jakim jest nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i/lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia dla sprawcy przemocy będący narzędziem działającym na podstawie art. 15aa ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1882) sprawca przemocy może zostać natychmiastowo odizolowany od ofiary przemocy, która nie jest zmuszona do szukania schronienia w ośrodkach wsparcia. W Mieście Limanowa zastosowanie tego środka wsparcia osób dotkniętych przemocą miało miejsce 5 razy.

Zgodnie z § 18 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” procedurę „Niebieskie Karty” zakończono w 32 rodzinach, w tym po ustaniu przemocy rodzinie i uzasadnionym przypuszczeniu o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy – w 17 rodzinach, po rozstrzygnięciu o braku zasadności podejmowania działań – w 15 rodzinach.

Ponadto osoby na spotkaniach grup roboczych były informowane o możliwości skorzystania z dostępnych na terenie Miasta Limanowa form pomocy. W roku 2021 r. na terenie Miasta Limanowa Fundacja Auxilium otworzyła oddział Poradni Specjalistycznej i Telefonu Zaufania „Arka”. Powstała także Fundacja Instytut Rozwoju i Równowagi. Osoby uwikłane w przemoc były informowane o możliwości skorzystania z pomocy psychologa, prawnika bądź mediatora w tych placówkach. Z poradnictwa specjalistycznego skorzystało 7 osób.

Realizacja zadań określonych w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Limanowa roku 2021 przyczyniła się w szczególności do zwiększenia bezpieczeństwa ofiar przemocy poprzez izolację od sprawców przemocy domowej oraz zwiększenia dostępności dla mieszkańców Miasta Limanowa do niezbędnej informacji o formach pomocy i wsparcia. Wszelkie działania były dostosowane do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, uwzględniały w szczególności zapobieganie zjawisku przemocy poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do osób uwikłanych w przemoc.

MOPS realizując powierzone zadania w 2021 r. nawiązywał współpracę z różnymi instytucjami, służbami i organizacjami pozarządowymi w celu ich prawidłowej realizacji i osiągnięcia pożądaných efektów, a w szczególności:

- Radą Miasta Limanowa i Burmistrzem Miasta Limanowa,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Urzędem Pracy,
- Komendą Powiatową Policji,
- Sądem Rejonowym oraz kuratorami zawodowymi i społecznymi,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,

- Szpitalem Powiatowym i Ośrodkami Zdrowia,
  - Schroniskiem im. Brata Alberta w Nowym Sączu,
  - Domami Pomocy Społecznej,
  - ośrodkami wsparcia – Środowiskowym Domem Samopomocy oraz Dziennym Domem „Senior+”,
  - Ochotniczą Strażą Pożarną,
  - organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Miasta Limanowa.
- Pomimo wielu utrudnień i ograniczeń wynikających z ogłoszonego stanu epidemii wszystkie zadania Ośrodek realizował na bieżąco i terminowo.

WYDATKI MIEJSKIGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LIMANOWEJ W LATACH 2020-2021

	2020	2021
wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej	28 188 933,44	27 463 173,69

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA TERENIE MIASTA LIMANOWA NA ROK 2021

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie miasta Limanowa na rok 2021 został przyjęty Uchwałą Rady Miasta Limanowa Nr XXXIII.214.20 z dnia 27 listopada 2020 r.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki alkoholizmu i narkomanii oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, zmniejszenia rozmiaru aktualnie istniejących problemów i zapobiegania powstawaniu nowych, negatywnych problemów społecznych, które wynikają z nadużywania alkoholu i używania środków odurzających, zwłaszcza przez dzieci i młodzież.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmu oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, które dostosowane są do lokalnych potrzeb i celów. Związane są przede wszystkim z posiadanymi zasobami finansowymi, a także z możliwościami prowadzenia określonych działań w oparciu o lokalne zasoby instytucjonalne i osobowe oraz zaangażowanie ze strony podmiotów zewnętrznych.

Program w dużej części jest kontynuacją i rozwinięciem sprawdzonych już działań podejmowanych w latach poprzednich i wzbogacany o nowe zadania. W dalszym ciągu kładzie się nacisk na profilaktykę uniwersalną (promocję zdrowia, wspomaganie prawidłowego procesu rozwoju psychospołecznego) i profilaktykę selektywną podczas występowania pierwszych problemów następuje podjęcie działań mających na celu redukcję zachowań niepożądanych. Program uwzględnia również

profilaktykę wskazującą skierowaną do osób u których występują zdiagnozowane problemy, które potrzebują wsparcia w procesie terapeutycznym.

Spójny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii pozwala na odpowiednie kształtowanie polityki społecznej w obszarze wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania narkomanii.

Przedłużająca się pandemia Covid-19 oraz wynikające z niej ograniczenia spowodowały, że sposób realizacji programu uległ zmianie. Specyficzne i nieprzewidziane okoliczności, niezależne jak COVID-19 powodowały, że wiele z zaplanowanych działań nie mogło się odbyć, inne odbywały się z opóźnieniem lub w warunkach wyjątkowych. Tradycyjne formy pracy w kontakcie bezpośrednim uległy przymusowemu ograniczeniu na rzecz kontaktów odbywających się z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość.

Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych szczególności obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.131 (reklama i promocja napojów alkoholowych) i 15 ustawy m.in. zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Działania związane z przeciwdziałaniem narkomanii w szczególności obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci

uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W 2021 R.

Do zadań Komisji w szczególności należy:

- inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń,
- przygotowanie projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W roku 2021 Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 7 posiedzeń plenarnych, na których m.in. wydała 55 postanowienia dotyczące usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholach, 11 posiedzeń zespołów do rozmów interwencyjnych i motywowania do leczenia odwykowego. Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło łącznie 11 wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe tj. z Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Komendy Powiatowej Policji w Limanowej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz członków rodziny osoby uzależnionej. Z wniosków które wpłynęły do Komisji w 2 przypadkach sprawy zostały umorzone z uwagi na poprawę sytuacji w rodzinie. Komisja w wyniku przeprowadzonych rozmów interwencyjnych oraz motywujących do leczenia odwykowego skierowała 1 sprawę do Sądu Rejonowego w Limanowej, 8 osób do poradni „Promedicum”.

		2020	2021
	Ogółem, z tego:	6	9
	do Sądu Rejonowego w Limanowej	2	1
Liczba wniosków	do Poradni Promedicum w Limanowej	4	8
	Podjęcie dobrowolnego leczenia odwykowego	0	0

W ramach realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie miasta Limanowa realizowano działania poprzez zwiększanie dostępności

pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez współpracę z poradniami leczenia uzależnień oraz szpitalami w Nowym Targu, Krakowie i Tarnowie gdzie osoby uzależnione miały możliwość podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego w systemie zamkniętym.

Na terenie miasta Limanowa działają grupy wsparcia dla osób uzależnionych - AA i dla członków rodzin osób uzależnionych - grupa Al-Anon. Prowadzony jest Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin. W Punkcie Konsultacyjnym można uzyskać wsparcie dla osób które ukończyły leczenie odwykowe, przeprowadzane są rozmowy z młodzieżą nadużywającą alkoholu i ich rodzicami, członkami rodzin osób nadużywających alkoholu, bądź stosującą przemoc domową, jak również można uzyskać informację na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy.

Z porad w Punkcie Konsultacyjnym w roku 2021 skorzystało 25 osoby uzależnionych oraz 6 dorosłych członków rodzin osób uzależnionych. Na terenie miasta prowadzona jest Świetlica Samopomocowa dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, która oferuje swoje wsparcie dla osób uzależnionych, członków rodzin i dzieciom osoby uzależnionej. Prowadzone są różne zajęcia dla dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych i wakacji, organizowane są spotkania rocznicowe, mityngi oraz pielgrzymki.

Na terenie miasta Limanowa funkcjonuje poradnia specjalistyczna i telefon zaufania „Arka” prowadzona przez Fundację „Auxilium”.

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktu Konsultacyjnego i Świetlic Samopomocowych dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu w związku z sytuacją związaną z pandemią Covid-19 i wprowadzanymi okresowo obostrzeniami została ograniczona do pracy zdalnej. Odbywała się ona poprzez rozmowy i porady telefoniczne lub w otwartej przestrzeni z zachowaniem środków bezpieczeństwa sanitarno – epidemiologicznego (dystans, maseczki, dezynfekcja).

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zgodnie z założeniami program ma na celu tworzenie i rozwijanie pomocy psychospołecznej i prawnej dla rodzin z problemem alkoholowym, problemem narkomanii, przemocy w rodzinie poprzez udzielanie informacji o miejscach, gdzie członkowie rodzin mogą uzyskać pomoc prawną, gdzie mogą zgłosić się na terapię, gdzie mogą uzyskać schronienie czy pomoc materialną. Takie wsparcie jest tylko możliwe poprzez współpracę z instytucjami tworzącymi system pomocy osobom dotkniętym przemocą, alkoholizmem czy narkomanią takimi jak:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Limanowej
- Szkoły z terenu miasta Limanowa
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Komenda Powiatowa Policji w Limanowej
- Poradnia specjalistyczna oraz telefon zaufania „Arka”

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W ramach zadania i realizacji programu profilaktyki prowadzone są działania edukacyjne i informacyjne dla dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi oraz przemocy i promocji zdrowia.

W ramach zagospodarowania czasu dzieciom i młodzieży wspierane i dofinansowane są konkursy o różnej tematyce, imprezy sportowo – rekreacyjne, kulturalne i turystyczno– krajoznawcze organizowane przez Urząd Miasta, Kluby Sportowe, Limanowski Dom Kultury, szkoły miejskie i przedszkola.

Prowadzone są zajęcia sportowo – rekreacyjne w szkołach i klubach sportowych z zakresu piłki siatkowej, piłki koszykowej, piłki nożnej, tenisa stołowego, zajęć sportowo - rekreacyjnych oraz kółka teatralnego. Okres związany z pandemią okazał się niezwykle trudny w prowadzeniu bezpośrednich działań w szczególności dla dzieci i młodzieży. Organizacja działań edukacyjnych, kulturalnych, zajęć sportowych była utrudniona ze względu na epidemię Covid-19. Niektóre działania należało odwołać czy przełożyć na późniejszy czas, czy też odbyć zdalnie, uwzględniając obostrzenia obowiązujące w terminie, w którym planowano wydarzenia lub zajęcia sportowo – rekreacyjne w szkołach i klubach sportowych.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

W 2021 roku finansowano i dofinansowywano działania instytucji, organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Limanowa, mające na celu kształtowanie oraz rozwijanie wiedzy i nowych umiejętności mających wpływ na organizację czasu wolnego. Wspierano ich działalność poprzez dofinansowywanie imprez kulturalnych, sportowo – rekreacyjnych i turystycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież oraz mieszkańców miasta Limanowa.

Z uwagi na ogłoszony stan epidemii Covid-19 większość zaplanowanych wydarzeń kulturalnych, sportowo – rekreacyjnych i turystycznych należało odwołać lub przełożyć na okres późniejszy.

W roku 2021 na terenie miasta Limanowa nie stwierdzono naruszeń przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, a dot. zakazu reklamy i promocji napojów alkoholach.

WYDATKI PONIESIONE W RAMACH REALIZACJI PROGRAMU W LATACH 2020-2021

	2020	2021
Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z opłatą za przeprowadzenie badań przez biegłego sądowego i psychologa w zakresie uzależnienia od alkoholu oraz opłatą za złożenie wniosku do Sądu	5 229,04	10 260,00
Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego	8 787,36	10 705,94
Prowadzenie świetlic Samopomocowych wraz z dofinansowaniem mitingów, spotkań i pielgrzymek trzeźwościowych	38 313,67	46 488,06
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy i narkomani, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w tym:	77 072,14	201 379,12
- konkursy	2 219,20	13 523,77
- organizacja imprez sportowo – rekreacyjnych, kulturalnych, prelekcje i warsztaty profilaktyczne, zajęcia w okresie ferii zimowych i wakacji	13 000,00	40 968,71
- zajęcia sportowo – rekreacyjne w szkołach wraz z transportem na basen uczniów klas IV i VI SP nr 2 i ZSP nr 4	20 635,14	0,00
- zajęcia sportowo – rekreacyjne w szkołach i klubach sportowych wraz z transportem na zawody sportowe	53 132,94	146 886,64
Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	2 300,02	12 900,00
Program „Jeżdżę z głową”	61 121,00	0,00
Wydatki majątkowe – siłownia zewnętrzna i plac zabaw	94 464,00	0,00
Składki na ubezpieczenia społeczne i fundusz pracy od umów zleceń	7 530,16	7 125,57
Wydatki w ramach zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii	0,00	2 200,00
Wydatki związane z zapobieganiem i zwalczaniem COVID-19	234 680,32	0,00

Razem:	541 412,85	291 058,69
---------------	-------------------	-------------------

ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY W LIMANOWEJ

Środowiskowy Dom Samopomocy w Limanowej jest dziennym ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i z niepełnosprawnością intelektualną posiadający 33 miejsca statutowe. Dom jest typem AB gdzie:

- typ A - dla osób przewlekle psychicznie chorych
- typ B - dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Podstawowym zadaniem Domu jest przede wszystkim podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności uczestników niezbędnych do możliwie jak najbardziej samodzielnego funkcjonowania oraz zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu tej grupy osób oraz ich rodzin. Odbyna się to m. in. poprzez:

- 1) trening funkcjonowania w codziennym życiu, w tym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny, trening kulinarny, trening umiejętności praktycznych, trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi;
- 2) trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury;
- 3) trening umiejętności spędzania czasu wolnego, w tym: rozwijanie zainteresowań literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, internetem, udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych;
- 4) poradnictwo psychologiczne, socjalne, pedagogiczne;
- 5) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
- 6) pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia;
- 7) niezbędną opiekę;
- 8) terapię ruchową, w tym: zajęcia sportowe, turystykę i rekreację;
- 9) trening samoobsługi i umiejętności społecznych;
- 10) inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy.

Działalność Domu w pierwszej połowie 2021r. prowadzona była z uwzględnieniem decyzji Wojewody Małopolskiego Nr 274/2020 (Polecenie Nr 350/2020) zmienionej decyzją Nr 33/2021 (Poleceniem Nr 33/2021) o ograniczeniu działalności w środowiskowych domach samopomocy. Dom prowadził zajęcia z wykorzystaniem metod i technik alternatywnych. Ponadto prowadzono zajęcia grupowe, przy czym liczba uczestników

przebywająca jednocześnie na terenie placówki nie przekraczała limitu 50% liczby miejsc uzgodnionych z Wojewodą. Uczestnicy mogli korzystać również z dyżuru pracownika. Zgodnie z decyzją Wojewody Małopolskiego Nr 261/2021 (Polecenie Nr 261/2021) od dnia 24 maja 2021 roku do liczby uczestników (50% liczby uczestników przebywających jednocześnie na terenie placówki dla których obowiązują aktualne decyzje kierujące do ośrodka) nie wliczano uczestników, którym wydano zaświadczenie o wykonaniu szczepienia ochronnego przeciwko COVID-19.

Do miesiąca maja 2021 r. posiłek dla uczestników Domu zapewniony był w postaci cateringu, paczek żywnościowych. Po tym okresie gorący posiłek dla uczestników przygotowywany był przez pracownika w pracowni kulinarnej.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Limanowej jest jednostką organizacyjną Miasta Limanowa finansowaną za jego pośrednictwem w całości przez Wojewodę Małopolskiego z dotacji celowej na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami. Wysokość dotacji przyznanej na rok 2021 przez Wojewodę Małopolskiego, na działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Limanowej to kwota 725 535,00 zł.

Od czerwca 2021 r. uczestnicy nie ponoszą odpłatności za korzystanie z usług Domu, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2021 r. poz. 803).

Środowiskowy Dom Samopomocy w Limanowej w 2021 r. współpracował z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Limanowej, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Limanowej, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Niedźwiedziu, Poradnią Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień „PROMEDICUM”, Krakowskim Zespołem Zdrowia Psychicznego „MEDINORM”, Poradnią Lekarską Ogólną w Limanowej oraz poradniami specjalistycznymi, Zespołem Szkolno-Przedszkolnym nr w Limanowej, Miejską Biblioteką Publiczną w Limanowej, Limanowskim Domem Kultury, Muzeum Regionalnym Ziemi Limanowskiej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Limanowej, Ochotniczym Hufcem Pracy w Limanowej, Urzędem Miasta Limanowa, z członkami rodzin podopiecznych oraz innymi ośrodkami wsparcia z terenu naszego miasta i spoza niego. Personel placówki wspierał uczestników w załatwianiu spraw w Urzędzie Miasta Limanowa, w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Limanowej. Szczególną formą pomocy były działania pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy w Limanowej w zakresie koordynowania korzystania przez uczestników z różnych placówek specjalistycznych służby zdrowia. Personel monitorował sytuację zdrowotną i bytową uczestników, udzielał pomocy między innymi w

utrzymaniu farmakoterapii, ustalaniu wizyt u specjalistów, otrzymaniu recept.

Podopieczni Domu wymagali często wsparcia i zaangażowania ze strony zespołu wspierająco-aktywizującego przy załatwianiu w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Limanowej oraz Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Limanowej spraw, formalności związanych z usługami placówki, usługami specjalistycznymi w miejscu zamieszkania oraz pozyskiwaniu zasiłków celowych między innymi na leczenie, zakup opału, odzieży, obuwia.

Obserwowaliśmy dobrą współpracę z rodzinami/opiekunami, którzy angażowali się w sprawy ośrodka i podopiecznych. Uczestnicy i ich rodziny mieli stały dostęp do porad pracownika socjalnego, psychologa, opiekuna, terapeutów, fizjoterapeuty.

Placówka zlecała psychologowi prowadzenie indywidualnych i grupowych zajęć terapeutycznych i psychoedukacyjnych.

Uczestnikom proponowano zajęcia prowadzone w oparciu o plan pracy. Formy i zakres terapii, treningów oraz rewalidacji były dobierane indywidualnie w zależności od potrzeb i możliwości poszczególnych osób. Dokonywano ustaleń w tym zakresie w czasie spotkań ewaluacyjnych, które z każdym uczestnikiem odbywały się w obecności psychologa nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy.

Każdy uczestnik Środowiskowego Domu Samopomocy w Limanowej był objęty postępowaniem wspierająco-aktywizującym prowadzonym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (z późn. zm.) i zgodnym z Programami A i B postępowania wspierająco-aktywizującego Środowiskowego Domu Samopomocy w Limanowej. Realizowane były indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego dostosowane do potrzeb i możliwości psychofizycznych uczestników zajęć. W 2021 r. zmniejszeniu uległy kontakty mające na celu integrację, co wynikało z konieczności zachowania bezpieczeństwa naszych uczestników oraz zmniejszono ilość wyjść, spotkań, wyjazdów poza teren ośrodka. Mimo pandemii uczestnicy chętnie brali udział w zajęciach terapeutycznych oraz oferowanych konkursach zdobywając nagrody. W związku z epidemią COVID-19 personel przejął na siebie więcej obowiązków związanych z dbałością o wysoki stopień bezpieczeństwa sanitarnego w ŚDS. Pracownicy ŚDS sprząтали i dezynfekowali pomieszczenia kuchni, łazienki. Mimo obostrzeń sanitarnych duży nacisk kładziono na usamodzielnianie podopiecznych, co w znacznym stopniu poprawiało ich jakość życia i samoocenę. W tym celu uczestnicy pełnili dyżury w pracowniach i na terenie zieleni wokół siedziby ŚDS. W okresie letnim podopieczni naszego Domu z pomocą personelu posadzili krzewy ozdobne i kwiaty wokół budynku jednostki. Środowiskowy Dom Samopomocy w Limanowej nie zatrudnia pracownika do prac

porządkowych, by uczestnicy, w ramach treningu brali odpowiedzialność za stan pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia.

Na spotkaniach społeczności ŚDS wspólnie planowane były imprezy typu: spotkania integracyjne, wyjścia na wystawy, do muzeum, biblioteki, warsztaty, do kina, kręgle, basen, zaproszenia specjalistów typu dietetyk, lekarz, pielęgniarka, doradca zawodowy, fryzjer, kosmetyczka, policjant, strażak, wycieczki turystyczno-krajoznawcze, spacer, itp.

Wykaz wszystkich imprez, które organizował lub w których uczestniczył Środowiskowy Dom Samopomocy w Limanowej w 2021 r. przedstawia się następująco:

1. 08 marca 2021 r. – wyjście z uczestnikami do kina „Klaps” na film pt. „Zaczarowany ogród”.
2. 26 maja 2021 r. – inscenizacja w siedzibie ŚDS przedstawienia pt. „Rozbójnicy Europy” w wykonaniu aktorów Agencji Artystycznej „Galana” z Krakowa.
3. 2 czerwca 2021 r. – uczestnictwo stacjonarnie w IV Przeglądzie Twórczości Artystycznej Środowiskowych Domów Samopomocy Województwa Małopolskiego im. Haliny Wędrychowicz „Na godności nutę” w Bieczu (wyróżnienie dla naszej jednostki).
4. 09 czerwca 2021 r. – grillowanie z uczestnikami na terenie zieleni przy siedzibie ŚDS.
5. 14 czerwca 2021 r. - udział w wyzwaniu zainicjowanym przez Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. J. Pawła II w Jarosławiu. Celem akcji było poszerzenie świadomości na temat autyzmu.
6. 21 czerwca 2021 r. - wyjście na lody do coctail-baru „Limonka”.
7. 25 czerwca 2021 r. – degustacja w ośrodku pizzy z pizzerii „Apollo”.
8. 01 lipca 2021 – degustacja w jednostce lodów „Koral”.
9. 07-08 sierpnia 2021– pomoc miejskiej jednostki CUMO w uporządkowaniu zieleni wokół budynku.
10. 13 lipca 2021 r. - degustacja w ośrodku soków Tymbark i lodów firmy „Koral”.
11. 07 lipca 2021 r. – wyjście do Miejskiej Biblioteki Publicznej w Limanowej – zapoznanie się z projektem polsko-słowackim realizowanym przez bibliotekę w ramach współpracy z biblioteką w Dolnym Kubinie. Wysłuchanie legend słowackich.
12. 13 lipca 2021 r. – udział w warsztatach oprawiania książek w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Limanowej.
13. 14 lipiec 2021 r. – uczestnictwo w mikroprojekcie „Literatura bez granic – transgraniczne związki literackie” realizowanym przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Limanowej wraz z partnerską biblioteką w Dolnym Kubinie. Wysłuchanie wykładu dr Rafała Majerka – absolwenta UJ. dr. nauk humanistycznych pt. „Literackie związki polsko-słowackie w perspektywie problematyki pogranicza – historia i współczesność”.

14. 20.07.2021 r. i 13 sierpnia 2021 r. – wyjście z uczestnikami na zajęcia ruchowe na sali gimnastycznej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Limanowej.
15. 22 lipca 2021 r. – wycieczka autokarowa do Czchowa.
16. 03 sierpnia 2021 r. - wyjście do Muzeum Regionalnego Ziemi Limanowskiej.
17. 08 września 2021 r. – przedstawienie teatralne „Białe ziele” przygotowane na konkurs - „IX Przegląd Twórczości Teatralnej Osób Niepełnosprawnych w Lisiej Górze”.
18. 13 września 2021 r. – wyjście do Kina „Klaps” w Limanowej na film pt. „Zupa nic”.
19. 24 września 2021 r. – wyjście na przedstawienie w Limanowski Domu Kultury pt. „Legenda o Janosiku”.
20. 28 września 2021 r. – spektakl teatralny pt. „Legenda o smoku wawelskim” wystawiony przez Teatr Lalek Kukiełka z Ptaszkowej w siedzibie jednostki.
21. 29.09.2021 r. - wyjście z uczestnikami do pizzerii „Apollo”.
22. 05 października 2021 r. – wyjazd do Zalesia na nordic-walking.
23. 08 października 2021 – spektakl pt. „Biblijne opowieści o królestwie” w wykonaniu aktorów Agencji Artystycznej „Galana”.
24. 20 październik 2021 r. – wycieczka autokarowa do Gródka nad Dunajcem.
25. 27 października 2021 r. – praktyczne zajęcia edukacyjne „Kierować każdy może” przeprowadzone przez zawodowego instruktora nauki jazdy samochodem z Agencji Artystycznej „Galana ”.
26. 02 listopada 2022 r. – wyjście z uczestnikami do kościoła i na cmentarz.
27. 16 listopada 2021 r. – pogadanka przeprowadzona przez młodzież z Ochotniczego Hufca Pracy na temat właściwości soków i napojów z owoców i warzyw.
28. 23 listopada 2021 r. – degustacja pizzy z pizzerii „Apollo”.
29. 29 listopada 2021 r. - Andrzejkowy wolontariat limanowskiej młodzieży- organizacja zabawy andrzejkowej we współpracy z młodzieżą z Ochotniczego Hufca Pracy z Limanowej w Limanowej.
30. 06 grudnia 2021 r. – przedstawienie teatralne pt. „Historia Mikołaja” w wykonaniu aktorów Agencji Artystycznej „Galana”.
31. 13 grudnia 2021 r. – Piernikowe dekoracje – warsztaty zdobienia świątecznych pierników – współpraca z Ochotniczym Hufcem Pracy z Limanowej.
32. 21 grudnia 2021 r. – spotkanie wigilijne.

Pracownicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Limanowej posiadają wymagane kwalifikacje określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy i ciągle je podnoszą poprzez udział w szkoleniach,

kursach, czytaniu fachowej literatury. W 2021 r. personel korzystał z następujących szkoleń organizowanych przez placówkę:

1. Trening umiejętności społecznych.
2. Rodzinny wywiad środowiskowy po zmianach rozporządzenia – aktualne problemy i nowości po 15 listopada 2021 r. Nowelizacja ustawy o pomocy społecznej.
3. Koordynator ds. dostępności w jednostce sektora finansów publicznych.
4. Funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy - zarys prawny.
5. Wykorzystanie terapii zajęciowej w pracy z podopiecznym dziennego domu pomocy i ŚDS.
6. Zagadnienia praktyczne w pracy z osobą ze sprzężeniami.
7. Trening umiejętności komunikacyjnych z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się.
8. Terapia poznawcza-bank pomysłów.

W okresie od 01.01.2021 r. do 31 grudnia 2021 r. z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Limanowej, na podstawie decyzji wydanych przez Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej skorzystało łącznie 37 osób. W tym z terenu miasta Limanowa – 21 osób, z terenu gminy Limanowa – 15 osób, z terenu gminy Niedźwiedź – 1 osoba.

W 2021 roku zatrudnionych było 8 pracowników etatowych. Psycholog świadczył usługi w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Fizjoterapeuta zatrudniony został na umowę zlecenie.

W celu podniesienia poziomu usług w naszej jednostce, w ramach dotacji została doposażona sala terapeutyczna w interaktywną kolumnę wodną, która swoimi efektami (bąbelki powietrza, kolorowe światło) tworzą klimat sprzyjający relaksacji, odprężeniu, medytacji, stymulacji sensorycznej, co idealnie wpisało się w potrzeby naszych podopiecznych.

Dzięki udziałowi w zaplanowanych działaniach większość uczestników nabyła lub wzmocniła umiejętności, które przyczyniły się do poprawy jakości życia i zaradności osobistej. Możliwość wyjścia z domu, poznania nowych ludzi, zobaczenia nowych miejsc jest dla osób niepełnosprawnych bardzo ważna. Na co dzień bowiem nie mają takich okazji. Uczestnictwo w zajęciach sprawiło, że stali się bardziej otwarci, samodzielni, lepiej radzą sobie w otaczającej rzeczywistości. Efektami prowadzonej działalności w Środowiskowym Domu Samopomocy w Limanowej w 2021 r. jest poprawa w codziennym funkcjonowaniu uczestników, radzeniu sobie z własnymi problemami, trudnymi sytuacjami, zmniejszenie hospitalizacji u poszczególnych osób. Uczestnicy sprawniej wykonują czynności dnia codziennego związane z utrzymaniem czystości wokół siebie, lepiej współpracują przy przygotowywaniu wspólnych posiłków, niektórzy

potrafią samodzielnie załatwić sprawy urzędowe, zaopatrzyć gospodarstwo domowe w niezbędne produkty, racjonalnie planować wydatki na cały miesiąc. Uzyskali oni również informacje i pomoc w zakresie formułowania pism o udzielenie pomocy materialnej i rzeczowej (zasiłki celowe, dodatki mieszkaniowe, itp.), instytucji, do których należy zwracać się o pomoc, kompletowanie potrzebnych dokumentów do potrzeb orzecznictwa, itp.). Uczestnicy pod kierunkiem terapeutów doskonalili umiejętności z zakresu obsługi komputera, drukarki, kserokopiarki, korzystania z internetu, programów edukacyjnych, artystycznych, a także z takich form rozrywki, jak gry komputerowe. Rehabilitacja prowadzona w Środowiskowym Domu Samopomocy w Limanowej umożliwia uczestnikom utrzymanie lub poprawę kondycji, sprawności ruchowej, manualnej, wzmocnienie mięśni. Wszyscy uczestnicy pozostają w placówce pod troskliwą opieką personelu. Dzięki temu rodziny osób pracujących mają możliwość wykonywania pracy zawodowej, a także okazję do odpoczynku, regeneracji, załatwienia swoich spraw.

W opisywanym okresie zrealizowane zostały podstawowe założenia programu działalności.

DZIENNY DOM „SENIOR WIGOR” W LIMANOWEJ

W ramach Wieloletniego Programu „Senior-WIGOR” na lata 2015-2020 utworzony został dzienny dom pobytu dla 25 osób starszych. Dzienny Dom został otwarty w dniu 11 grudnia 2015 r.

26 marca 2021 roku zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, Rada Miasta Limanowa uchwaliła zmianę nazwy Dziennego Domu „Senior-WIGOR” i nadała jednostce nową nazwę Dzienny Dom „Senior+”. Tym samym Miasto Limanowa otrzymało kolejne dofinansowanie w wysokości 106 800.00 zł w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025.

Dzienny Dom „Senior+” mieści się w Limanowej przy ul. Spacerowej 8. Program adresowany jest do osób niepracujących w wieku 60 +. W placówce seniorzy objęci są opieką 8 godzin dziennie od poniedziałku do piątku od 8.00-16.00. Na miejscu seniorzy otrzymują 1 gorący posiłek-obiad.

Działalność placówki oparta jest na współpracy, wzajemnym poszanowaniu, poszukiwaniu wspólnych zainteresowań, budowaniu pozytywnych relacji, co pozwoli w przyszłości stworzyć takie miejsce o którym będzie można powiedzieć, że jest tym, do którego chętnie się wraca.

Dzienny Dom „Senior+” w Limanowej zapewnia usługi opiekuńcze, w tym pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, wykonywanie drobnych usług pielęgnacyjnych. Zabezpieczamy potrzeby towarzyskie i kulturalne poprzez organizowanie i uczestnictwo w życiu społeczno-kulturalnym w tym organizacja spotkań w ramach terapii zajęciowej.

Usługi Sportowo rekreacyjne w tym spacery, ćwiczenia na siłowni zewnętrznej, grillowanie, prace w ogrodzie, nording walking, gry karciane i planszowe, szachy, warsztaty, puzzle, BINGO itp. Codzienna aktywność ruchowa w tym gimnastyka z podziałem na mniejsze grupy, masaże indywidualne, ćwiczenia oddechowe, ćwiczenia na bieżni i rowerkach stacjonarnych, ćwiczenia z użyciem taśm, kinezyterapia, fizykoterapia (TENS/EMS, AQUA VIBRON, LAMPA INFRARED) Umożliwiamy korzystanie z przedmiotów i urządzeń, służących do utrzymania higieny osobistej, ze sprzętu rehabilitacyjnego, będącego na wyposażeniu placówki oraz z urządzeń kulturalno-oświatowych, tj. sprzętu audio-video, biblioteki, gier towarzyskich, TV, stanowiska komputerowego. Ponadto uczestników Dziennego Domu „Senior+” w Limanowej zachęcamy do udziału w zajęciach edukacyjnych (filmy przyrodniczo - krajoznawcze, pogadanki nt. sztuki, oglądanie i słuchanie wideoklipów muzycznych), zajęciach kreatywnych z elementami treningu pamięci, w ćwiczeniach rozluźniających przy muzyce relaksacyjnej. Inne elementy aktywizujące seniorów to m.in: terapia ruchem, arteterapia (np. zwiedzanie wystaw fotograficznych, malarskich i innych), muzykoterapia bierna i czynna, zajęcia muzyczno-ruchowe, spotkania integracyjne i koncerty muzyczne, profilaktyka prozdrowotna, zajęcia plastyczne – manualne, terapia sztuką. Od 2021 r. zatrudniony został psycholog, który pełni dyżury w każdy piątek w godzinach od 10.00-12.00 oraz dietetyk, który prowadzi wykłady w każdy poniedziałek w godzinach od 11.00-12.00.

Żeby usprawnić działalność Dziennego Domu opracowywany jest comiesięczny plan pracy w rozbiciu na tygodnie. Wspólna poranna kawa czy herbata to już codzienność. I to ona rozpoczyna każdy tutejszy dzień. Grupa aktywnych Seniorów spotyka się podczas różnorodnych zajęć pod okiem fachowej kadry. Funkcjonujemy według ustalonego planu pracy oraz rocznego kalendarza spotkań i innych wydarzeń. W ramach działalności Dziennego Domu, Seniorzy uczestniczą w zajęciach, spotkaniach i warsztatach mając do dyspozycji terapeutę zajęciowego, fizjoterapeutę, opiekuna, a przede wszystkim codzienną fachową pomoc. Jednym z głównych celów działalności Dziennego Domu jest aktywizacja poprzez organizowanie różnorodnych form spędzania wolnego czasu. Nawiązana współpraca z innymi placówkami, organizacjami czy instytucjami poszerza ofertę.

Do 16 maja 2021 roku decyzją Wojewody Małopolskiego została zawieszona działalność Dziennego Domu Senior+ w Limanowej. Dzienny Dom Senior + realizował swoje zadania, wyłącznie za pomocą wykorzystania metod i technik porozumienia się na odległość oraz w formie alternatywnych realizacji zajęć prowadzonych poza siedzibą ośrodka. Formy alternatywnie prowadzonych zajęć:

- działania związane z pracą fizjoterapeuty miały na celu dbałość o zapewnienie formy alternatywnej ćwiczeń ruchowych. Konsultacje telefoniczne oraz program ćwiczeń przesyłany przez fizjoterapeutę miał za zadanie utrzymać Seniorów w jak najlepszej kondycji fizycznej. Materiały do samodzielnych ćwiczeń w domu były systematycznie umieszczane na profilu Facebook.

- trening pamięci naszych Seniorów opierał się na dostarczeniu krzyżówek, testów, rebusów, w tym celu na bieżąco dostarczyliśmy naszym Seniorom zakupioną prasę, krzyżówki i testy pamięci.

Podjęte działania przyczyniły się do poprawy jakości życia seniorów zwłaszcza w okresie epidemii Covid-19 oraz zapewnieniu wsparcia i pomocy adekwatnej do ich potrzeb, a także możliwości wynikających z wieku lub stanu zdrowia, w tym wsparcia specjalistycznego (fizjoterapeuty, dietetyka, psychologa, terapeuty zajęciowego). Działania te wzmocniły więzi integracji społecznej środowiska seniorów w tym rozwoju działań samopomocowych i wolontariatu, zwiększyły zaangażowanie seniorów w życie lokalnej społeczności.

Uczestnictwo seniorów do Dziennego Domu „Senior+” sprawia, że seniorzy odzyskali pewność siebie i stają się coraz bardziej samodzielni. Dodatkowo dostęp do zajęć rozwijających intelektualnie sprawia, że seniorzy poprawiają swą kondycję umysłową. Wspólne uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych i wyjazdy integracyjne sprawiają, że seniorzy poczuli przynależność do grupy, co zmniejszyło poczucie ich osamotnienia, a tym samym stają się aktywnymi członkami społeczeństwa i mogą rozwijać swoje pasje często nie wiedząc, że je posiadali.

Wydatki realizowane przez jednostkę organizacyjną Dzienny Dom „Senior +” w 2021 roku wyniosły 256 710,50 zł. Dotacja z budżetu państwa w ramach programu Senior + Moduł II wyniosła 105 697,47 zł. Dotacja została przeznaczona na bieżące utrzymanie ośrodka, min. na: wynagrodzenia i pochodne, opłatę umowy zlecenia florystki oraz zapłatę za media.

W 2021 roku wydatki bieżące objęły w szczególności:

1. wynagrodzenia i pochodne – 155 273,12 zł
2. umowy zlecenia:
  - florystka – 8 490,96 zł
  - psycholog – 1 650,00 zł
  - dietetyk – 1 800,00 zł
3. opłaty za gaz , energie i wodę – 10 539,35 zł
4. zakupy materiałów i wyposażenia – 11 079,77 zł (środki czystości, środki dezynfekcyjne, środki ochrony dla pracowników np. przyłbice i fartuchy ochronne, materiały biurowe, materiały do zajęć z uczestnikami, materiały do malowania sal, zakup drukarki, zakup prasy dla uczestników, zakup sprzętu rehabilitacyjnego, wyposażenie do pomieszczeń socjalnych(zmywarka, myjka do okien), zakup firan i zasłon na okna), projektor do zajęć, fotele do pokoju socjalnego.
5. pozostałe wydatki 63 226,30 zł – usługi cateringowe, usługi telekomunikacyjne, Internet, obsługa bankowa, dystrybucja energii, pełnienie funkcji IOD, opłata za przegląd i konserwację windy, monitorowanie obiektu,
6. odpis na ZFŚS – 4 651,00 zł (naliczony odpis dla 3 osób).

Na 31.12.2021 w Dziennym Domu Senior + zatrudnionych było 3 osoby na pełny etat, (1 stanowisko administracyjne, 1 stanowisko opiekunki i 1 stanowisko fizjoterapeuty).

Dochody:

Zrealizowane dochody to kwota 30 103,87 zł w tym:

1. odsetki bankowe 10,76 zł
2. odpłatność za pobyt w DD Senior + 28 270,50 zł
3. wpływy z różnych dochodów
(w tym rozliczenie za media roku poprzedniego) 1 822,61 zł

G. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Sprawozdanie zostało sporządzone w oparciu o UCHWAŁĘ NR XXXIII.215.20 RADY MIASTA LIMANOWA z dnia 27 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia programu współpracy miasta Limanowa w 2021 roku z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Miasto Limanowa prowadzi szeroką współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi na jej terenie. Miasto wspiera sektor niepubliczny poprzez pomoc w organizowaniu wielu przedsięwzięć kulturalnych, sportowych, oświatowych i rekreacyjnych. W swoich działaniach nie zapomina również o osobach starszych, niepełnosprawnych, czy najmłodszych mieszkańcach. Ogłoszony program współpracy Miasta Limanowa z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego przyczynił się do wzrostu aktywności społecznej mieszkańców. Mimo ograniczonych narzędzi finansowego wsparcia inicjatyw środowisko organizacji pozarządowych cechuje wysoki poziom zaangażowania w sprawy środowiska lokalnego. Występuje przychylność obu stron, tj. administracji publicznej oraz organizacji pozarządowych w budowaniu partnerstwa. Potencjał organizacji oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego sprzyja rozwojowi Miasta Limanowa – dzięki aktywnym organizacjom poprawia się znacznie jakość życia mieszkańców poprzez choćby szereg nowych możliwości spędzania wolnego czasu czy wsparcie udzielane przez organizacje w kierunku mieszkańców. W 2021 r. jak i w roku poprzednim współpraca Miasta Limanowa z organizacjami pozarządowymi odbywała się w trudnym dla obu stron czasie – w czasie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2. Niektóre działania należało odwołać czy przełożyć na okres późniejszy czy też odbyć zdalnie.

Podczas oficjalnych i nieoficjalnych spotkań następuje przepływ informacji o potrzebach, problemach i planach na przyszłość. Taki przepływ informacji pozwala na prawidłową współpracę i pomoc działającym na naszym terenie organizacjom. Urząd pozostawał w ciągłym kontakcie z organizacjami pozarządowymi. Pracownicy przekazywali na bieżąco potrzebne informacje istotne dla organizacji. Natomiast organizacje w razie wątpliwości kontaktowali się z urzędem. W związku z sytuacją

epidemiczną, kontakty odbywały się głównie przez rozmowy telefoniczne lub pocztę elektroniczną.

Sprawozdanie z realizacji Programu sporządzono na podstawie informacji przygotowanych i przekazanych przez merytoryczne wydziały Urzędu Miasta Limanowa oraz miejskie jednostki organizacyjne, realizujące zadania w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2021 roku.

Współpraca o charakterze finansowym:

1. Dotacje dla klubów sportowych

W roku 2021 na podstawie UCHWAŁY NR XVI/77/2011 RADY MIASTA LIMANOWA z dnia 27 września 2011 r. w sprawie: określenia warunków i trybu finansowego wspierania rozwoju sportu w Mieście Limanowa oraz na podstawie Zarządzenia Nr 34/2021 Burmistrza Miasta Limanowa z dnia 8 marca 2021 r. w sprawie: przyznania dotacji na realizację zadania publicznego w ramach wsparcia rozwoju sportu na terenie Miasta Limanowa w 2021 r. przyznano dotację na realizację zadań dla następujących klubów sportowych:

	Wnioskodawca	Nazwa projektu	Kwota dotacji przyznanej na projekt (zł)
1.	Miejski Klub Sportowy „LIMANOVIA”	<i>Zwiększenie dostępności oraz poprawa warunków uprawiania sportu przez dzieci i młodzież na terenie miasta Limanowa na rok 2021</i>	50.000,00
2.	Uczniowski Klub Sportowy PŁOMIEŃ przy Zespole Szkół Samorządowych Nr 4 w Limanowej	<i>Prowadzenie sekcji wyczynowej tenisa stołowego w zakresie szkolenia i udziału zawodników w rozgrywkach ligowych III liga, II liga, a także starty w turniejach indywidualnych, drużynowych na szczeblu wojewódzkim i ogólnopolskim zgodnie z kalendarzem i komunikatami KOZTS, POKZTS i PZTS</i>	20.000,00
3.	Ludowy Klub Sportowy „Płomień” w Limanowej	<i>Organizacja i prowadzenie zajęć sportowych oraz udział w zawodach w ramach rozgrywek prowadzonych przez związki sportowe z zakresu piłki nożnej oraz szachów</i>	26.000,00
4.	Międzyszkolny Klub Sportowy w Limanowej	<i>Propagowanie koszykówki na terenie Miasta Limanowa</i>	17.000,00

	sekcja koszykówki		
5.	Akademia Piłkarska „LIMANOVIA”	<i>Propagowanie sportu (sekcji piłki nożnej) poprzez udział w zajęciach oraz zawodach sportowych drużyn żaków, skrzatów i orlików</i>	3.000,00
6.	ARS Klub Kyokushinkai sekcja karate	<i>Karate - prowadzenie treningów sportowych Karate dla dzieci i młodzieży oraz udział w rywalizacji sportowej w ramach tej dyscypliny sportu</i>	3.000,00
7.	ARS Klub Kyokushinkai sekcja cheerleaders	<i>CHEERLEADERS – prowadzenie zajęć oraz udział w rywalizacji sportowej dzieci w ramach tej dyscypliny</i>	3.000,00
8.	Międzyszkolny Klub Sportowy w Limanowej sekcja siatkówki	<i>Propagowanie siatkówki na terenie Miasta Limanowa</i>	12.000,00
9.	Limanowski Klub Karate Kyokushin	<i>Szkoła z pasją – szkoła kyokushin karate</i>	3.000,00
10.	Klub Sportowy LIMANOWA-SWIM	<i>Pływajmy razem w mieście Limanowa</i>	3.000,00
		RAZEM:	140.000,00

2. Współorganizacja i dofinansowanie imprez:

Miasto Limanowa współorganizowało i dofinansowywało w 2021 roku następujące imprezy organizowane przez stowarzyszenia i organizacje, tj.:

- Plebiscyt Limanowskiego Podokręgu Piłki Nożnej 525,00 zł;
- 9 Bieg Ziemi Limanowskiej 1000,00 zł;
- Zawody sportowe na pumtracku „Nie Pompujesz – Nie Jedziesz” – Fundacja Strefa Sportu 1746,00 zł;
- Mały Wyścig Kolarski „Memoriał Henryka Łasaka” - Towarzystwo Olimpijczyków Polskich 300,00 zł;
- 23. Międzynarodowy Wyścig Kolarski „Memoriał Henryka Łasaka” - Towarzystwo Olimpijczyków Polskich – 8 700,00 zł;
- Konkurs Krótkofalarski "O Puchar Burmistrza Miasta Limanowa" – Limanowski Klub Krótkofalarski – Beskid SP9KRJ 240,00 zł;

- Limanowska Liga Futsalu 1 000,00 zł;
- „Lato z Przewodnikiem” – Oddział PTTK Ziemi Limanowskiej 2 000,00 zł.

3. Zlecenia organizacji imprez:

Urząd Miasta Limanowa zlecał stowarzyszeniom organizację koncertów z okazji:

- Jubileuszu 30-lecia Chóru Chłopięcego – 2 000,00 zł ;
- Święta Żołnierzy Wyklętych:
Chórowi Męskiemu Bazyliki Matki Boskiej Bolesnej – 2 000,00 zł;
- Miejskie obchody Narodowego Święta Niepodległości:
Chórowi Canticum Iubilaeum – 2 000,00 zł

4. Zakup usług promocyjnych świadczonych na rzecz Miasta Limanowa:

W roku 2021 zostały zawarte umowy sponsoringu z:

- MKS „Limanovia” – 100 000,00 zł;
- MKS „Limanovia” – 11 018,88 zł (wpływy z parkingu);
- Auto Moto Klub - 12 Wyścig Górski Limanowa – Przełęcz pod Ostrą 15 000,00 zł;
- Polskim Związkiem Kolarski - 59 Małopolski Wyścig Górski 2 000,00 zł;
- Fundacją Rozwoju Regionu Rabka - Odkryj Beskid Wyspowy 1 434,00 zł

5. Pomoc dla Ochotniczych Straży Pożarnych:

- **OSP Łososina Górna:** Miasto Limanowa przekazało kwotę 5.000,00 zł na zakup sprzętu i wyposażenia.
- **OSP Limanowa:** Miasto przekazało dotację w wysokości 5.000,00 zł na zakup sprzętu i wyposażenia.

6. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1) Dofinansowano imprezy kulturalne, sportowo – rekreacyjne i turystyczne organizowane przez stowarzyszenia i organizacje promujące trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez:

- dofinansowanie zajęć sportowo – rekreacyjnych w klubach sportowych:
  - UKS Płomień – 3 840,00 zł,
  - MKS Limanovia – 30 680,00 zł,
  - LKS Płomień – 30 910,00 zł;
- sfinansowanie transportu na zawody i sparingi drużyn dziecięcych i młodzieżowych klubu LKS Płomień i MKS Limanovia 80.162,30 zł

2) Wspieranie działalności instytucji i stowarzyszeń:

- Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Oddział Parafialny w Łososinie Górnej
- dofinansowanie organizacji Diecezjalnego Święta Rodzin Diecezji Tarnowskiej 700,00 zł;
- Chór Chłopięcy przy Bazylice Matki Boskiej Bolesnej w Limanowej - dofinansowanie obozu letniego i zimowego dla członków chóru 4 000,00 zł;
- Międzyszkolny Klub Sportowy Limanowa - dofinansowanie obozu sportowego dla dzieci i młodzieży 10 000,00 zł;
- Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – dofinansowanie transportu 1 000,00 zł;
- Sekcja Emerytów i Rencistów Chóru Carpe Diem – dofinansowanie transportu do Wałbrzycha 1 000,00 zł;
- Limanowski Uniwersytet III Wieku – dofinansowanie organizacji obchodów 10-lecia LUTW 2 000,00 zł;
- Dzienny Dom „Senior+” – dofinansowanie transportu do Niedzicy 400,00 zł

Współpraca o charakterze pozafinansowym:

Zgodnie z Programem Współpracy na rok 2021, oprócz współpracy finansowej, współpraca z sektorem pozarządowym odbywała się również w formie niefinansowej:

1. Udzielano wsparcia lokalowego organizacjom na działalność statutową:

- Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – nieodpłatne korzystanie z pomieszczenia przy ul. Bronisława Czecha 4a;
- Limanowski Uniwersytet Trzeciego Wieku – nieodpłatne korzystanie z pomieszczenia przy ul. Bronisława Czecha 4a;
- Polski Związek Niewidomych – nieodpłatne korzystanie z pomieszczenia przy ul. Matki Boskiej Bolesnej, które jest siedzibą związku;
- PTTK o/Limanowa – nieodpłatne korzystanie z pomieszczenia przy ul. Matki Boskiej Bolesnej, które jest siedzibą związku;
- Związek Inwalidów Wojennych RP o/Limanowa – nieodpłatne korzystanie z pomieszczenia na ul. Spacerowej 8, które jest siedzibą związku;
- Ludowy Klub Sportowy PŁOMIEŃ – nieodpłatne korzystanie z stadionu sportowego wraz z zapleczem;
- MKS LIMANOVIA – odpłatne korzystanie ze stadionu miejskiego przy ul. Józefa Marka.

2. Działalność informacyjna:

- informowanie organizacji pozarządowe o źródłach pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych, np. z funduszy UE;

- pomoc organizacjom pozarządowym w publikowaniu informacji w prasie lokalnej i Internecie: www.miastolimanowa.pl, www.facebook.com/MiastoLimanowa;
- informowanie przedstawicieli organizacji pozarządowych o ogłaszanych konkursach i przeprowadzanych szkoleniach;
- wspólne opracowywanie kalendarza imprez na 2021 rok – organizacje i stowarzyszenia zgłaszają swoje propozycje imprez kulturalno- sportowo-turystycznych.

3. Udział Stowarzyszeń i organizacji w miejskich imprezach:

Urząd Miasta Limanowa zapraszał stowarzyszenia i organizacje do uczestnictwa i współorganizacji miejskich imprez. Ze względu na obostrzenia wynikające z pandemii Covid-19 współpraca była realizowana w bardzo ograniczonym zakresie, uwzględniającym obostrzenia obowiązujące w terminie, w którym miało miejsce wydarzenie.

H. OŚWIATA

PRZEDSZKOLA

W roku 2021 w Limanowej funkcjonowało 9 przedszkoli w tym cztery przedszkola samorządowe oraz pięć przedszkoli niepublicznych prowadzonych przez osoby fizyczne.

W trzech szkołach podstawowych prowadzone były cztery oddziały przedszkolne. Wg. stanu na 30 września 2021 r. wychowaniem przedszkolnym objętych było 897 dzieci, w tym w samorządowych przedszkolach 538, w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych 95, w niepublicznych przedszkolach 264 dzieci.

INFORMACJA O PRZEDSZKOLACH W LATACH 2019/2020 - 2021/2022

		2019/2020	2020/2021	2021/2022
Liczba przedszkoli	Ogółem, z tego:	12	12	12
	Samorządowe	4	4	4
	niepubliczne niesamorządowe	4	4	5
	szkoły podstawowe samorządowe z oddziałami przedszkolnymi	4	4	3
Liczba uczęszczających dzieci	Ogółem, z tego:	925	866	897
	Samorządowe	549	526	538
	niepubliczne niesamorządowe	253	243	264
	oddziały przedszkolne w samorządowych szkołach podstawowych	123	97	95
Liczba oddziałów w przedszkolach	Ogółem, z tego:	39	37	42
	Samorządowe	22	22	22
	niepubliczne niesamorządowe	12	11	16
	oddziały przedszkolne w samorządowych szkołach podstawowych	5	4	4
Średnia liczba dzieci w oddziale	Ogółem, z tego:	23,79	23,72	21,35
	Samorządowe	24,82	24,95	24,45
	niepubliczne niesamorządowe	21,75	21,08	16,5

oddziały przedszkolne w samorządowych szkołach podstawowych	24,20	24,60	23,75
---	-------	-------	-------

wg. SIO na 30 września

LICZBA DZIECI UCZĘSZCZAJĄCYCH DO PLACÓWEK WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO W PODZIALE ZE WZGLĘDU NA WIEK DZIECI, W LATACH 2019/2020- 2021/2022

		2019/2020	2020/2021	2021/2022
	Ogółem, z tego:	925	866	897
Liczba dzieci	trzylatki i młodsze	193	190	219
	Czterolatki	234	206	222
	Pięciolatki	239	235	225
	sześciolatki i dzieci starcze z odroczonym obowiązkiem szkolnym	259	235	231

wg SIO na 30 września

SZKOŁY PODSTAWOWE

Po przekształceniu szkół dokonanym na podstawie przepisów wprowadzających ustawę Prawo oświatowe dwie szkoły podstawowe działają jako samodzielne jednostki systemu oświaty, a dwie w zespołach z przedszkolami.

W mieście Limanowa nie działają szkoły podstawowe prowadzone przez inne podmioty niż samorząd.

Wg stanu na 30 września 2021 r. do szkół podstawowych uczęszczało 1958 uczniów.

INFORMACJA O SZKOŁACH PODSTAWOWYCH W LATACH 2019/2020 - 2021/2022

		2019/2020	2020/2021	2021/2022
Liczba szkół podstawowych	Ogółem, z tego:	4	4	4
	działających w zespołach	2	2	2
	Samodzielnych	2	2	2
Liczba uczniów szkół podstawowych	Ogółem, z tego:	1967	1971	1958
	działających w zespołach	751	766	765
	Samodzielnych	1216	1205	1193
Liczba oddziałów szkół podstawowych	Ogółem, z tego:	90	89	89
	działających w zespołach	37	37	37
	Samodzielnych	53	52	52
Średnia liczba uczniów szkół podstawowych na oddział	Ogółem, z tego:	21,86	22,15	21,97
	działających w zespołach	20,30	20,70	20,68
	samodzielnych	22,94	23,17	22,94
Liczba uczniów rozpoczynających naukę w klasach pierwszych szkół podstawowych	Ogółem, z tego:	233	212	209
	działających w zespołach	74	102	80
	samodzielnych	159	110	129
Liczba szkół prowadzących świetlice	Ogółem, z tego:	4	4	4
	działających w zespołach szkół	2	2	2
	Samodzielnych	2	2	2
Liczba klas integracyjnych	Ogółem, z tego:	4	3	3
	działających w zespołach szkół	2	2	2

w szkołach podstawowych	Samodzielnych	2	1	1
wg SIO na 30 września				

KSZTAŁCENIE SPECJALNE

Wg stanu na 30 września 2021 r. do szkół podstawowych, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, do publicznych i niepublicznych przedszkoli uczęszczało łącznie 58 dzieci i uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (z uwzględnieniem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, uczestniczących w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych).

LICZBA UCZNIÓW OBJĘTYCH KSZTAŁCENIEM SPECJALNYM W SZKOŁACH I PRZEDSZKOLACH PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH W LATACH 2019/2020-2021/2022

		2019/2020	2020/2021	2021/2022
Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1	ogółem, z tego	10	8	12
	szkoła podstawowa	9	7	11
	przedszkole	1		1
	oddziały przedszkolne	0	1	0
Szkoła Podstawowa Nr 2	ogółem, z tego	7	4	6
	szkoła podstawowa	7	4	6
	oddziały przedszkolne	0	0	0
Szkoła Podstawowa Nr 3	ogółem, z tego	19	16	13
	szkoła podstawowa	18	15	13
	oddziały przedszkolne	1	1	0
Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 4	ogółem, z tego	11	15	15
	szkoła podstawowa	11	15	14
	przedszkole	0	0	1
Miejskie przedszkole Nr 1		2	1	0
Miejskie Przedszkole Nr 2		0	1	0
przedszkola niepubliczne		15	15	12
OGÓŁEM we wszystkich placówkach		64	60	58

Wg SIO na 30 września

W okresie od 1 października do 31 grudnia 2021 r. w szkołach podstawowych liczba uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego zwiększyła się do 49 uczniów, a w przedszkolach miejskich do 3 uczniów. Łącznie wg stanu na 31 grudnia 2021 r. w szkołach podstawowych, przedszkolach publicznych i przedszkolach niepublicznych kształceniem specjalnym objętych było 64 uczniów.

Wg stanu na 30 września 2021 r. w szkołach podstawowych, publicznych i niepublicznych przedszkolach wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka objętych było 28 dzieci.

LICZBA DZIECI OBJĘTYCH WCZESNYM WSPOMAGANIEM ROZWOJU DZIECKA W SZKOŁACH I PRZEDSZKOLACH PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH W LATACH 2019/2020-2021/2022

		2019/2020	2020/2021	2021/2022
	ogółem, z tego	43	35	28
Liczba dzieci	Szkolno-Przedszkolny Nr 1	3	3	3
	Szkoła Podstawowa Nr 2	1	0	0
	Szkoła Podstawowa Nr 3	6	2	0
	Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 4	0	0	1
	Miejskie przedszkole Nr 1	1	2	1
	Miejskie Przedszkole Nr 2	2	1	0
	przedszkola niepubliczne	30	27	23

wg SIO na 30 września

W okresie od 1 października do 31 grudnia 2021 liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju nie uległa zmianie w stosunku do stanu na 30 września.

Wg stanu na 31 grudnia 2021 r. w szkołach podstawowych nauczaniem indywidualnym objętych było 8 uczniów. Zindywidualizowaną ścieżkę kształcenia realizowało 7 uczniów.

EGZAMIN NA ZAKOŃCZENIE KLASY ÓSMEJ

Egzamin na zakończenie klasy ósmej został przeprowadzony od 25 do 27 maja 2021 r. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych lub zdrowotnych nie przystąpili do niego w powyższym terminie, napisali egzamin w terminie dodatkowym 16, 17 i 18 czerwca 2021 r.

Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany w formie pisemnej. Każdy ósmoklasista przystąpił do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj.

- 1) języka polskiego
- 2) matematyki
- 3) języka obcego nowożytnego.

W szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Limanowa do egzaminu przystąpiło 213 uczniów. Wszyscy uczniowie obowiązkowo zdawali język polski i matematykę oraz wybrany język nowożytny. Uczniowie szkół limanowskich w przeważającej części wybrali język angielski tylko 5 uczniów zdecydowało się przystąpić do egzaminu z języka niemieckiego.

W poniższych tabelach przedstawiono średnie wyniki szkół z poszczególnych części egzaminu.

ŚREDNIE WYNIKI SZKÓŁ Z JĘZYKA POLSKIEGO I MATEMATYKI

placówka	liczba zdających	średni wynik ucznia w procentach	
		język polski	matematyka
Szkoła Podstawowa Nr 1	49	71	56

Szkoła Podstawowa Nr 2	53	71	57
Szkoła Podstawowa Nr 3	85	63	54
Szkoła Podstawowa Nr 4	26	61	52

ŚREDNIE WYNIKI Z JĘZYKÓW NOWOŻYTNYCH POZIOM PODSTAWOWY

placówka	liczba zdających	Język angielski średni wynik ucznia w procentach	liczba zdających język niemiecki
Szkoła Podstawowa Nr 1	47	71	2
Szkoła Podstawowa Nr 2	49	76	
Szkoła Podstawowa Nr 3	85	63	3
Szkoła Podstawowa Nr 4	26	63	

Średnie wyniki ustalone dla Miasta Limanowa z poszczególnych części egzaminu na zakończenie klasy ósmej w porównaniu do średnich wyników Powiatu Limanowskiego, Województwa Małopolskiego i Polski przedstawiają poniżej zamieszczone tabele.

ŚREDNIE WYNIKI Z JĘZYKA POLSKIEGO I MATEMATYKI

placówka	średni wynik w procentach	
	język polski	matematyka
Miasto Limanowa	67	55
Powiat Limanowski	64	48
Województwo Małopolskie	64	52
Polska	60	47

ŚREDNIE WYNIKI Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO POZIOM PODSTAWOWY

placówka	Język angielski średni wynik ucznia w procentach
Miasto Limanowa	68
Powiat Limanowski	60
Województwo Małopolskie	69
Polska	66

Wyniki szkół z egzaminu ośmioklasisty w roku 2021 w skali staninowej z poszczególnych przedmiotów tj. z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego przedstawione zostały w tabeli poniżej. Do egzaminu z języka niemieckiego przystąpiło 2 uczniów ze Szkoły Podstawowej Nr 1 i 3 uczniów ze Szkoły Podstawowej Nr 3. Dla szkół w których liczba uczniów zdających dany język nowożytny nie przekracza 5 nie ustala się staninu szkoły.

SP	język polski	matematyka	język angielski
SP Nr 1	8	7	6
SP Nr 2	8	7	7
SP Nr 3	6	7	5
SP Nr 4	5	6	5

9	wynik najwyższy
8	wynik bardzo wysoki
7	wynik wysoki
6	wynik wyżej średni
5	wynik średni
4	wynik niżej średni
3	wynik niski
2	wynik bardzo niski
1	wynik najniższy

WYDATKI NA OŚWIATĘ I EDUKACYJNĄ OPIEKĘ WYCHOWAWCZĄ

W roku 2021 wydatki na oświatę i edukacyjną opiekę wychowawczą wyniosły 29 463 166,19 zł i obejmowały wydatki samorządowych jednostek systemu oświaty, wydatki związane z udzielaniem dotacji dotacje dla niepublicznych przedszkoli, wydatki z tytułu dokonywanych zwrotów innym gminom kosztów udzielenia dotacji dla niepublicznych przedszkoli za dzieci zamieszkałe na terenie Miasta Limanowa, uczęszczające do niepublicznych przedszkoli na terenie innych gmin, wydatki z tytułu dokonywanych zwrotów innym gminom kosztów wychowania przedszkolnego za dzieci zamieszkałe na terenie Miasta Limanowa a uczęszczające do publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych na terenie innych gmin, wydatki związane z dowozem uczniów niepełnosprawnych do szkół, wydatki związane z udzielaniem pomocy materialnej, stypendiów i nagród dla uczniów, wydatki związane z obsługą finansową i kadrowo-płacową jednostek systemu oświaty, wydatki związane ze sprzątnięciem szkół podstawowych, wydatki na zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów oraz na zakup wyposażenia w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

WYDATKI NA OŚWIATĘ I EDUKACYJNĄ OPIEKĘ WYCHOWAWCZĄ W LATACH 2019-2021

Rodzaj wydatku	2019	2020	2021
wydatki ogółem, z tego	27 783 663,13	28 148 697,27	29 463 166,19
przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych ogółem	6 765 344,43	7 054 296,66	7 779 180,13
szkoły podstawowe i gimnazja*	16 201 012,30	16 282 093,21	16 093 277,62
kształcenie specjalne w szkołach podstawowych i gimnazjach*	1 415 039,21	1 410 793,05	1 663 492,42
kształcenie specjalne w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych	622 739,47	685 415,54	658 534,37
wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	239 328,23	245 263,54	203 002,10
stołówki szkolne i przedszkolne	1 124 629,40	791 741,16	40 008,71
dokształcanie nauczycieli	62 065,32	47 180,88	44 006,88
światlice szkolne	778 483,53	770 718,18	912 505,00
dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół	19 627,70	31 025,15	66 579,88
Zakup podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych		213 431,47	261 415,21
Pomoc materialna dla uczniów	62 451,98	50 728,36	44 118,69
Stypendia i nagrody za wyniki w nauce	600	0	1 340,00
Program Laboratoria Przyszłości			323 524,93
Pozostała działalność na rzecz szkół	47 432,12	34 073,05	30 220,02
Obsługa jednostek oświaty	544 909,44	531 919,02	400 909,52
Sprzątanie szkół podstawowych			941 049,71

*Gimnazja funkcjonowały do 31.08.2019 r.

W ramach wydatków poniesionych w roku 2021 na realizację zadań z zakresu oświaty i edukacyjnej opieki wychowawczej wydatki oświatowych jednostek budżetowych wyniosły 25 210 282,67 zł. Od 1 września 2019 r. Centrum Utrzymania Obiektów Miejskich w Limanowej przejęło do realizacji zadanie związane z wykonywaniem prac konserwatorskich w obiektach oświatowych a od 1 sierpnia 2020 r. zadanie związane ze sprzątnięciem szkół. Również od 1 sierpnia 2020 r. stołówki w szkołach i przedszkolach przejął do prowadzenia Limanowski Dom Kultury.

W związku z powyższym wydatki jednostek oświatowych w roku 2021 nie obejmują wynagrodzeń konserwatorów, wynagrodzeń sprzątaczek i pracowników kuchni, poza wydatkami związanymi z wypłatą rocznego dodatkowego wynagrodzenia tych pracowników za rok 2020 wypłaconych w 2021 r.

WYDATKI OŚWIATOWYCH JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH W LATACH 2019-2021

Jednostka	2019	2020	2021
Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1	6 079 387,31	5 959 182,72	6 384 959,97
Szkoła Podstawowa Nr 2	4 338 672,31	4 418 316,66	4 280 355,34
Szkoła Podstawowa Nr 3	6 891 999,50	7 033 104,67	6 967 840,72
Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 4	4 107 272,83	4 076 701,34	4 219 421,51
Miejskie przedszkole Nr 1	2 017 445,85	1 918 364,67	1 830 862,94
Miejskie Przedszkole Nr 2	1 409 450,50	1 440 365,20	1 526 842,19
Razem	24 844 228,30	24 846 535,26	25 210 282,67

DOTACJE DLA PRZEDSZKOLI NIEPUBLICZNYCH ,WYDATKI ZWIĄZANE ZE ZWROTEM KOSZTÓW UDZIELONYCH DOTACJI DLA NIEPUBLICZNYCH PRZEDSZKOLI PRZEZ INNE GMINY NA DZIECI ZAMIESZKAŁE NA TERENIE MIASTA LIMANOWA, WYDATKI ZWIĄZANE ZE ZWROTEM KOSZTÓW WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO ZA DZIECI ZAMIESZKAŁE NA TERENIE MIASTA LIMANOWA UCZĘSZCZAJĄCE DO PUBLICZNYCH PRZEDSZKOLI NA TERENIE INNYCH GMIN W LATACH 2019-2021

Rodzaj wydatku	2019	2020	2021
dotacje dla przedszkoli niepublicznych na dzieci pełnosprawne	1 651 735,02	1 658 979,36	1 883 415,72
dotacje dla przedszkoli niepublicznych na dzieci niepełnosprawne	437 223,68	596 230,85	613 738,60
dotacje dla przedszkoli niepublicznych na dzieci objęte wwrđ	167 086,60	163 682,09	158 564,30
zwroty za dzieci zamieszkałe na terenie Miasta Limanowa uczęszczające do niepublicznych przedszkoli na terenie innych gmin	95 491,58	90 515,09	106 421,46
zwroty za dzieci zamieszkałe na terenie Miasta Limanowa uczęszczające do publicznych przedszkoli na terenie innych gmin	5 197,76	2 217,81	1 891,68
zwroty za dzieci zamieszkałe na terenie Miasta Limanowa uczęszczające do publicznych oddziałów przedszkolnych i punktów przedszkolnych na terenie innych gmin	10 140,01	13 402,32	2 044,68
Razem:	2 366 874,65	2 525 027,52	1 766 076,44

SUBWENCJA OŚWIATOWA I DOTACJA PRZEDSZKOLNA

	2019	2020	2021
subwencja oświatowa wraz z kwotą dodatkową	kwota 16 947 717,00	16 570 049,00	16 850 111,00
finansowy standard A na ucznia	5 568,5657	5917,8938	6069,377
wskaźnik korygujący Di	1,0404116300	1,0480745390	1,0513303896
statystyczna liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów*	2 120,6745	1967	1971
uczniowie przeliczeniowi	2206,374413244	2061,562618213	2 072,172197902
dotacja przedszkolna	kwota 940 010,00	938 702,81	928 201,00
liczba dzieci w wieku 3-5 lat objętych dotacją	666	631	666
Razem subwencja i dotacja przedszkolna	17 887 727,00	17 508 751,81	17 722 662,00

Dane wg. metryczki subwencji oświatowej na dany rok kalendarzowy

*Gimnazja funkcjonowały do 31.08.2019 r.

Część oświatowa subwencji ogólnej w roku 2021 dla Miasta Limanowa wg. metryczki wyniosła 16 794 461 zł. W trakcie roku budżetowego ze środków rezerwy oświatowej subwencji ogólnej Miasto Limanowa otrzymało dodatkową kwotę subwencji w wysokości 55 650 zł. z przeznaczeniem na finansowanie zajęć wspomagających uczniów w

opanowaniu i utrwalaniu wiadomości i umiejętności z wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Łącznie w 2021 r. Miasto Limanowa otrzymało subwencje oświatową w kwocie 16 850 111 zł.

Subwencja oświatowa na dany rok naliczana jest wg. liczby uczniów wykazanych w Systemie Informacji Oświatowej na dzień 30 września poprzedniego roku kalendarzowego i obejmuje uczniów szkół podstawowych i gimnazjów* oraz na dzieci 6-letnie objęte obowiązkiem rocznego przygotowania przedszkolnego i dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w publicznych i niepublicznych przedszkolach oraz w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i na dzieci w publicznych i niepublicznych przedszkolach oraz w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych posiadające opinie o wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka. Dodatkowa kwota subwencji naliczana była wg. liczby oddziałów klas IV-VIII.

SUBWENCJA OŚWIATOWA DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH, ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH, PRZEDSZKOLI MIEJSKICH I PRZEDSZKOLI NIEPUBLICZNYCH.

SUBWENCJA OŚWIATOWA NA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W TYM NA UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH ORZECZENIE O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO					
Szkoła Podstawowa Nr 1	Szkoła Podstawowa Nr 2	Szkoła Podstawowa Nr 3	Szkoła Podstawowa Nr 4		Razem
3 636 270,00	3 213 438,00	5 642 195,00	2 443 669,00		14 935 572,00
14 700,00	12 600,00	21 000,00	7 350,00		55 650,00
3 650 970,00	3 226 038,00	5 663 195,00	2 451 019,00		14 991 222,00
SUBWENCJA NA DZIECI 6-LETNIE W ODDZIAŁACH PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH I DZIECI POSIADAJĄCE ORZECZENIE O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO I OPINIE O WCZESNYM WSPOMAGANIU ROZWOJU DZIECKA					
Oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej Nr 1	Oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej Nr 2	Oddziały przedszkolne w Szkole Podstawowej Nr 3			Razem
230 224,00	84 228,00	116 515,00			430 967,00
SUBWENCJA NA DZIECI 6-LETNIE W PRZEDSZKOLACH I DZIECI POSIADAJĄCE ORZECZENIE O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO I OPINIE O WCZESNYM WSPOMAGANIU ROZWOJU DZIECKA					
Miejskie Przedszkole Nr 1	Miejskie Przedszkole Nr 2	Miejskie Przedszkole Nr 3	Miejskie Przedszkole Nr 4	przedszkola niepubliczne	Razem
249 366,00	205 721,00	25 077,00	110 071,00	837 687,00	1 427 922,00
RAZEM SUBWENCJA OŚWIATOWA W ROKU 2021 DLA MIASTA LIMANOWA					16 850 111,00

Dotacja z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu wychowania przedszkolnego na dzieci w wieku 3-5 lat wyniosła 928 201 zł. Dotacja przedszkolna udzielana jest na dzieci w wieku do 5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w publicznych i niepublicznych przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, wg. liczby dzieci wykazanych w Systemie Informacji Oświatowej na dzień 30 września poprzedniego roku kalendarzowego.

DOTACJA Z BUDŻETU PAŃSTWA NA WYPOSAŻENIE SZKÓŁ W PODRĘCZNIKI MATERIAŁY EDUKACYJNE I MATERIAŁY ĆWICZENIOWE W LATACH 2019-2021

	2019	2020	2021
dotacja z budżetu państwa na wyposażenie szkół w podręczniki materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe	158 375,96	213 431,47	261 415,21

ŻŁOBKI

Na koniec 2021 roku w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych zarejestrowanych było w mieście Limanowa pięć żłobków niepublicznych dysponujących 223 miejscami oraz jeden żłobek sprowadzony przez Miasto Limanowa dysponujący 116 miejscami dla dzieci do lat 3.

INFORMACJA O ŻŁOBKACH W LATACH 2019-2021

	2019	2020	2021
Liczba żłobków ogółem, z tego:	4	5	6
samorządowe	1	1	1
niepubliczne niesamorządowe	3	4	5
Liczba miejsc w żłobkach ogółem, z tego:	232	295	339
samorządowe	116	116	116
niepubliczne niesamorządowe	116	179	223

W 2021 roku wydatki na realizację zadań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 wyniosły 1 444 096,80 zł.

WYDATKI NA REALIZACJE ZADAŃ Z ZAKRESU OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 W LATACH 2019-2021

	2019	2020	2021
Wydatki ogółem	1 319 289,09	1 301 578,23	1 444 096,80

I. Promocja, kultura, sport i turystyka

Na działania w zakresie promocji miasta w 2021 r. składały się m.in.:

- Promocja wewnętrzna – skierowana do mieszkańców. Jej celem było kształtowanie pozytywnego wizerunku miasta, jako miejsca przyjaznego o wielu walorach, w którym warto mieszkać i do którego warto wrócić.
- Promocja zewnętrzna - miasta, której odbiorcami były głównie osoby utrzymujące sporadyczny kontakt.

Działania promocyjne podejmowane były głównie za pomocą Internetu, za pośrednictwem strony internetowej Miasta Limanowa, fanpage Miasta Limanowa na Facebooka oraz urzędowego boxa na portalu informacyjnym limanowa.in.

W kwietniu 2021 roku uruchomiona została nowa strona internetowa Miasta Limanowa z podziałem na określone działy tematyczne, zawierająca bieżące informacje dotyczące zadań inwestycyjnych, przedsięwzięć kulturalnych, turystycznych, sportowych oraz aktualizowany na bieżąco kalendarz wydarzeń miejskich.

W ramach działań promocyjnych w 2021 roku wydano 4 numery bezpłatnej gazetki promocyjnej „Informator Miejski,” w każdorazowym nakładzie 3000 egzemplarzy, która trafiła do mieszkańców miasta.

Z uwagi na trwającą jeszcze w 2021 roku pandemię zrezygnowano z organizacji większości dużych miejskich wydarzeń, które gromadziłyby dużą liczbę osób w jednym miejscu, narażając mieszkańców na utratę zdrowia. Zadania z zakresu kultury zrealizowane w 2021 roku w ścisłym reżimie sanitarnym to głównie organizacja świąt państwowych:

- obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja
- obchody Narodowego Święta Niepodległości
- obchody 107. rocznica Bitwy pod Limanową, które udało się zorganizować z udziałem gośćmi z Węgier.

Imprezy ogólnomiejskie - kulturalne, sportowe i turystyczne, które udało się zrealizować lub wesprzeć ich realizację w 2021 roku:

- Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych
- Koncert z okazji Dnia Kobiet
- Wakacyjna akcja „Lato z przewodnikiem”
- Piknik wojskowy
- 23. Wyścig kolarski „Memoriał Henryka Łasaka”

Współorganizatorzy oraz partnerzy wyżej wymienionych imprez i wydarzeń, to m. in.:

- limanowskie placówki oświatowe
- szkoły ponadpodstawowe
- Miejska Biblioteka Publiczna w Limanowej
- Limanowski Dom Kultury
- Muzeum Regionalne Ziemi Limanowskiej
- Sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej w *Limanowej*
- Ochotnicze Straże Pożarne Limanowa i Łososina Górna
- Limanowskie Stowarzyszenie Historii Ożywionej Jabłonec 1914
- Związek Strzelecki „Strzelec” w Limanowej
- Kuby i stowarzyszenia sportowe, prowadzące działalność na terenie Limanowej.

W 2021 Burmistrz Miasta objął Honorowym Patronatem 13 przedsięwzięć kulturalnych, sportowych i turystycznych.

LIMANOWSKI DOM KULTURY

Limanowski Dom Kultury to największa instytucja kulturalna w powiecie limanowskim. Siedziba instytucji mieści się w Limanowej, przy ul. Bronisława Czecha 4.

W roku 2021, mimo wciąż panującej epidemii Covid-19 oraz czterech miesięcy, kiedy to instytucja była zamknięta, Limanowski Dom Kultury zorganizował wiele ciekawych i atrakcyjnych wydarzeń, w których uczestniczyli zarówno mieszkańcy Limanowej jak i okolicznych miejscowości.

Część wydarzeń udało się zorganizować online, a także w trakcie krótkiego okresu zniesienia obostrzeń w lutym 2021 roku. Od końca maja 2021 r. jednostka działała stacjonarnie, chociaż z licznymi ograniczeniami i obostrzeniami.

W styczniu 2021 roku miał miejsce koncert kolęd i pastorałek „Hej kolęda!” w wykonaniu Orkiestry Dętej „Echo Podhala”, który miał charakter online, i który można cały czas obejrzeć na oficjalnym kanale Youtube LDK. Przy Limanowskim Domu Kultury mieścił się również Sztab 29. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, podczas którego udało się zebrać 42 395,14 zł. Koncert z tej okazji odbył się bez udziału publiczności i był transmitowany przez oficjalne kanały informacyjne LDK.

12 lutego nastąpiło ponowne zniesienie części obostrzeń związanych z pandemią Covid-19. Dzięki temu na scenie w Sali widowiskowej LDK

mogła odbyć się premiera spektaklu „Kandydatki na żonę” w wykonaniu Teatru „Co się stało?!” działającego przy Limanowskim Domu Kultury z udziałem publiczności. W marcu miał miejsce koncert z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, koncert z okazji Dnia Kobiet w wykonaniu Łukasza Jemioły, a także Przedwiośnie Małych Form Teatralnych. W międzyczasie odbyła się pierwsza edycja konkursu plastycznego „Kreatywna Pisanka”, skierowanego do dzieci z przedszkoli miejskich i gminnych. Piękne, kolorowe, przestrzenne pisanki stanowiły dodatkowy wystrój kościołów w Limanowej i okolicznych miejscowościach w okresie Świąt Wielkanocnych. Niestety, od 20 marca, z powodu wprowadzenia kolejnego lockdownu, jednostka była zamknięta do końca maja 2021 roku.

W okresie ponownego zamknięcia instytucji dla publiczności, udało się zorganizować Dziecięcą Triadę Artystyczną w formule online, a także nagrać montaż słowno-muzyczny z okazji Święta uchwalenia Konstytucji 3 Maja, w którym to nagraniu wzięły udział zespoły działające przy LDK. Zaraz po zniesieniu obostrzeń, w maju ubiegłego roku, zrealizowaliśmy wspólnie z Teatrem Migro z Krakowa, spektakl uliczny na rynku w Limanowej, a w ostatnią niedzielę maja świętowaliśmy na Sali widowiskowej LDK Dzień Dziecka.

Okres wakacyjny był niezwykle intensywny. Limanowski Dom Kultury zorganizował w tym czasie cykl warsztatów dla dzieci i młodzieży, liczne koncerty takie jak recital fortepianowy Joanny Sochackiej, koncert chóru kameralnego Sofia z Kijowa, cykl koncertów Taras Kultury, spektakle teatralne dla dzieci, a całość zwieńczył spektakl uliczny „Ślepcy” wystawiony na limanowskim rynku, zorganizowany wspólnie z Teatrem KTO z Krakowa. W trakcie wakacji gościliśmy także młodzież z Sanoka i Połtawy, którzy brali udział w programie unijnym Erasmus+ - projekt pt. „Czas na folklor”.

We wrześniu Limanowski Dom Kultury wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Limanowej, Miejską Biblioteką Publiczną w Limanowej oraz Biblioteką Pedagogiczną w Nowym Sączu Filia w Limanowej zorganizował dziesiątą odsłonę Narodowego Czytania, w trakcie którego wzięto na warsztat "Moralność Pani Dulskiej" Gabrieli Zapolskiej. Instytucja była również organizatorem VIII Festiwalu Kultury Beskidu Wyspowego "Beskidzkie Rytmy i Smaki", organizowanego w ramach projektu Odkryj Beskid Wyspowy 2021 – niezapomniane uroki „Beskidzkich Wysp”, a także X Festiwalu Zespołów Regionalnych Beskidu Wyspowego "Beskidzka Podkowiecka".

Po trzech latach nieobecności, na scenę w Sali widowiskowej powrócił festiwal folklorystyczny Limanowska „Słaza”. W wydarzeniu ponownie wzięło udział ponad 800 wykonawców z całego powiatu limanowskiego, a zwieńczeniem festiwalu była uroczystość oficjalnego otwarcia Limanowskiego Domu Kultury po przebudowie. Ostatnie dwa miesiące 2021 roku obfitowały w liczne koncerty i spektakle teatralne: koncert CeZika i Nutkosfery, koncert zespołu „Redford”, koncert zespołu Hack,

wieczór kolędowy z Łukaszem Jemiołą, teatryki dla dzieci w ramach cyklu Bajkowa Niedziela. W okresie przedświątecznym miał miejsce również II konkurs plastyczny na Świąteczną bombkę bożonarodzeniową.

W roku 2021, Limanowski Dom Kultury był również miejscem zorganizowania wielu wydarzeń zewnętrznych takich jak: koncert Eleni, stand-up Piotra Bałtroczyka, spektakl „Kłamstwo”, balet „Dziadek do orzechów”. Jednostka w ciągu współpracowała także z wieloma innymi organizacjami i osobami przy organizacji wydarzeń takich jak: konferencja naukowa połączona z uroczystym otwarciem wystawy w Miejskiej Galerii Sztuki, działającej przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Limanowej pod tytułem „Nowa Ziemia – Stare Niebo. Ocalić od zapomnienia. Powiązania Męciny z Lipkami”, wystawa „Honwedzi i Huzarzy na Polskiej Ziemi. Polowe i Inne Historie 1914 -1915”, „Pierwsze Limanowskie Targi Żywności” zorganizowane wspólnie ze Stowarzyszeniem Kulturalno-Oświatowym Ziemia Limanowska, „Wyprzedź raka mammografią – Profilaktyka Raka Piersi” - spotkanie informacyjne zorganizowane wspólnie ze Szpitalem Uniwersyteckim w Krakowie i Krakowskim Towarzystwem Amazonki.

W roku 2021 Limanowski Dom Kultury pozyskał dofinansowanie z MKDniS na organizację 47. Festiwalu Folklorystycznego Limanowska „Słaza” w kwocie 20 tys. złotych. Ponadto Orkiestra Dęta „Echo Podhala” została doposażona w instrumenty i akcesoria muzyczne dzięki otrzymanemu przez Stowarzyszenie Przyjaciół Limanowian wsparciu finansowemu w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w dziedzinie kultury w 2021 roku pn. „Małopolskie Orkiestry Dęte 2021”.

Do stałej działalności kulturalnej Limanowskiego Domu Kultury w roku 2021 należy zaliczyć organizację warsztatów oraz spotkań dla dzieci i młodzieży, seniorów, w tym warsztatów plastyczno-technicznych, ceramicznych, muzyczno-wokalnych, teatralnych, robotyki, edukacyjnych, sztuk plastycznych, gitarowych. Przy LDK zaczęło również ponownie działać kółko szachowe, którego zwieńczeniem były dwa turnieje szachowe zorganizowane przez Limanowski Dom Kultury we współpracy z Klubem Sportowym LKS Płomień sekcja szachowa.

Przy Limanowskim Domu Kultury działają także zespoły: Zespół Regionalny „Limanowianie”, Orkiestra Dęta „Echo Podhala”, Limanowska Orkiestra Kameralna oraz Teatr „Co się stało?!”. Limanowska Orkiestra Kameralna wzięła udział w I Międzynarodowym Konkursie Muzyki Kameralnej KraCamera 2021, który odbył się w formule on-line, a także wzięła udział w nagraniu do koncertu z okazji święta Konstytucji 3 Maja. Zespół Regionalny „Limanowianie” wzięł udział w 38. Konkursie Muzyk, Instrumentalistów, Śpiewaków Ludowych i Drużbów Weselnych „DRUZBACKA” w formule online, w X Festiwalu Zespołów Regionalnych Beskidu Wyspowego „BESKIDZKA PODKÓWECKA”, w 47. Festiwalu

Folklorystycznym Limanowska „Słaza”, wystąpił w trakcie koncertu podsumowującego realizację projektu pt. „Czas na folklor”, podczas 58. Tygodnia Kultury Beskidzkiej 2021 w Żywcu oraz w trakcie VIII Festiwalu Kultury Beskidu Wyspowego „Beskidzkie Rytmy i Smaki”. We wrześniu promował kulturę Lachów Limanowskich nad morzem, w Łebie, a w grudniu zaprezentowali się w ramach wydarzenia „Kolędowanie z Teatrem KTO w Galerii Kazimierz”, oraz wzięli udział w nagraniach do świątecznego odcinka programu telewizyjnego „Ziarno” TVP. Orkiestra Dęta „Echo Podhala” uświetniała obchody patriotyczne na terenie miasta Limanowa, m.in. Narodowy Dzień Żołnierzy Wyklętych, wzięła udział w nagraniach do koncertu kolęd i koncertu z okazji święta Konstytucji 3 Maja. Teatr „Co się stało?!” od początku roku intensywnie pracował nad nową premierą – „Kandydatkami na żonę” – którą udało się wystawić w lutym 2021 roku, z udziałem publiczności. Spektakl został wystawiony ponownie podczas Przedwiośnia Małych Form Teatralnych. W kwietniu ubiegłego roku, w wyniku tragicznego zdarzenia, zmarł kierownik zespołu Marcin Król i opiekę nad teatrem przejął jego twórca Janusz Michalik. We wrześniu aktorzy teatru wzięli udział w Narodowym Czytaniu, a na scenie została wystawiona „Moralność Pani Dulskiej”, którą uhonorowano pamięć śp. Marcina Króla. W październiku teatr wzięła udział w 25. Jesiennym Festiwalu Teatralnym w Starym Sączu.

W kwietniu 2021 roku do życia powołano nową formację muzyczną w LDK – Chór LimaNovum pod kierunkiem dyrygenta Ivana Vrublevskyiego. Koncert inauguracyjny miał miejsce 27 czerwca na Sali widowiskowej LDK. Od początku swego istnienia zespół wzięła udział w nagraniach do koncertu z okazji święta Konstytucji 3 Maja, wystąpili podczas X Przeglądu Chórów – Kłodzkie Śpiewania Wrześniowe, w Sanktuarium Wambierzyckiej Królowej Rodzin i Patronki Ziemi Kłodzkiej w Wambierzycach, w Parafii Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny w Grabnie, podczas XIV Zagórzańskich Spotkań Chórów „Laudate Dominum” w Mszanie Dolnej, a także wzięła udział w warsztatach wokalnych z udziałem Ilony Szczepańskiej oraz Jacka Ozimkowskiego i w eliminacjach rejonowych do 28. Międzynarodowego Festiwalu Kolęd i Pastorałek im. ks. Kazimierza Szwarlika w Będzinie. Chór wystąpił także w Limanowskim Domu Kultury podczas koncertu kolęd „Radość dziś nastąpiła”, a dzięki pozyskanemu przez Stowarzyszenie Przyjaciół Limanowian dofinansowaniu ze środków Województwa Małopolskiego w ramach konkursu Małopolskie Chóry - Małopolska Rozśpiewana, udało się zakupić dla chóru 15 garniturów koncertowych.

Kino Klaps – działalność w 2021 roku

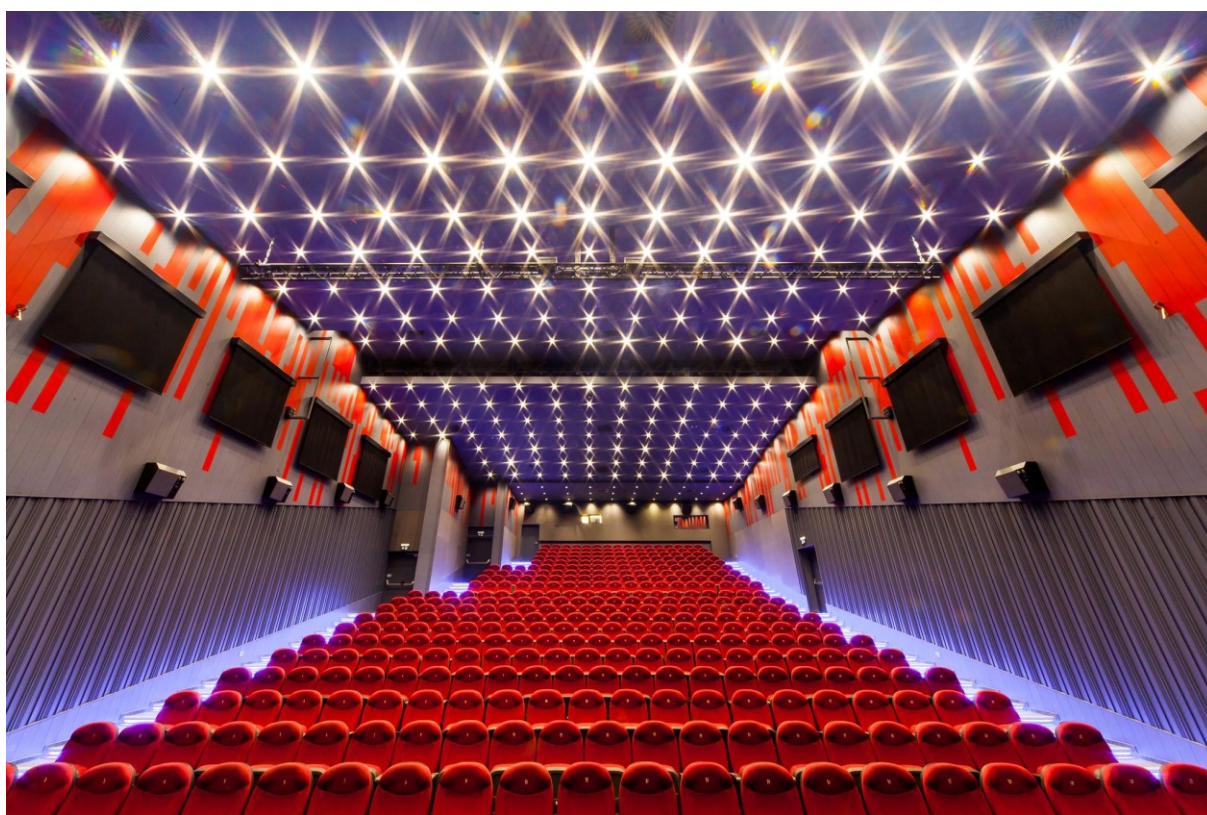
W 2021 roku kino Klaps w Limanowej, z powodu pandemii Covid-19 działało przez osiem miesięcy.

Otwarcie kina po trzech latach działania w siedzibie tymczasowej, miało miejsce 13 lutego. W weekend otwarcia oprócz seansów filmowych, na widzów czekały dodatkowe atrakcje, takie jak losowanie nagród oraz wystawa historii limanowskiego kina. Od 20 marca do 27 maja, kino

musiało zostać ponownie zamknięte z uwagi na wprowadzenie kolejnego lockdownu. Kino w ubiegłym roku odwiedziło 35 975 widzów. Zagranych zostało 130 filmów. W roku 2021 w naszym kinie odbyło się 125 seansów grupowych, dopołudniowych. Nasze kino odwiedzili uczniowie z kilkudziesięciu różnych placówek oświatowo-wychowawczych z terenu całego powiatu limanowskiego oraz spoza niego, a także członkowie stowarzyszeń niepełnosprawnych czy seniorów.

Oprócz stałej działalności kina, miały miejsce również wydarzenia kinowe, takie jak Kino Konesera czyli comiesięczne pokazy filmów z gatunku kina artystycznego, niszowego oraz Kino Seniora, czyli pokazy filmów skierowanych do najstarszej grupy widzów w specjalnych, promocyjnych cenach.

W limanowskim kinie odbywały się również pokazy specjalne takie jak retransmisje baletów, koncertów (jak koncerty Andre Rieu) czy filmy dokumentalne z cyklu ART BEATS – THE BEST OF.

Filmem, który w 2021 roku uzyskał największą widownię był „Spider-Man: Bez drogi do domu”. Ponadto dużą popularnością cieszyły się filmy rodzinne i animacje – „Psi Patrol: Film”, a także filmy polskie oraz o tematyce religijnej takie jak „Fatima” czy „Wyszyński. Zemsta czy przebaczenie”.

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

Do podstawowych, określonych statutem, zadań Miejskiej Biblioteki Publicznej w Limanowej należą gromadzenie, opracowanie, udostępnianie materiałów bibliotecznych i informacji, a także popularyzacja książki, wiedzy i czytelnictwa, zaspakajanie potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa. Miejska Biblioteka Publiczna na realizację wyżej wymienionych zadań otrzymuje dotację od Organizatora. Realizację planu budżetowego i podstawowej działalności za rok 2021 przedstawiają poszczególne punkty niniejszego sprawozdania:

Budżet i jego wykonanie:

- Przychody

W roku 2021 MBP w Limanowej otrzymała dotację z Urzędu Miasta Limanowa na realizację działalności statutowej w wysokości **769.000,00 zł.**

Rada Powiatu Limanowskiego, działając na podstawie porozumienia w sprawie powierzenia MBP w Limanowej wykonywania zadań biblioteki publicznej dla Powiatu Limanowskiego zawartego pomiędzy Zarządem Powiatu Limanowskiego a Burmistrzem Miasta Limanowa, przyznała w roku 2021 kwotę **99.525,00 zł.** Kwota ta jest częścią składową całej dotacji.

Dochody własne w roku 2021 wyniosły **388.571,50 zł.** Uzyskano je głównie z:

- refaktury dla Biblioteki Pedagogicznej	11.870,81
- opłat za usługi kserograficzne oraz korzystanie z drukarki	48,79
- ze sprzedaży książek	1.401,44
- zwrotu kosztów upomnień	576,26
▪ przychody finansowe	55,21
▪ wynagrodzenie za terminową zapłatę podatku PIT	71,00
▪ środki ze sprzedaży publikacji udostępnione przez Miasto Limanowa	517,16
▪ rozliczenie międzyokresowe przychodów – pokrycie amortyzacji	374.030,80

W formie neodpłatnego przekazania Biblioteka pozyskała **3.434,28** w tym:

- książki o łącznej wartości	2.234,28
- przedmioty nietrwałe – ich wartość	1.200,00

Granty, projekty, dofinansowania – 70 259,48 zł w szczególności:

Dzięki staraniom Dyrektora MBP w roku 2021 pozyskano środki w kwocie **10.000,00 zł** za reklamę wizualną od Banku Spółdzielczego w Limanowej, które przeznaczono na prowadzenie Miejskiej Galerii Sztuki.

W ramach programu Biblioteki Narodowej pn. **Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych dla bibliotek** pozyskano kwotę **16.153,00 zł**. Za środki te zakupiono ogółem **744** jednostki inwentarzowe.

W ramach projektu **„Literacka Podróż za jedną książkę czyli Majka z Siwego Brzegu powraca”** pozyskano kwotę **15.000,00** pochodzącą z dotacji Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu. Projekt nawiązywał do 1966 r., kiedy to Mira Jaworczakowa miała spotkanie autorskie z czytelnikami w Limanowej, której Oddział dla Dzieci mieścił się wówczas na Siwym Brzegu. Ta wizyta zaowocowała powstaniem książki „Majka z Siwego Brzegu”. Projekt pt.: **„Literacka podróż za jedną książkę czyli Majka z Siwego Brzegu powraca”** to spotkania autorskie z pisarzami dla dzieci: Barbarą Gawryluk i Jadwigą Marzec, warsztaty artystyczne promujące książkę, połączone z akcjami happeningowymi, spotkanie dla młodzieży ze znanym youtuberem Marcinem Okoniewskim, konkurs literacki w formie online na temat biblioteki marzeń, uroczyste podsumowanie w bibliotece na Siwym Brzegu, połączone z podsumowaniem konkursu, paradą bajek i warsztatami rysowania karykatur, adresowane do uczestników projektu /dzieci, młodzież, seniorzy/. Projekt przyczynił się do promocji bibliotek i książki w powiecie limanowskim, integracji bibliotek publicznych poprzez wspólne działania i happeningi czytelnicze.

W ramach projektu **„Sięgać po marzenia. Siła motywacji w życiu młodego człowieka”** pozyskano kwotę **5.737,42** pochodzącą ze środków Polsko - Amerykańskiej Fundacji Wolności. Realizacja projektu była dla młodzieży szansą na zmierzenie się z różnymi wyzwaniami a także okazją do integrowania z młodymi ludźmi z naszego terenu. Wspólna praca nad projektem i pokonywanie razem drogi do sukcesu, sprawiło, że grupa bardzo się ze sobą zżyła. Działania projektowe zachęcały młodych do podejmowania kolejnych wyzwań, sprawiały, że uwierzą w siebie i odważniej będą realizować swoje marzenia, te małe i te większe. W trakcie pracy nad projektem młodzież nauczyła się przede wszystkim:

- * współpracy w grupie,
- * słuchania innych oraz umiejętności argumentowania swoich racji,
- * odpowiedzialności za wspólną pracę i wspólny sukces,
- * organizowania oraz planowania swoich działań,
- * załatwiania różnych spraw np. zamówienie busa na wycieczkę,
- * podejmowania decyzji,
- * tworzenia filmów,
- * prezentowania swoich osiągnięć innym.

Dla Biblioteki była to ogromna szansa żeby pokazać młodym ludziom, że i tutaj mogą zrobić coś fajnego i kreatywnie spędzić czas wolny.

W ramach mikroprojektu „Literatura bez granic – transgraniczne związki literackie” pozyskano kwotę **23.369,06** pochodzącą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Celem mikroprojektu była ochrona i popularyzacja dziedzictwa literackiego w przestrzeni transgranicznej. W skład projektu wchodziły wykłady tematyczne, warsztaty rzeźbiarskie i artystyczne dla młodzieży inspirowane literaturą, konkurs plastyczny dla dzieci oraz inscenizacja znanej legendy. Projekt wspólnie realizowany z partnerską biblioteką w Dolnym Kubinie. Wydarzenia odbywały się zarówno w Limanowej, jak i na Słowacji. Z uwagi na obostrzenia pandemiczne przedsięwzięcia planowane na Słowacji odbywały się on-line. W projekt zaangażowały się biblioteki publiczne powiatu limanowskiego poprzez szeroką promocję, uczestnictwo w przedsięwzięciach promujących literaturę oraz pomoc przy organizacji wydarzeń realizowanych na terenie powiatu (wsparcie i pomoc GBP w Laskowej przy organizacji Biesiady Zbójnickiej w Skansenie w Laskowej, dla chętnej młodzieży z całego powiatu. W ramach Projektu zorganizowano konkurs plastyczny adresowany do dzieci, o zasięgu powiatowym.

- Koszty

Koszty Miejskiej Biblioteki przeznaczone na prowadzenie działalności statutowej kształtowały się następująco:

- Miejska Biblioteka Publiczna:

Gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych	78.146,05
Działalność kulturalno - oświatowa, w tym:	41.041,25
- konkursy dla dzieci	12.441,59
- Limanowski Klub Literacki/ DKK	1.240,06
- Biblioteka dla Seniora	3.188,38
- Miejska Galeria Sztuki	8.820,73
- Literacka podróż za jedną książkę	14.999,94
- Promocja albumu „Nowa ziemia-stare niebo”	350,55

Filia w Sowlinach	26.774,36
Amortyzacja	374.030,80
Koszty utrzymania etatów	413.222,05
Koszty utrzymania budynków	122.758,57
Koszty ogólnozakładowe	28.268,04

- Powiatowa Biblioteka Publiczna

Zużycie materiałów	14.189,68
Zużycie energii	11.552,01
Usługi obce	8.503,44
Wynagrodzenia	49.301,48
Odpis na ZFŚS	1.551,00
Inne świadczenia na rzecz pracowników	502,00
Składki na ZUS i FP	9.155,85
Pozostałe koszty	4.769,54

- Wysokość zatrudnienia

Zatrudnienie na koniec 2021 roku wyniosło 7 etatów w tym:

6 pracowników merytorycznych zatrudnionych na stanowiskach bibliotekarskich.

3. Informacja o gromadzonych zbiorach

Zbiory biblioteki na dzień 31.12.2021 r. liczą ogółem **89 778** jednostek inwentarzowych w tym książki i czasopisma **80236** pozostałe zbiory specjalne **9 542** jednostki inwentarzowe. Licencjonowane zbiory elektroniczne do których biblioteka zakupiła dostęp:

- czasopisma elektroniczne – **8**
- bazy danych – **2**
- inne zbiory elektroniczne - **3294**

Wartość księgozbioru na dzień 31.12.2020 r to **1 272 850,87** zł.

Przybytki w 2021 r. to: **4561** jednostek inwentarzowych. Ubytkowano w ciągu roku **3663** jednostek inwentarzowych.

Zbiory w poszczególnych działach i wydzielonych kolekcjach stan na 31.12.2021 r.:

Wypożyczalnia dla dorosłych z czytelnią – **47925** jednostek inwentarzowych
 Wypożyczalnia dla dzieci – **21332** jednostek inwentarzowych
 Zbiory regionalne – **1984** jednostek inwentarzowych
 Czasopisma – **23** tytuły czasopism bieżących + **31** jednostek inwentarzowych czasopism oprawnych
 Książki muzyczne – **25** jednostek inwentarzowych
 Nuty – **610** jednostek inwentarzowych
 Zbiory języków obcych – **412** jednostek inwentarzowych
 Multimedia – **612** jednostek inwentarzowych
 Płyty – **2319** jednostek inwentarzowych
 Książka mówiona – **6001** jednostek inwentarzowych
 Filia w Sowlinach – **8302** jednostek inwentarzowych
 Zbiory specjalne – **225** jednostek inwentarzowych
 Licencjonowane zbiory elektroniczne **2** bazy danych **3294** tytuły

4. Stan czytelnictwa

	Rok 2021
Czytelnicy zarejestrowani	4715
W tym czytelnicy aktywnie wypożyczający	3659
Wypożyczenia na zewnątrz	55715
Wypożyczenia na miejscu	3532
Liczba odwiedzin w bibliotece	31573

5. Działalność kulturalna

Działalność kulturalna limanowskiej MBP obejmuje popularyzację książki, wiedzy i czytelnictwa, zaspakajanie potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa. W roku 2021 zrealizowano z tego zakresu następujące przedsięwzięcia:

Popularyzacja literatury, książki, wiedzy i czytelnictwa:

- **Ferie 2021 pt: Baśniowe podróże po literaturze – edycja online:** W ramach akcji zorganizowano warsztat online z modelowania kolorowych baloników, spektakl online „Afera w Zoo” oraz konkurs w oparciu o baśń H.Ch. Andersena "Latający kufer".

- **Całoroczne akcje czytelnicze:** „Mała Książka – Wielki Człowiek” ogólnopolskie przedsięwzięcie promujące czytelnictwo wśród najmłodszych
- **Wesołe atrakcje w letnie wakacje. Akcja **Wakacje 2021:****
  - a) **Kompetencje medialne** – warsztaty szkoleniowe „Sieć na kulturę”
  - b) **Warsztaty artystyczne – ozdabianie koszulek** (Mikroprojekt jest dofinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu "Tatry" w ramach Programu Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020.)
  - c) **„Zbójnicka biesiada” i spotkanie dla młodzieży pt: „Zbójnictwo- między rzeczywistością a legendami”** (Mikroprojekt jest dofinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu "Tatry" w ramach Programu Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020.)
  - d) Warsztaty **„Słowo: Obraz”**
  - e) Biblioteczne Bajki Robotów- warsztaty z programowania
  - f) Warsztaty rzeźbiarskie dla młodzieży (**mikroprojekt „Literatura bez granic – transgraniczne związki literackie”** Mikroprojekt jest dofinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu "Tatry" w ramach Programu Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020.)
- **Narodowe Czytanie edycja 2022** - odczytano dramat "Moralność Pani Dulskiej" Gabrieli Zapolskiej. Miejska Biblioteka Publiczna w Limanowej wraz ze Starostem Powiatowym w Limanowej, podjęła się już po raz trzeci organizacji Narodowego Czytania. W tym roku organizatorami również byli Limanowski Dom Kultury oraz Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Nowym Sączu Filia w Limanowej.
- **Noc Bibliotek – w ramach akcji zorganizowano:**
  - a) warsztaty **"Cook Book"** czyli nauka gotowania z pomocą literatury dla dzieci. Dzięki książkom kucharskim dla dzieci najmłodszy zapoznali się z zasadami panującymi w kuchni oraz ze smakowitymi przepisami.
  - b) warsztaty **Książkowy Rozwój Wyobraźni** –miniturniej gier planszowych skierowany do młodzieży. Uczestnicy zostali wprowadzeni w świat bohaterów „ Kroniki Dwuświata” przez autora serii Pawła Kopijera. A największą atrakcją był rozgrywany turniej gry planszowej „Magia Dwuświata”. Dzięki grze planszowej młodzież nieco bliżej poznała fantastyczny, magiczny świat książek.
  - c) **Warsztaty herbaciane** w Wypożyczalni dla dorosłych z filiżanką herbaty wędrowano przez Indie, Maroko, Chiny, Japonię i Tybet.

Wraz z podróżnikiem Robertem Maciągiem zwiedzano dalekie kraje i dodatkowo smakowano egzotycznych herbat. Poznano proces parzenia herbat oraz asortyment niezbędny do przygotowania cudownego napoju. Zaproszony gość dał nam poznać kulturę ciekawych zakątków świata oraz opowiedział wiele ciekawych historii, które wydarzyły się podczas jego wędrówek.

- **Dzień Głośnego Czytania** – spotkania z grupami przedszkolnymi
- **Koncert pt.: „Do kraju tego...Norwid i inni romantycy”** wokalisty Kuby Michalskiego, gitarzysty, autora tekstów i kompozytora. Poprzez muzykę promowano poezję wielkich romantyków i nie tylko.

Spotkania autorskie

- Retransmisja ze spotkania autorskiego z **Radkiem Rakiem** laureatem Nagrody Nike
- Cykl spotkań autorskich z **Barbarą Gawryluk** dla czytelników dziecięcych (Spotkania zrealizowane się w ramach zadania: "Literacka podróż za jedną książkę czyli Majka z Siwego Brzegu powraca" w ramach "PARTNERSTWO DLA KSIĄŻKI". Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury)
- Cykl spotkań z **Jadwigą Marzec** dla czytelników dziecięcych (Spotkania zrealizowano w ramach zadania: "Literacka podróż za jedną książkę czyli Majka z Siwego Brzegu powraca" w ramach "PARTNERSTWO DLA KSIĄŻKI". Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury)
- Spotkanie z pisarką **Pauliną Jóźwik** - autorką debiutanckiej powieści "Strupki"
- Spotkanie z **Marcinem Okoniewskim** niezależnym twórcą wideo i promotorem czytelnictwa, spotkała się młodzież z całego powiatu limanowskiego. Marcin promuje książki, a dokładniej mówiąc promuje książki w sieci. Osoby spostrzegawcze powiedzą dobitniej: robi dobre filmy o książkach. Robi je z pasją, zaangażowaniem, pomysłem. Ale spotkanie nie krążyło tylko wokół książek: było o autorytetach, o drodze na szczyt popularności w sieci i o różnych sposobach osiągania tej sławy. Okoń przestrzegał młodych przed złymi wyborami, przed zbytnim „parciem na szkło” i osiąganiu sukcesu za wszelką cenę. (Zrealizowano w ramach zadania: "Literacka podróż za jedną książkę czyli Majka z Siwego Brzegu powraca" w ramach "PARTNERSTWO DLA KSIĄŻKI". Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Konkursy

- **Bingo Czytelnicze** w okresie od maja do czerwca zaproszono do zabawy dla czytelników Wypożyczalni dla dorosłych z czytelnią Zabawa polegała na przeczytaniu minimum 5 książek z różnych kategorii tematycznych.
- **"Literatura bez granic - transgraniczne związki literackie"** konkurs plastyczny dla dzieci w Polsce i Słowacji
- Konkurs literacki pod hasłem: **„Naprawdę nasza” czyli bajka o bibliotece marzeń** (Zrealizowano w ramach zadania: "Literacka podróż za jedną książkę czyli Majka z Siwego Brzegu powraca" w ramach "PARTNERSTWO DLA KSIĄŻKI". Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury)
- IX Konkurs filmowo-fotograficzny **„Z obiektywem przez Powiat”**
- Konkurs czytelniczy **„Tobie książko przyrzekamy”**

Wystawy

- Wystawa inauguracyjna działalność Miejskiej Galerii Sztuki w nowej siedzibie, w której udział wzięło 30 twórców. Prezentowano malarstwo, grafikę, rysunek, rzeźbę, kaligrafię i sztukę iluminatorską. Wystawa dostępna hybrydowo.
- Wystawa malarstwa współczesnego Adama Wyźlica pt. „Za płótnem”. Wystawa dostępna hybrydowo.

- Wystawa fotografii limanowskich artystów – wystawa zbiorowa prac fotograficznych osób, które od lat współpracują z biblioteczną galerią. Wystawa dostępna hybrydowo.
- Wystawa fotografii Urszuli i Pawła Ferenców, ukazująca zatrzymane w kadrze uroki Roztocza Zachodniego pt. „Roztoczańskie impresje”. Wystawa dostępna głównie online.
- Wystawa w pod tytułem: NOWA ZIEMIA – STARE NIEBO. OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA POWIĄZANIA MĘCINY Z LIPKAMI.
- Wystawa malarstwa i rysunku Michała Żądło - studenta V roku na wydziale Malarstwa Akademii Sztuki Pięknych w Krakowie, w pracowni dr. hab. Janusza Matuszewskiego, prof. ASP.
- Prezentacja multimedialna autorstwa Marka Dudka „Inny Świat” połączona z koncertem wiolonczelowym w wykonaniu Weroniki Strugały i Jana Kalinowskiego.
- Wystawa Marzeny Bobrzeckiej pn. „Spójności i sprzeczności”. Wystawa to wynik fascynacji autorki ceramiką unikatową i sztuką włókienniczą. Sprzeczności i spójności to próba łączenia tych przeciwstawnych tworzyw, a jednocześnie subiektywne doznania, jakie towarzyszą procesowi tworzenia. Sprzeczność żywiołów, materii, form i tkanin łączy się ze sobą w nieprzewidywalny sposób i daje nieoczywisty, finalny efekt pod względem barw i struktury.
- „Spotkanie - 5 lat po dyplomie” wystawa ukazała zarys dróg twórczych wykładowców i absolwentów PWSZ w Nowym Sączu kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych.

MUZEUM REGIONALNE ZIEMI LIMANOWSKIEJ

Muzeum Regionalne Ziemi Limanowskiej swoją misję realizuje poprzez gromadzenie, przechowywanie, udostępnienie i opracowywanie zabytków, a także działalność kulturalną, edukacyjną i naukową. Działalność za rok 2021:

Zbiory muzealne – stan na koniec 2021 r. w pozycjach inwentarzowych: 21 322 ,w tym historyczne 1.1676, sztuka 279, etnografia 339, fotografia 15.819, archiwalia 3.364, inne 345.

Zwiedzający w 2021 r.

– ogółem 1316, w tym w grupach zorganizowanych: 99, w tym młodzież szkolna: 51,

- korzystający z biletów ulgowych: 232,

- zwiedzający bezpłatnie (lub zwiedzanie w pakiecie z warsztatami): 881

Digitalizacja zbiorów:

- zbiory zdigitalizowane ogółem: 7801
- digitalizacja w ciągu roku: 21
- udostępnione za pośrednictwem katalogu elektronicznego: 819

Działalność kulturalna w 2021 r.:

Działalność wystawiennicza:

1. 26.02. 2021 r. – Wystawa czasowa - wernisaż *Brożek intymny*, prezentująca w wersji on-line wystawę szkiców artysty przygotowaną w salach muzeum (zwiedzenia ekspozycji in situ było możliwe od początku maja).
2. 26.03.2021 r. – Wystawa stała *Limanowa i Kieżmark – magdeburskie miasta na polsko-słowackim szlaku handlowym*, on-line wystawa stała: przedstawiająca aspekty historii Limanowej w okresie nowożytnym.
3. 14.05.2021 r. - IX Noc Muzeum, w trakcie której muzealnicy zabrali publiczność w podróż po *Ecclesia /Synagoga* w odświeżeniu barokowej i z potrójnym wykładem w ramach „W Ogrodach Klio”.
4. 25.06.2021 r. - Wystawa *s.z.t.u.k.a.* – interdyscyplinarne działanie performatywne.
5. Wystawa czasowa online *Wewnątrz/Inside*, będącej refleksją nad mechanistyczną wizją rzeczywistości skrytej w trzewiach urządzeń, w oparciu o zbiory własne muzeum.
6. Wystawa czasowa online *Pamięć kalendarza – czyli próba odpowiedzi na pytanie dotyczące miejsca historii w życiu codziennym człowieka ery modernizmu i postmodernizmu.*

Popularyzacja nauki w ramach cykli wykładów historycznych „W Ogrodach Klio” i geograficznych:

1. 23.07.2021 – „W Ogrodach Klio”: dr Arkadiusz Urbaniec, *Celtowie w Beskidzie Wyspowym*, mgr Anna Kulpa, *Mistyfikacja sztuki greckiej*, dr Adrian Szopa, *Barbarzyńca w kulturze grecko-rzymskiej*
2. 13.08.2021 r. – „W Ogrodach Klio”, mgr Anna Kulpa, *Wymyślanie męskości*
3. 29 .10.2021 – mgr Małgorzata Ciepła - Forczek, *Bajkał w krainie lodu*
4. 26.10. 2021- mgr Bartłomiej Zobek, *Szlak jak malowany - pierwszy znakowany szlak w ugandyjskich górach Kadam.*

Działalność edukacyjna:

1. Kurs przygotowawczy do matury z zakresu historii sztuki – prowadzący Anna Kulpa (styczeń – maj 2021)
2. Kurs podstaw języka łacińskiego i kultury antycznej – prowadzący Arkadiusz Urbaniec (styczeń-czerwiec 2021)
3. Dzień Dziecka z Irrlichtem – 04.06.2021 r. (Anna Kulpa, Arkadiusz Urbaniec, Lidia Marek-Jurkowska):
  - warsztaty tworzenia domowego teatru *Nowe przygody Irrlichta*,
  - warsztaty kaligraficzne *Patyk i stalówka pracują w ogrodzie*,
  - warsztaty tworzenia domowego teatru *Nowe przygody Irrlichta*.
4. Warsztaty artystyczne, historyczne i iluminatorskie w trakcie wakacji z Muzeum (lipiec- sierpień 2021):
  - *Anagramma – tajemnice anagramów* (A. Urbaniec)
  - *SYMBOL znak rozpoznawczy* (A. Kulpa)
  - *Piktogramy - starożytne pismo klinowe* (A. Urbaniec)
  - *Egipski punkt widzenia* (A. Kulpa)
  - *Kaligrafia nowoczesna – modern calligraphy* (L. Marek – Jurkowska)
  - *Opowieść o skrzydlatym koniu – warsztaty iluminatorskie* (L. Marek – Jurkowska)
  - *Pismo rondowe* (L. Marek – Jurkowska);
  - *Warsztaty iluminatorskie* (L. Marek – Jurkowska)
5. Cykl warsztatów „Jesień dla dzieci w Muzeum”
  - a) Jesienne spotkania z kaligrafią (prowadzący Lidia Marek-Jurkowska), 12 spotkań
    - *Dotknij pergaminu i gęsiego pióra.*
    - *Patykowe s...tworzenia*
    - *Historyczne pismo niemieckie „Kurrenta dla przyjemności”.*
  - b) Jesienne spotkania z etnografią (prowadzący Magdalena Urbaniec), 12 spotkań

- *W co ubierali się nasi przodkowie?*
  - *W chołpie, w kumorze, w oborze ...*
- c) Jesienny cykl Witrażowa jesień ... (prowadzący Zofia Kita), 6 spotkań
- *Lekcja muzealna o śladach jesieni połączona z warsztatami tworzenia witrażowych liści, jeży, żołądzi, kasztanów, jabłek, dyń itp.*
- d) Jesienna wyprawa śladami Bitwy limanowskiej z biwakiem (prowadzący Magdalena Urbaniec, Zofia Kita, Lidia Marek-Jurkowska), 10 wycieczek (łącznie 350 uczestników)

Projekty (działania w obrębie projektów)

1. Mikroprojekt z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na realizację projektu pn. *Limanowa i Kieżmark – magdeburskie miasta na polsko-słowackim szlaku handlowym*, realizowany od 2020 r. W 2021 r. zrealizowano z jego ramach:
  - a) wystawa stała pn. *Limanowa i Kieżmark – magdeburskie miasta na polsko-słowackim szlaku handlowym*, która została otwarta na sali konferencyjnej. Otwarcie wystawy 26.03.2021 r.
  - b) nagranie i projekcja filmu pn. *(Nie)zwykła historia*, przygotowany na otwarcie w/w wystawy, scenariusz, Arkadiusz Urbaniec, Anna Kulpa, przy współpracy z limanowskim teatrem „Co się stało?”, wystąpił: Marcin Król.
2. Mikroprojekt z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na realizację projektu pn. *In partibus artem – szlacheckie wymiary sztuki na polsko-słowackim pograniczu*. Wartość dofinansowania wynosi 49999,53 EUR, natomiast przewidywany całkowity koszt projektu 69299,43 EUR. Działania realizowane w ramach tego projektu:
  - a) badania naukowe dotyczące inwentaryzacji obiektów sakralnym Ziemi Limanowskiej, będących efektem mecenatu szlacheckiego
  - b) Publikacja w/w badań naukowych w postaci katalogu online pn. *In partibus artem – szlacheckie wymiary sztuki na polsko-słowackim pograniczu*, na stronie www Muzeum
  - c) merytoryczne i techniczne przygotowywanie wystawy stałej pn. *In partibus artem - szlacheckie wymiary sztuki na polsko-słowackim pograniczu* wystawa zostanie otwarta w maju 2022 r. na zakończenie projektu w rekonstruowanej werandzie.
  - d) rekonstrukcja zabytkowej secesyjnej werandy, należącej do Dworu Marsów, w którym obecnie mieści się siedziba Muzeum Regionalnego Ziemi Limanowskiej – przygotowanie i przygotowanie przetargu: kwiecień-czerwiec, prace remontowe od 30.07.2021 r. do 20.05.2022 r. (w trakcie).

Koncerty:

1. 6.11.2021 - Muzyczne Zaduszki poświęcone pamięci Marcina Króla – wystąpili Sebastian Atrament, Marcin Koszyk oraz zespół Dirty Tongue
2. 10.12.2021 – wokół Aleksandra Król, gitara Kacper Krzysztań

Inne działania kulturalne (performance, happening)

1. Nagranie i projekcja online słuchowiska do wystawy czasowej „Brożek intymny”, Anna Kulpa, Arkadiusz Urbaniec (pierwsza odsłona 26.02.2021 r.)
2. Nagranie i projekcja online filmu „(Nie)zwykła historia”, Anna Kulpa, Arkadiusz Urbaniec, Marcin Król (wraz z teatrem „Co się stało?”). (pierwsza odsłona 26.03.2021 r.)

Działalność badawcza i publikacje

1. Projekt naukowy - inwentaryzacja zabytków sztuki sakralnej powstałej w wyniku mecenatu szlacheckiego na Ziemi Limanowskiej. Inwentaryzacja została przeprowadzona przez: dr Arkadiusz Urbaniec, mgr Anna Kulpa, okres: kwiecień-sierpień 2021. Efektem czego jest wydany katalog pn. *In patribus artem ...* w wersji online. Publikacja dostępna na stronie www Muzeum. Projekt badawczy jest elementem składowym realizowanego mikroprojektu pn. *In partibus artem – szlacheckie wymiary sztuki na polsko-słowackim pograniczu* w ramach Współpracy Transgranicznej A-V Polska-Słowacja 2014-2020.
2. Projekt naukowy pn. *Pratum spirituale*. Badania zakładają inwentaryzację i analizę, z jednej strony archiwów najstarszych parafii na Ziemi Limanowskiej, z drugiej natomiast strony wyposażenia kościołów powstałych do końca XVIII w.
3. Artykuł: Anna Kulpa, *Na służbie Errosa*
4. Artykuł: Arkadiusz Urbaniec, *Starożytny ogród w Męcinie? - Mity i Badania*
5. Artykuł: Anna Kulpa, *Upodmiotowienie dłoni*
6. Artykuł: Anna Kulpa, Arkadiusz Urbaniec, *Prześlę Panu list i klucz*
7. Artykuł: d Arkadiusz Urbaniec, *Tajemnica zaginionej wsi Janina*

J. Zarządzanie kryzysowe

Głównymi działaniami realizowanymi w 2021 roku w zakresie Zarządzania Kryzysowego były – podobnie jak w roku poprzednim - zadania wynikające z faktu obowiązywania na terenie całego Kraju stanu zagrożenia epidemicznego związanego z rozprzestrzenianiem się choroby COVID -19. Jednostki samorządowe nadal zobowiązane były do realizacji przedsięwzięć wynikających z ustawy o szczególnych rozwiązaniach

związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. W celu ochrony zdrowia i życia pracowników Urzędu oraz jednostek organizacyjnych w dalszym ciągu pozyskiwane były wyroby, środki i towary służące do ochrony dróg oddechowych, dezynfekcji pomieszczeń, izolowania się od osób z zewnątrz oraz umożliwiające prowadzenie pracy zdalnej. Utrzymująca się fala zachorowań na COVID-19 wymuszała zmianę systemu nauczania, działania żłobka i przedszkoli, sposobu świadczenia pomocy socjalnej oraz działalności ośrodków kultury. Konieczność realizowania wielu zadań związanych z ograniczaniem rozprzestrzeniania się wirusa Covid – 19 zmusiła Urząd Miasta Limanowa do uruchomienia rezerwy celowej z zakresu zarządzania kryzysowego.

Jednocześnie Miasto Limanowa – na prośbę Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego - podjęło się zadania utworzenia w budynku Limanowskiego Domu Kultury Powszechnego Punktu Szczepień dla mieszkańców zarówno Limanowej jak i okolicznych miejscowości. W celu właściwego przygotowania i funkcjonowania Punktu Szczepień zakupiono szereg wyrobów i towarów o charakterze medycznym i sanitarnym. Punkt Szczepień funkcjonował od maja do września 2021 roku koordynowany przez pracownika Wydziału Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta. Ten sam pracownik koordynował również proces zabezpieczania transportu oraz dowożenia osób niepełnosprawnych i starszych do pozostałych punktów szczepień działających w Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej.

Innymi zadaniami realizowanymi w 2021 roku w zakresie Zarządzania Kryzysowego były zadania informacyjno - sprawozdawcze wyznaczone przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie oraz Starostwo Powiatowe w Limanowej związane z sytuacją epidemiczną.

Głównymi działaniami realizowanymi w 2021 roku w zakresie Obrony Cywilnej, Spraw Obronnych i Wojskowych były zadania wyznaczone przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie oraz Starostwo Powiatowe w Limanowej .

W miesiącach sierpień - wrzesień realizowane były zadania z zakresu kwalifikacji wojskowej, które wymagały przygotowania odpowiedniej dokumentacji zarówno na potrzeby własne jak i organu prowadzącego coroczną kwalifikację na terenie Powiatu Limanowskiego. Najważniejszym elementem tego procesu jest ustalenie miejsca pobytu osób z rocznika podstawowego i roczników starszych, skuteczne przekazanie zawiadomienia o obowiązku stawienia się przed PKL jak i ustalenie przyczyn niestawienia się części osób, co wiąże się z koniecznością odszukania osób spokrewnionych z mężczyznami podlegającymi kwalifikacji wojskowej i zebrania wyjaśnień w tym zakresie. Jest to proces czasochłonny i wymagający pozyskiwania informacji o osobach poszukiwanych zarówno od członków rodziny, sąsiadów, radnych osiedlowych, a w przypadkach szczególnych wymagający działań Komendy Powiatowej Policji.

Istotnym elementem działań z zakresu obrony cywilnej jest gospodarowanie sprzętem OC w magazynie zarówno miejskim jak i zakładowych. Dokonano zakupu kilku pozycji na potrzeby magazynu miejskiego Obrony Cywilnej.

W ubiegłym roku przeprowadzone zostały również prace remontowo - adaptacyjne mające na celu poprawienie stanu strefy ochronnej Kancelarii Informacji Niejawnych. Ze względu na fakt, że pewne dokumenty wytwarzane i przechowywane w Urzędzie Miasta mają charakter niejawny ich tworzenie jest czasochłonne i wymaga przygotowania odpowiednich warunków do wykonania prac z tego zakresu.

Bardzo istotną częścią realizowanych zadań są działania polegające na opracowywaniu lub aktualizowaniu różnego rodzaju bieżących dokumentów planistycznych i sprawozdawczych - takich jak plany działań, bazy danych, katalogi zagrożeń, protokoły kontroli agregatów prądotwórczych, meldunki i oceny sytuacji pogodowych oraz innych - na potrzeby takich instytucji jak MUW w Krakowie Starostwo Powiatowe w Limanowej, WKU w Nowym Sączu, Komendy PSP i Komendy Policji w Limanowej.

Straż Miejska

Działalność Straży Miejskiej w Limanowej w 2021 roku:

Straż Miejska w Limanowej realizowała w głównej mierze działania wynikające z przepisów w zakresie zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 poprzez czynności kontrolno-prewencyjne dotyczące informowania oraz egzekwowania przepisów.

Ponadto:

1. Podejmowanie interwencji w sprawach naruszenie porządku i spokoju publicznego.
2. Prowadzenie stałych kontroli przestrzegania Uchwały Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw w ramach których prowadzono kontrole palenisk oraz ich inwentaryzację.
3. Zwalczanie spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych, sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
4. Przeciwdziałanie prowadzenia handlu w miejscach niedozwolonych, nie przestrzegania przepisów handlu na targowiskach.
5. Podejmowanie działań wobec osób, które naklejają plakaty w miejscach niedozwolonych.
6. Interweniowanie w sytuacjach gdy powstaje niebezpieczeństwo w miejscach publicznych przy wykonywaniu różnych robót drogowych.
7. Podejmowanie działań wobec osób, które nie przestrzegają przepisów związanych z trzymaniem psów.

8. Prowadzenie działalności prewencyjno sankcyjnej wobec osób naruszających przepisy Prawa o ruchu drogowym.
9. Interweniowanie w przypadkach niszczenia dróg, chodników.
10. Przeciwdziałanie żebractwu.
11. Podejmowanie interwencji wobec osób , które naruszają obyczajność publiczną.
12. Prowadzenie postępowań w stosunku do osób niszczących mienie publiczne.
13. Przeciwdziałanie zaśmiecaniu miejsc publicznych.
14. Kontrola i egzekwowanie przepisów dotyczących:
  - d) gospodarki odpadami stałymi, zwłaszcza przez podmioty gospodarcze,
  - e) gospodarki ściekowej , dotyczy to przede wszystkim gospodarstw indywidualnych /nacisk na podłączanie się do kanalizacji, odprowadzanie ścieków w sposób niedozwolony/,
  - f) utrzymania czystości chodników /sople, śnieg na dachach/,
  - g) utrzymania czystości w obrębie gospodarstw domowych (w tym: wykaszania traw, palenie ognisk),
15. Prowadzenie profilaktycznych działań z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego wokół szkół.
16. Stałe monitorowanie zagrożeń występujących w mieście oraz współpraca z Policją polegająca na dostarczaniu zapisów z monitoringu czy wymiany informacji.
17. Strażnicy współpracowali z wydziałami Urzędu Miasta Limanowa i jednostkami podległymi przy realizacji zadań powierzonych tym podmiotom.
18. Współpraca z Komendą powiatową Policji w Limanowej.
19. Zabezpieczanie uroczystości państwowych, miejskich oraz imprez kulturalnych i sportowych.

Strażnicy miejscy w okresie 2021 roku podjęli działania wobec 524 sprawców wykroczeń.

Ochotnicze Straże Pożarne

Miasto Limanowa w swoim obszarze terytorialnym posiada dwie ochotnicze straże pożarne. W 2021 roku straże te niosły pomoc okolicznej ludności w przypadkach wystąpienia pożarów, działając w Krajowym systemie Ratowniczo Gaśniczym wspomagały straże pożarne na terenie powiatu Limanowskiego i Nowosądeckiego. Ponadto angażowały się w pomoc techniczną w przypadkach wypadków drogowych a zwłaszcza przy występowaniu zanieczyszczeń dróg olejami lub innymi środkami technicznymi. Aktywnie wspomagały społeczność limanowską w zakresie udzielania pomocy potrzebującym w związku z rozprzestrzenianiem się choroby COVID -19, a zwłaszcza w dostarczaniu żywności.

Ochotnicza Straż Pożarna w Limanowej w okresie sprawozdawczym zrzeszała 60 członków, w 2021 r brała udział w 129 zdarzeniach, 14 pożarów w których uczestniczyło , 67 miejscowych zagrożeniach (wypadki drogowe, akcje powodziowe, ratownictwo chemiczne, wichury,

poszukiwania itp.) Zabezpieczała rejonu (miasta) w 46 przypadkach. alarmy fałszywe 2. Czynnie w działaniach bojowych i szkoleniowych w roku 2021 uczestniczyło 25 druhów i na te działania poświęcili 1146 godzin.

Ochotnicza Straż Pożarna Łososina Górna liczy 102 strażaków, w 2021 roku brała udział w 107 zdarzeniach, w 47 pożarach w których uczestniczyło 265 druhów, w 48 zagrożeniach miejscowych gdzie uczestniczyło 230 druhów, 24 druhów zabezpieczyło 4 zdarzenia operacyjne oraz 8 razy wyjeżdżano do fałszywych alarmów. Druhowie brali udział w szkoleniach na naczelników, kierujących działaniami ratowniczymi, szkoleniach podstawowych i medycznych których było 7 a czynnie uczestniczyło 88 druhów .

W ramach bieżącej działalności dla utrzymania gotowości bojowej OSP Limanowa i OSP Łososina Górna zakupiono sprzęt dla jednostek, zapewniono badania lekarskie dla strażaków ochotników jak również ubezpieczono strażaków i pojazdy. Zapewniono środki na zwrot kosztów związanych z udziałem w akcjach ratowniczych i szkoleniach. Na realizację powyższych zadań dla Ochotniczych Straży Pożarnych w Limanowej przeznaczono kwotę 64370 zł.

Strefa Płatnego Parkowania

Dbając o racjonalne wykorzystanie miejsc parkingowych w mieście Limanowa działa strefa płatnego parkowania. Miasto Limanowa w ramach strefy płatnego parkowania posiada 748 miejsc parkingowych, wpływy za korzystanie z tych miejsc w 2021 roku wyniosły 931528 zł, prowizja za prowadzenie parkingów wyniosła 245663 zł.

VII. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIASTA LIMANOWA

Rada Miasta Limanowa w 2021 r. obradowała na 17 sesjach zwyczajnych, w tym na 5 sesjach zwołanych na wniosek Burmistrza Miasta oraz 2 uroczystych z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja i rocznicy odzyskania niepodległości. Łącznie Rada podjęła 108 uchwał.

Wszystkie uchwały zostały w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od dnia ich podjęcia, przekazane do organów nadzoru jakimi są – w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Małopolski, a w zakresie spraw finansowych Regionalna Izba Obrachunkowa w Krakowie z Zespołem w Nowym Sączu.

41 uchwał stanowiących akt prawa miejscowego zostało opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Największa liczba podjętych uchwał w 2021 r. dotyczyła sfery ogólnobudżetowej, w tym m.in.

- zmian w budżecie Miasta Limanowa na 2021 r. (13 uchwał)
- zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej (13 uchwał)

oraz w zakresie podatków i opłat lokalnych, zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok 2020, udzielenia Burmistrzowi absolutorium z tytułu wykonania budżetu miasta za rok 2020, uchwalenia budżetu Miasta Limanowa na 2021 r. oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej na kolejne lata.

Realizacja budżetu za 2021 r. została szczegółowo opisana w sprawozdaniu Burmistrza Miasta Limanowa z wykonania budżetu Miasta Limanowa za 2021 r.

W zakresie współdziałania z samorządami i innymi instytucjami podjęto uchwały, które dotyczyły:

- udzielania pomocy finansowej dla Gminy Dobra (w formie dotacji celowej w wysokości 4.888,89 zł z przeznaczeniem na wykonanie dokumentacji projektowej infrastruktury turystycznej Głównego Szlaku Beskidu Wyspowego pn. „Beskidzkie Wyspy – etap I”);

- udzielania pomocy finansowej dla Województwa Małopolskiego w wysokości 36.364,00 zł na realizację zadania pod nazwą: „Opracowanie studium techniczno- ekonomiczno-środowiskowe budowy nowej drogi pomiędzy DW 966 a DW 965 w rejonie Limanowej”;

- wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia między Miastem Limanowa a Województwem Małopolskim dotyczącym realizacji zadania pn. „Poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych zlokalizowanych w ciągu dróg wojewódzkich Województwa Małopolskiego”;

- wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia między Miastem Limanowa a Generalnym Dyrektorem Dróg Krajowych i Autostrad w celu wykonania doświetlenia przejść dla pieszych zlokalizowanych w ciągu drogi krajowej nr 28;

- wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia między Miastem Limanowa, a Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie polegającego na wykonaniu robót konserwacyjnych przy tamie przeciwrumoszowej na potoku Jabłonieckim w Limanowej w związku z realizacją przez Miasto Limanowa w ramach programu rewitalizacji Miasta projektu pn.: „Zagospodarowanie terenu wzdłuż Potoku Jabłonieckiego oraz Parku Miejskiego w Limanowej”;

- wyrażenia zgody na podpisanie z Ministrem Obrony Narodowej listu intencyjnego dotyczącego współpracy w zakresie infrastruktury przeznaczonej dla celów obronnych, którą Rada Miasta Limanowa podjęła uchwałą nr XLII.275.21 w dniu 23 czerwca 2021 r., a następnie o utworzeniu spółki działającej pod firmą „LimWot” sp. z o.o. uchwałą nr XLII.276.21, w celu utworzenia batalionu Wojsk Obrony Terytorialnej w Limanowej.

W ramach korzystania z parkingu Św. Krzysztofa zlokalizowanego w Limanowej przy ul. Ks. Łazarskiego, Rada Miasta Limanowa podjęła uchwałę nr XXXVI.242.21 w dniu 29 stycznia 2021 r. w sprawie uchwalenia regulaminu parkingu oraz powierzenia uprawnień Burmistrzowi Miasta Limanowa.

Ponadto Rada Miasta Limanowa podjęła uchwałę w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych (przelotowych, początkowych i końcowych) oraz zintegrowanego węzła przesiadkowego udostępnionego dla wszystkich operatorów i przewoźników na terenie miasta Limanowa, zarządzanych przez Miasto Limanowa.

Uchwałą Nr XLVIII.315.21 w dniu 29 października 2021 r. Rada Miasta Limanowa po uzyskaniu pozytywnej opinii organu regulacyjnego - Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wprowadziła regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta Limanowa.

W zakresie nieruchomości Rada Miasta Limanowa w 2021 roku podjęła 30 uchwał w sprawie:

- przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa,
- przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa,
- wyrażenia zgody na przedłużenie umowy najmu,
- wyrażenia zgody na zamianę działki,
- wyrażenia zgody na zbycie działki,
- wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości,
- zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Limanowa oraz pomieszczeń tymczasowych,
- wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Limanowa na lata 2021-2025.

Ponadto Miasto Limanowa wdrożyło Program „Stop Smog” poprzez realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych na rzecz najmniej zamożnych gospodarstw domowych, finansowanych na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, w części ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów, na podstawie porozumienia zawieranego w imieniu Ministra właściwego do spraw klimatu przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W związku z tym Rada Miasta Limanowa podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia regulaminu realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych w ramach programu „Stop Smog” na terenie Miasta Limanowa oraz określenia sposobu i warunków

wnoszenia wkładu własnego przez beneficjenta, u którego będzie realizowane przedsięwzięcie niskoemisyjne w ramach tego programu oraz wysokości tego wkładu.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin. Rada Miasta Limanowa wypełniając powyższy obowiązek, corocznie zgodnie art. 11a ust. 1 w/w ustawy z przyjmuje w drodze uchwały Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Limanowa w 2021 r., został przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII.258.21 Rady Miasta Limanowa z dnia 26 marca 2021 rok.

Powyższy Program reguluje zasady opieki nad bezdomnymi zwierzętami i ograniczania problemu ich bezdomności.

W zakresie oświaty i spraw społecznych podjęto łącznie 12 uchwał, które dotyczyły:

- postępowania rekrutacyjnego do szkół podstawowych oraz przedszkoli i oddziałów przedszkolnych,
- form doskonalenia zawodowego nauczycieli,
- określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych, zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Miasto Limanowa,
- określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze, zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Miasto Limanowa,
- zwolnienia i zwrotu części opłaty pobranej od przedsiębiorców za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na terenie Miasta Limanowa za rok 2021,
- określenia średniej ceny jednostki paliwa w roku szkolnym 2021/2022 dla celu zwrotu rodzicom kosztów dowozu dzieci niepełnosprawnych realizujących obowiązek szkolny i obowiązek nauki,
- przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Limanowa na lata 2021 –2026”,
- przyjęcia „Rocznego Programu Współpracy Miasta Limanowa z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na rok 2022”,
- zmiany nazwy jednostki budżetowej Dzienny Dom „Senior Wigor” na „Senior +” oraz nadania tej jednostce nowego statutu.

W ramach zapobiegania patologiom społecznym w 2021 r. podjęto uchwałę ustalającą Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Miasta Limanowa na 2022 r. mającą na celu zwiększenie dostępności pomocy psychoterapeutycznej dla osób z problemami alkoholowymi oraz ich rodzin, zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych. Z osobami zgłoszonymi prowadzono prace nad motywacją do podjęcia kontaktu z placówką leczniczą.

W zakresie nagród i wyróżnień w 2020 r. Rada Miasta Limanowa podjęła 2 uchwały w sprawie przyznania tytułu i medalu za Zasługi dla Miasta Limanowa. W gronie zasłużonych znaleźli się zarówno społecznicy - osoby szczególnie zasłużone dla lokalnej społeczności m.in.

- Pan Jan Hamerski,
- Pan Andrzej Gut-Mostowy.

Tytuł i medal Przyjaciela Miasta Limanowa otrzymali:

- Pan Czesław Pawelski,
- Pani Maria Czamara,
- Pani Alicja Woźniak,
- Pani Sabina Kolba,
- Pani Anna Nowak,
- Pani Katarzyna Puch.

W 2021 roku Rada Miasta Limanowa, podejmowała również uchwały będące przedmiotem obrad sesji z kategorii m.in.:

- zaliczenia dróg wewnętrznych do kategorii dróg gminnych,
- określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości,
- określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na terenie Miasta Limanowa,
- określenia zakresu i formy informacji o przebiegu wykonania budżetu gminy miejskiej Limanowa i informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej oraz informacji o przebiegu wykonania planu finansowego samorządowych instytucji kultury za pierwsze półrocze roku budżetowego,
- rozpatrywaniem skargi na Burmistrza Miasta.

Rada Miasta Limanowa wydaje również opinię i przyjmuje sprawozdania i informacje za rok poprzedni tj.:

- [Sprawozdanie z realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2020 r.](#), które Rada przyjęła na XXXVIII sesji w dniu 26 marca 2021 r.;
- [Sprawozdanie z realizacji „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020-2023”](#), które Rada przyjęła na XXXVIII sesji w dniu 26 marca 2021 r.;

- Sprawozdanie [z realizacji „Programu Integracji Społeczności Romskiej w Polsce na lata 2014-2020” w zakresie powierzonym do realizacji MOPS,](#) które Rada przyjęła na XXXVIII sesji w dniu 26 marca 2021 r.;
- Sprawozdanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Limanowej za rok 2020 z realizacji „Miejskiego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022”, które Rada przyjęła na XXXVIII sesji w dniu 26 marca 2021 r.;
- Ocena zasobów pomocy społecznej za 2020 rok, które Rada przyjęła na XLI sesji w dniu 28 maja 2021 r.;
- Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Miasta Limanowa z organizacjami pozarządowymi w roku 2020, które Rada przyjęła na XLI sesji w dniu 28 maja 2021 r.;
- Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych Miasta Limanowa w roku szkolnym 2020/2021, którą Rada przyjęła na LI sesji w dniu 10 grudnia 2021 r.;

Dodatkowo na wniosek Burmistrza Miasta Limanowa Rada Miasta Limanowa rozpatrywała i wydawała opinie spraw niebędących przedmiotem obrad Sesji z zakresu gospodarki mieniem komunalnym tj.:

- zbywaniem gruntu,
- nabywaniem gruntu,
- wydzielaniem gruntu,
- zamianą nieruchomościami,
- dzierżawą,
- przejmowaniem terenu na stan Miasta z wniosków składanych przez mieszkańców.

Ponadto Rada Miasta odbywa dodatkowe posiedzenia w zakresie analizy oraz I i II czytania budżetu Miasta Limanowa przyjmowanego na przyszły rok, a także analizą wniosków o zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Limanowa.

VIII. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

W zakresie współpracy międzynarodowej Miasto Limanowa posiada porozumienia partnerskie: z Dolnym Kubinem na Słowacji (ponad 50-letnia współpraca), z Wathlingen w Niemczech, Truskawcem na Ukrainie, Nagykallo na Węgrzech oraz z Nilles w Stanach Zjednoczonych. Współpraca partnerska zawiązana jest także z polskimi miastami: Mrągowo i Kłodzko.

Zarówno międzynarodowa, jak i krajowa współpraca z miastami partnerskimi polega na wzajemnej wymianie doświadczeń m.in. poprzez wspólne działania w sferze propagowania kultury i tradycji. Zawiązane partnerstwo umożliwia poznanie warunków życia i zwyczajów

mieszkańców poszczególnych regionów, daje także możliwość wymiany poglądów i doświadczeń oraz zawieranie przyjaźni.

W 2021 roku z uwagi na trwającą pandemię koronawirusa i obowiązujące obostrzenia nie podejmowano większych inicjatyw z zaprzyjaźnionymi samorządami. W dniu 5 grudnia gościliśmy w mieście Limanowa kilkusobową delegację z Węgier, która wzięła udział w Obchody 107. Rocznicy Bitwy Limanowskiej na Jabłońcu, a w ramach partnerskiej współpracy z inicjatywy Konsula Generalnego Węgier w Krakowie w Limanowskim Domu Kultury odbyła się wystawa komiksowa „Honwedzi i Huzarzy na Polskiej Ziemi. Polowe i Inne Historie 1914 -1915”, wydana przez Węgierski Instytut Kultury.

W myśl idei Miast Partnerskich, celem pielęgnowania zawiązanych relacji planowany jest dalszy rozwój współpracy, która służy wymianie doświadczeń na polu kultury, sportu, spraw społecznych i gospodarki.